

Gorenjski Glas

PETEK, 4. DECEMBRA 2009

Leto LXII, št. 96, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Bodo ponudbo sploh sprejeli?

Čprav so prejeli prek dva tisoč soglasij lastnikov stanovanj, ni jasno, ali bo Elektro Gorenjska v sodelovanju s HSE zamenjal kotle v toplarni na Planini. Mestna občina Kranj je v ponedeljek objavila razpis.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - "Prejeli smo več kot dva tisoč soglasij lastnikov. Z odzivom smo zelo zadovoljni, saj visoka podpora skupni pobudi s civilno iniciativo za posodobitev kotlovnice dokazuje korak v pravo smer nižanja cen ogrevanja," je o pobudi za menjavo kotlov z motorji za sproizvodnjo toplote in elektrike v Toplarni Planina povedala Renata Križnar iz Elektra Gorenjske. Ponudbo bi moralo sprejeti vsaj 51 odstotkov lastnikov stanovanj na Planini v Kranju, po njej

pa bi EG in Holding Slovenske elektrarne obstoječe kotle zamenjala za ekološko primernejša motorja. Z njima bi (poleg cenejšega ogrevanja) pridobivali tudi zeleno električno energijo, za nameček pa bi vsem lastnikom povrnili znesek decembrskih računov za električno energijo.

Tako se glasi ponudba, ki pa morda ne bo sprejeta. Stanovalci Planine so ta teden prejeli obvestilo Mestne občine Kranj (MOK), ki pobudo za cenejše ogrevanje in varovanje okolja pozdravlja, vendar ... "Na občini se zave-

damo, da je treba upoštevati zakonodajo in omogočiti, da se med več ponudbami izbere najbolj ugodna," je župan Damijan Perne nagovoril stanovalce. Zato je MOK v ponedeljek objavil razpis za zbiranje ponudb za sproizvodnjo toplotne energije v kotlovnici na Planini. Razpis bo odprt do 24. decembra, v prvih dneh januarja pa bo posebna komisija odločila, katera ponudba je najugodnejša.

Podjetje Elektro Gorenjska se bo na objavljeni razpis prijavilo.

► 5. stran

Z razpisom se je v ogrevanje Planine vmešala tudi Mestna občina Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgodovinski dan gorenjske odbojke

Minulo sredo so kranjski odbojkarji prvič v zgodovini kluba nastopili na tekmi evropskega pokala, blejski odbojkarji pa so na Poljskem začeli novo sezono v ligi prvakov.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Kranjski odbojkarji iz ekipe Asteca Triglava so si v letošnji sezoni prvič priborili nastope tudi na tekmah evropskega pokala. V športni dvorani Planina so tako minulo sredo gostili izkušeno nizozemsko moštvo AB Groningen. Kranjčani so srečanje začeli dobro in mlada ekipa na čelu s kapetanom **Sašom Ropom** je uvodni niz tudi dobila. V nadaljevanju so nato Nizozemci unovčili svoje izkušnje, se razigrali ter uspešno ustavljali napade domačih.

Odbojkarji Astec Triglava so v sredo prvič nastopili na tekmi evropskega pokala, v domači dvorani na Planini v Kranju pa so izgubili proti ekipi AB Groningena. / Foto: Tina Dokl

► 7. stran

paket za mlade

Brezplačni paket za vodenje osebnih financ mladostnikov z darilom - **30 EUR za filmske predstave** v Koloseju.

www.gbkr.si/mladi

Gorenjska Banka

Veselo kulturno ...

IGOR KAVČIČ

Kranj - Ob obletnici Prešernovega rojstva praznujejo v kranjski in žirovniški občini. Zadnja leta pa je že red, da ob tej obletnici številne slovenske kulturne ustanove odprejo svoja vrata in obiskovalce brezplačno povabijo na ogled svojih zbirk, k poslušanju koncertov, na ogled predstav ... Letos se je akciji pridružilo že več kot 150 kul-

turnih ustanov, ki je prijavilo več kot 250 prireditev različnih kulturnih žanrov za vse starosti in okuse. Gorenjska v kulturnih dogodkih, ki smo jim včeraj bili priča od Medvod preko Kranja do Jesenic in Kranjske Gore pa od Škofje Loke do Kamnika, ni zaostajala za drugimi regijami. Pomembno je, da na prireditvah niste manjkali vi, gledalci, poslušalci, raziskovalci ...

96 POLITIKA

Vihar zaradi priznanja Tomažu Ertlu

Potem ko je predsednik države Danilo Türk odlikoval Tomaža Ertla za zasluge pri izvedbi akcije Sever, ki je preprečila Miting resnice leta 1989, se je vsul plaz protestov.

2

AKTUALNO

Potrebovali bi materinski dom

V vseh petih gorenjskih centrih za socialno delo si prizadevajo, da bi Gorenjska dobila tudi materinski dom, v katerem bi lahko največ leto dni bivala ženske, ki se znajdejo v osebni, stanovanjski ali ekonomski stiski.

3

GG+

Politika me zanima, ko gre za šport

"Vabile so me skoraj vse stranke, vendar v nobeno nisem pristopil in zaenkrat tega tudi ne nameravam. Ni pomembna stranka, ampak kaj kdo dela," pravi veslač Iztok Čop, potem ko ga v domači občini niso izbrali za častnega občana.

11

GG+

Odločil se je in vztraja

V nedeljo bo minilo natanko četrto leto, odkar se je nekdanji alkoholik Peter Jereb iz Žirov podal na pot ozdravitve. Ob obletnici se bodo zbrali vsi, ki so verjeli v njegovo abstinenco in družinsko srečo.

13

VREME

Danes bo oblačno, predvsem popoldne in zvečer bo deževalo ali snežilo. V soboto in nedeljo bo suho vreme.

-2/4°C

jutri: pretežno oblačno

vsebinska

KRANJ

Katoličani začeli advent

V nedeljo, 29. novembra, na prvo adventno nedeljo, se je za katoličane začel adventni čas, ki je tudi začetek cerkvenega leta. Advent izhaja iz latinske besede "adventus" in pomeni prihod, v tem primeru Jezusovo rojstvo na božični dan 25. decembra. Advent je čas duhovne priprave na božič. Konča se sveti večer, 24. decembra. Štiri adventne nedelje so posebno zaznamovanje tega časa, zunanji znak za advent in za pripravo na božič pa je adventni venec s štirimi svečami, ki jih drugo za drugo prižigamo vsako adventno nedeljo. Okrogla oblika adventnega venca predstavlja popolnost in večnost. Zelene vejice so simbol življenja, vijolična barva pa upanja. Štiri sveče pa po nekaterih razlagah predstavljajo štiri strani neba, štiri letne čase, človekovo življenje in štiri obdobja iz zgodovine judovstva.

Minuli teden pa je bil nekaj posebnega za muslimane. Med 25. in 30. novembrom so namreč praznovali kurban bajram, peto islamsko dolžnost, ki zapoveduje hadž oziroma romanje v sveti mesti Meka in Medina. **J. K.**

LJUBLJANA

Začela je veljati lizbonska pogodba

Veljati je začela nova evropska pogodba, po kraju podpisa imenovana Lizbonska pogodba, ki naj bi poenostavila delovanje EU. Ta se je od leta 2004 razširila za dvanajst držav. Voditelji članic EU so jo podpisali 13. decembra 2007 v portugalski prestolnici, nato pa je stekel postopek ratifikacije v vseh državah, ki se je po zapletih zlasti na Irskem in Češkem končal v začetku novembra letos. Lizbonska pogodba spreminja in dopolnjuje obstoječe temeljne pogodbe EU, katerih prenova je bila potrebna v luči novih svetovnih izzivov in spričo povečanja števila članic unije. Nova pogodba med drugim predvideva dve novi vodilni mesti v evropskih institucijah, in sicer predsednika in zunanjega ministra EU. Prvi predsednik **Herman Van Rompuy** je ta teden že obiskal Slovenijo. Sicer pa lizbonska pogodba spreminja tudi število poslanskih mest v evropskem parlamentu. Slovenija dobiva osmo poslansko mesto, ki ga bo zasedla **Zofija Mazej Kukovič**, kar je prejšnji teden potrdila tudi slovenska vlada. **D. Ž.**

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **TONČKA ŠOLAR** iz Kamne Gorice.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Vstopnice in še enkrat vstopnice****Novoletni videomeh**

Odgovor na zadnje vprašanje za brezplačne vstopnice za Novoletni videomeh je DA, lahko se naročijo tudi po telefonu. Vstopnico pa tokrat prejmejo naslednji izžrebanji: Cilka Černič iz Kranja, Anton Kosec iz Cerkelj in Vinko Benedik iz Selc. Nagrajencem čestitamo: vstopnico prejmejo po pošti.

Najlepša viža 2009

V soboto, 5. decembra, bo v Festivalni dvorani na Bledu potekal izbor za najlepšo vižo leta 2009. Lani so ta naziv dobile Navihanke. Pravilne odgovore in srečo pri žrebu so imeli: Cvetka Bergant iz Tržiča, Anica Kosar z Bleda in Francka Dolenc iz Železnikov. Iskrene čestitke! Dve vstopnici boste prejeli po pošti.

Dedkova očala

Plesno gledališka predstava, namenjena najmlajšim obiskovalcem, bo v petek, 11. decembra, ob 18. uri v Prešernovem gledališču v Kranju. Če se želite potegovati za brezplačne vstopnice, nam najkasneje do torka, 8. decembra, pišite na: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na koticek@g-glas.si, s pripisom "Za Dedkova očala" in vašimi podatki.

Naj poštar

Podelitev nagrad najbolj prijaznim poštarjem in žrebanje nagrajencev, ki ste glasovali za naj poštarja bo v petek, 11. decembra, ob 14. uri v avli Gorenjskega glasa. Vljudno vabljeni! **D. K.**

Vihar zaradi priznanja Tomažu Ertlu

Potem ko je predsednik države Danilo Türk odlikoval Tomaža Ertla za zasluge pri izvedbi akcije Sever, ki je preprečila miting resnice leta 1989, se je vsul plaz protestov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Protest je najprej prišel iz poslanske skupine SDS. **Jože Tanko** je predsedniku države očital, da državno odlikovanje podeli človeku, ki je v dolgoletnem obdobju vodenja slovenske Udbe zatiral demokratične in osamosvojitvene težnje Slovencev, odredil uporabo represivnih ukrepov proti političnim nasprotnikom in kršil človekove pravice. Predsednikovo dejanje si v SDS razlagajo kot podporo drastičnim kršitvam človekovih pravic, zato ga pozivajo, da o podeljenem odlikovanju še enkrat razmisli in odločitev spremeni ali pa razmisli o svojem odstopu. Tudi v stranki SLS so obsodili in obžalovali predsednikovo odločitev o podelitvi odlikovanja Tomažu Ertlu, pri čemer se "SLS ne spušča v to, ali je Tomaž Ertl vodil akcijo za preprečitev t. i. mitinga resnice leta 1989, njegovo sodelovanje v poskusih zatiranja demokratizacije in njegov odnos do demokratično izvoljene oblasti in osamosvajanja Slovenije pa je prepoznan kot tak, da je odlikovanje takih ljudi za SLS nesprejemljivo". Oglasili so se tudi ne-

Tomaž Ertl prejšnji teden na razstavi v Kranju ob 20. obletnici akcije Sever / Foto: Gorazd Kavčič

kateri akterji dogodkov izpred dvajsetih let, ko so vojaške oblasti aretirale četverico JBTZ (Janša-Borštner-Tasič-Zavrl). Osupli nad odločitvijo predsednika republike Danila Türka poudarjajo: "Vsa pričevanja in zgodovinski dokumenti nesporno govorijo o tem, da je Tomaž Ertl osebno odredil tajne policijske akcije zoper vse in vsakogar, ki so v resnici vodili procese demokratizacije in nastopali za samostojno Slovenijo. On je ukazal tajne akcije zoper četverico, on je odločil o prisluškovanjih, zasledovanjih, šikaniranjih in maltretiranjih vseh oseb, ki

so svobodno mislile." Podobni odziv je prišel tudi z Inštituta Jožeta Pučnika.

V uradu predsednika republike so poudarili, da je predsednik republike Tomaž Ertl odlikoval s srebrnim redom za zasluge za izjemno delo in zasluge pri varnosti, obrambi in zaščiti Slovenije. Tomaž Ertl je v času priprav in izvajanja ukrepov za preprečitev t. i. mitinga resnice v Ljubljani leta 1989 vodil akcijo Sever, ki je bila usmerjena v zaščito varnosti ljudi in človekovih pravic v Sloveniji. Akcija je tako pomagala ustvariti možnosti za demokratično preobrazbo in napo-

sled tudi osamosvojitve Slovenije. Predsednik republike **Danilo Türk** ocenjuje, da je po dvajsetih letih nastopil čas, da se pomen akcije Sever trezno ovrednoti in da se prispevek ljudi, ki so to akcijo vodili, ustrezno prizna. Na poziv, naj si premisli glede podeljenega priznanja, pa je dejal, da si ne bo.

Kako o predsednikovem odlikovanju in o odzivih zaradi tega dejanja razmišlja **Tomaž Tom Mencinger**, poslanec SD in župan občine Jesenice, kjer je bil Tomaž Ertl lani izbran za častnega občana? "Takšna medijska vojna je nepotrebna. Če se ozremo v takratno obdobje: organizatorji mitinga resnice so se po vsej Jugoslaviji vozili z vlaki, netili nemire in v več nekdanjih republikah tudi pometli tamkajšnje vlade. V Sloveniji pa jim to ni uspelo prav po zaslugi akcije Sever, ki jo je vodila milica. Tomaž Ertl je bil tedaj notranji minister in mu v tej akciji pripadajo zasluge. Njegova vloga iz tega časa ni bila nikoli doslej deležna zadostnega priznanja in to je tudi razlog, da smo v občini Jesenice lani sklenili, da si zasluži naziv častnega občana, in to z visokim soglasjem."

Ertl: Akcija Sever preprečila miting

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kočna - **Tomaž Ertl**, republiški sekretar za notranje zadeve med letoma 1980 in 1990, je za Gorenjski glas dejal, da je predsednikovo priznanje, ki je bilo dve desetletji po akciji Sever zanj presenečenje, dokaz, da je svojo nalogo tedaj korektno opravil. Predsednikovo odločitev spoštuje, in če se bo

ta glede priznanja premislil, jo bo prav tako spoštoval. Sicer pa meni, da brez takratne slovenske milice "mitinga resnice", ki so ga po republikah nekdanje Jugoslavije organizirale politične sile Srbije in Črne gore, ne bi mogli preprečiti. "Morda je dvajset let zadostna doba, da se na te dogodke ozremo realno in s premislekom, saj takrat za to ni bilo časa in

tudi ni nihče iskal zaslug za to," meni Ertl, ki akcijo Sever šteje kot enega od korakov v procesu demokratizacije Slovenije. V drugi polovici osemdesetih let je Beograd na Slovenijo ves čas izvajal pritiske s poskusi po centralizaciji Jugoslavije, kakor si jo je zamislil Milošević. Prizadevanja v času akcije Sever so bila usmerjena v to, da miting prepreči-

mo s kar najmanj posledicami za varnost prebivalcev Slovenije, še dodaja Ertl. Sicer pa ne oporeka nasprotnikom, da je bil človek represivnega režima. Pravi, da so vse policije na svetu represiven organ, meti ga le to, da takratno milico primerjajo s poljsko ali vzhodno nemško, saj pred desetletji v naši tedanji državi ni bilo rovov, po katerih bi državljanji bežali iz države, milica pa ni z orožjem pobijala ubežnikov čez mejo.

LJUBLJANA

Predsednik vlade sprejel Slavka Avsenika

Predsednik vlade **Borut Pahor** je v vili Podrožnik sprejel legendarnega **Slavka Avsenika**, ki je pred kratkim praznoval okroglih 80 let. "Slovenci smo premalokrat ponosni na tiste, ki so naše ime in našo ustvarjalnost ponosli v svet. Vam je to uspelo," je ob tej priložnosti dejal predsednik vlade. Temu so pritrdili tudi drugi politiki, navzoči na sprejemu, denimo nekdanji predsednik države **Milan Kučan**, ki je dejal, da je Avsenik prava zaščitna glasba Slovenije in da si kot človek, ki je naredil veselje milijonom ljudi, gotovo zasluži priznanje. "Srečen sem, da sva z bratom ustvarila to, kar danes tukaj v resnici častimo," je dejal Slavko Avsenik, ki se je zahvalil za priznanje, obenem pa izrekel zahvalo tudi svojim najbližjim ter pokojnim članom ansambla za podporo. **D. Ž.**

Foto: Tina Dokl

Potrebovali bi materinski dom

V njem bodo največ leto dni lahko bivale ženske, ki se znajdejo v osebni, stanovanjski ali ekonomski stiski.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Pred šestimi leti je na Gorenjskem na tajni lokaciji vrata odprla varna hiša, v katero se lahko zatečejo ženske, ki so žrtve nasilja. Letos so zaradi povečanih potreb odprli še stanovanjsko enoto varne hiše in tudi tu so postele stalno zasedene. Ker je potreb po začasni namestitvi žensk vse več, si na vseh petih gorenjskih centrih za socialno delo prizadevajo, da bi Gorenjska dobila tudi materinski dom. O tem so na včerajšnji novinarski konferenci na Jesenicah spregovorili direktor Centra za socialno delo Jesenice **Božo Pogačar**, direktorica Centra za socialno delo Radovljica **Miloša Kos Ovsenik**, vodja Društva za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja **Staša Sitar** in vodja Varne hiše Gorenjske **Vilma Regovc**. Kot so povedali, bo materinski dom namenjen ženskam, ki se znajdejo v osebni, stanovanjski in ekonomski stiski. Gre

Vilma Regovc, Božo Pogačar, Miloša Kos Ovsenik in Staša Sitar

za nosečnice, mamice z majhnimi otroki, samske in starejše ženske, ki bodo v materinskem domu lahko ostale največ leto dni, medtem pa si skušale urediti nadaljnje življenjske razmere. V materinskem domu naj bi bilo prostora za šest družin, drugače od varne hiše pa lo-

kacija ne bo tajna. Hišo za ureditev materinskega doma je že ponudila Občina Jesenice, čeprav dokončne odločitve o lokaciji še ni, po načrtih pa naj bi svoja vrata odprl decembra prihodnje leto. Pri tem snovalci upajo na podporo vseh osemnajstih gorenjskih občin, ki naj bi poleg mi-

nistrstva za delo, družino in socialne zadeve sofinancirale delovanje materinskega doma. Tako naj bi ministrstvo prispevalo 85 tisoč evrov na leto, občine pa dobrih 37 tisoč evrov. Posamezne gorenjske občine bi tako - glede na velikost - letno prispevale od 132 evrov do 11 tisoč evrov.

Štiristo jih je dobilo delo

Naraščanje brezposelnosti se v zadnjih mesecih umirja, novembra je število brezposelnih na Gorenjskem v primerjavi z mesecem prej celo malo upadlo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Konec novembra je bilo na Gorenjskem registriranih 6776 brezposelnih, kar je 0,6 odstotka manj kot oktobra, v Sloveniji pa se njihovo število približuje v začetku leta napovedanim, a takrat neverjetnim sto tisoč brezposelnih. V letu dni je

brezposelnost v regiji zrasla za 59,3 odstotka oziroma je skočila s 4254 na 6776 oseb. Stopnja brezposelnosti je septembra na Gorenjskem po podatkih Statističnega urada znašala 7,2 odstotka in je v primerjavi z enakim obdobjem lani višja za 3,1 odstotne točke. Po drugi strani se je novembra iz evidence

brezposelnih skupaj odjavilo 799 oseb, od tega jih je 353 dobilo delo ali približno pet odstotkov brezposelnih oseb. Brezposelnost je na območju zavoda za zaposlovanje Območne službe Kranj najbolj narasla na Škofjeloškem (za 87,9 odstotka) in na območju Radovljice (za 75,7 odstotka). Podobno kot v preteklih me-

secih delodajalci v regiji še vedno najpogosteje povprašujejo po delavcih brez poklica oziroma po pomožnih delavcih, voznikih, po delavcih s področja trgovine (prodajalcih), gostinstva in turizma (kuharjih, natakarjih), po ekonomistih, vzgojiteljih predšolskih otrok ter strojnikih, gradbenikih, elektrotehnikih, kovinarjih in informatikih na vseh izobrazbenih stopnjah ter po delavcih v zdravstvu. Na podlagi teh podatkov v Območni službi Kranj Zavoda RS za zaposlovanje ugotavljajo, da se naraščanje brezposelnosti v zadnjih mesecih počasi umirja.

Tožbe v Trziču pred svetniki

Tržiški občinski svet je preložil obravnavo poročil o odprtih tožbah. Svetnik SDS Pavel Rupar zanika, da bi kdo od njih dal pobudo za uvrstitev teh poročil na dnevni red seje.

STOJAN SAJE

Tržič - Na novembrski seji tržiškega občinskega sveta naj bi obravnavali Poročila o odprtih tožbah. Odvetnik **Zorko Benedičič** je v gradivu zapisal, da je Občina Tržič tožeča stranka v sedmih primerih. Proti Občini Tržič ima tožbe deset strank. Poleg tega potekata pri Okrajnem sodišču Kranj dva postopka za ureditev meje, tam pa ima Občina Tržič vloženi

tudi dve kazenski zadevi. Zaradi zadržanosti odvetnika so točko preložili na konec seje. Tedaj je odšlo domov že več svetnikov, med njimi tudi vodja svetniške skupine SDS **Pavel Rupar**. Ker se dve kazenski zadevi nanašata nanj, je **Janez Bogataj** iz iste stranke predlagal obravnavo te točke na prihodnji seji. Njegov predlog so soglasno sprejeli.

Po seji je **Pavel Rupar** izrazil nasprotovanje, da bi pri-

šlo do obravnave tega poročila na občinskem svetu. Ker ni odgovarjal na naše klice po telefonu, smo mu poslali več vprašanj o spornem poročilu po elektronski pošti. Nanje je 28. novembra odgovoril: "Ker mi dolžnost in ponos narekujeta, da zaščitim dobro ime SDS, sporočam, da nihče od članov IO SDS Tržič, niti članov svetniške skupine SDS v OS Tržič ni nikoli dal pobude za obravnavo te in podobnih

točk dnevnega reda za sejo. Gre za manipulacijo svetnikov, ki so sicer kandidirali na naši listi, a so se zaradi izključno osebnih koristi od nas poslovili."

Župan **Borut Sajovic** je dejal, da so prosili informacijsko pooblaščenko za mnenje o varstvu osebnih podatkov v poročilih. Zaenkrat še nimajo odgovora. Odločili so se, da bo na seji 10. decembra točka o njih zaprta za javnost. Glede na to, da so sprejeli pobudo svetnikov za obravnavo teh poročil, mora spoštovati mnenje večine. Meni, da imajo občinski svetniki in davkoplačevalci pravico izvedeti, kaj se dogaja z javnim denarjem zaradi tožb občine v preteklosti.

Deset let Vzajemne

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Kranjska poslovna enota Vzajemne zdravstvene zavarovalnice je v torek zvečer pripravila v Prešernovem gledališču v Kranju srečanje s poslovnimi partnerji, s katerim je proslavila desetletnico obstoja zavarovalnice. Navzoče je pozdravil tudi **Dušan Kidrič**, predsednik izredne uprave Vzajemne, s predstavo pa sta jih navdušila **Marjan Šarec** in **Jure Godler**.

Kot je dejal direktor poslovne enote **Matjaž Fajfar**, so bili lani najuspešnejša enota v vsej zavarovalnici in tudi letos so med najboljšimi. Zdi se jim pomembno, da se razmere v zavarovalnici po imenovanju izredne uprave umirjajo. Z letošnjimi poslovnimi rezultati so

zadovoljni, zavarovancem ponujajo najnižjo premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in tudi vnaprej si bodo prizadevali za čim bolj celovito zdravstveno varnost zavarovancev.

Vzajemna, ki ima skoraj devetsto tisoč zavarovancev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, je v letošnjih prvih osmih mesecih imela sedem milijonov evrov presežka prihodkov nad odhodki. Čisti odhodki za škode so se v primerjavi z enakim lanskim obdobjem predvsem zaradi dviga cen zdravstvenih storitev zvišali za 7,9 odstotka, še dodatno pa so znižali obratovalne stroške. Kar zadeva kapitalsko ustreznost, je zavarovalnica ob polletju za 63 odstotkov presežala minimalne zahteve.

Na torkovem srečanju s poslovnimi partnerji: Matjaž Fajfar (levo) in Dušan Kidrič (desno) / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavri Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavri Žlebir, Štefan Žargi;
stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilover Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sreda od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltjednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Opredelili razvojne cilje občine

Razvoj občine do leta 2013 natančno določa 15 projektov, med katerimi sta tudi obe razbremenilni cesti.

MATEJA RANT

Bled - "V naslednjem desetletju se bo občina Bled kot izjemen naravni in kulturni prostor Slovenije razvila v vrhunsko mednarodno destinacijo, ki bo omogočala visoko kakovost bivanja, poslovanja, dobro počutje in vsestranska doživetja," so vizijo razvoja do leta 2020 strnili v razvojnem programu občine Bled. Ob tem so natančneje določili 15 projektov, ki opredeljujejo razvoj občine do leta 2013. Ti projekti so tudi finančno in terminsko ovrednoteni, med njimi pa sta seveda tudi obe razbremenilni cesti. Pri pripravi programa sta sodelovali zunanji strokovni sodelavki Slavka Zupan in Boža Kovač.

Namen razvojnega programa, so poudarili njegovi pripraviljenci, je opredeliti skupne dolgoročne družbene, gospodarske in okoljske cilje razvoja občine ter jih medsebojno uskladiti, ob tem pa izkoristiti razvojne priložnosti in vire, s katerimi razpolagajo. Ob tem so v programu določili štiri prednostne usmeritve razvoja, ob čemer so nakazali tudi cilje in ukrepe za njihovo doseg, je pojasnil župan **Janez Fajfar**. Bled naj bi bil v prvi vrsti zelena alpska občina, k čemur bo po njegovem mnenju pripomoglo dokončanje že začetih strateških projektov, kot so ureditev kanalizacije in vodovoda na Bohinjski Beli ter dokončanje gradnje kanalizacijskega omrežja po sprejetem programu, reševanje problematike izvirskega in meteornih voda, ureditev starega jedra vasi Grad in obe razbremenilni cesti. Želijo postati tudi vrhunska turistična destinacija, so zapisali, v sklopu tega pa predvidevajo dokončanje obnove Blejskega gradu in ureditev vaškega jedra na Bohinjski Beli, dograditev veslaškega centra in ciljne regatne arene v Zaki, dokončanje prve faze obnove Športnega parka in dokončanje obnove Festivalne dvorane, na Bledu pa naj bi vzpostavili tudi turistični predstavni center. Pod skupnim imenovalcem vitalna občina so predvideli predvsem energetska sanacija šole in vrtca ter preureditev zdravstvenega doma. "Vse te naložbe bodo do leta 2013, ko še lahko računamo na evropski denar, stale kar 57 milijonov evrov, od česar bi občina morala zagotoviti dobrih sedem milijonov evrov," je razložil Janez Fajfar. Uresničitev teh smelih načrtov, je še dodal, pa bo odvisna tudi od učinkovitega upravljanja in vodenja občine.

BLED

Spet največji štrudelj na Blejskem gradu

V veselem decembru je Zavod za kulturo Bled v sodelovanju s hotelom Astoria pripravil pester program na Blejskem gradu. Ob božično novoletnih pesmih pevskega zbora bodo vsako soboto prižgali svečke na adventnem venčku, na stojnici pa se bo mogoče okrepčati z domačimi buhteljmi in kuhanim vinom. Jutri pa bodo že drugo leto zapored razrezali XXL štrudelj, ki naj bi po velikosti še presegel lanskega. Napekli naj bi ga okrog trideset metrov v različnih okusih, tako da se bo z njim lahko posladkal vsak obiskovalec. Znova se bo mogoče pomeriti tudi za naj jedca štrudlja. **M. R.**

BEGUNJE

Odpri novo otroško igrišče

V središču Begunj so v petek s krajšo slovesnostjo odprli novo otroško igrišče. Občina Radovljica je za igrišče, ki je urejeno na zemljišču v lasti Turističnega društva in Krajevne skupnosti Begunje, namenila 46 tisoč evrov proračunskih sredstev. Na površini 537 kvadratnih metrov so namestili različna igrala, igrišče pa je opremljeno tudi s klopmi in pitnikom ter v celoti ograjeno. Odprto bo čez dan in bo na voljo tako otrokom iz Begunj in okolice kot malčkom iz begunjskega vrtca. **M. A.**

Popravek

V članku z naslovom Čop postal politično orožje, objavljenem v torek, 1. decembra, sem narobe napisala, da je med opozicijskimi strankami v radovljiškem občinskem svetu tudi stranka SMS. Med opozicijskimi strankami, ki so za častnega občana predlagale dr. Petrača, je namreč stranka Glas mladih Radovljica in ne SMS. Za napako se strankama in bralcem opravičujem. **Marjana Ahačič**

Pešci bodo kmalu varnejši

Gradnja pločnika ob regionalni cesti skozi občino Žirovnica se nadaljuje, prihodnje leto naj bi uredili tudi nevarno glavno križišče v Žirovnici.

ANA HARTMAN

Žirovnica - Ob koncu prejšnjega tedna so v prostorih občine Žirovnica župan **Leopold Pogačar**, direktor Direkcije RS za ceste **Gregor Ficko** in direktor Cestnega podjetja Kranj **Branko Žiberna** podpisali pogodbo o nadaljevanju rekonstrukcije regionalne ceste Žirovnica-Begunje. V drugi etapi bodo uredili 780-metrski odsek med zdravstveno postajo na Selu in mlekarno v Zabreznici. "Obnovili bomo cesto, zgradili pločnik, uredili avtobusni postajališči in prehode za pešce. Ta projekt bo pomenil kraj in dvignil prometno varnost šibkejših udeležencev v prometu, to je pešcev, kolesarjev in otrok," je poudaril Ficko. Obenem bodo uredili še kanalizacijo, vodovod, električno napeljavno in javno razsvetljavo. "Zelo sem vesel, da so v državnem proračunu zago-

tovljena sredstva za nadaljevanje tega projekta, ki je izjemno pomemben za našo občino," je dejal župan. Investicija je ocenjena na 495 tisoč evrov; stroške si bosta direkcija in občina delili približno na polovico. Izbrani izvajalec CP Kranj naj bi končal do konca junija prihodnje leto.

Pogačar in Ficko sta se pogovarjala tudi o tretji etapi rekonstrukcije regionalne ceste do parkirišča na Breznici. "Sredstva so v državnem proračunu zagotovljena, z občino smo se dogovorili, da bo pripravila projektno-tehnično dokumentacijo, tako da bi prihodnje leto pripravili investicijski program, sklenili sofinancerski sporazum in odkupili zemljišča, v letu 2011 pa bi investicijo tudi izpeljali. S tem bi bila cesta v dolžini 2,4 kilometra v celoti urejena in modernizirana," je povedal Ficko. Beseda je tekla tudi o ureditvi glavnega križišča v

Direktor CP Kranj Branko Žiberna, župan Leopold Pogačar in direktor direkcije za ceste Gregor Ficko po podpisu pogodbe o nadaljevanju gradnje pločnika skozi Žirovnico

Žirovnici, kjer se je v preteklosti zgodilo že kar nekaj nesreč, tudi z zelo hudimi posledicami. "Projektno dokumentacijo, ki jo je zagotovila občina, smo že dobili v pregled, trenutno je v reviziji. To križišče bomo uredili prihodnje leto z dograditvijo treh ločilnih otkov, s preusmeritvi-

jo prometnih tokov in z umiranjem prometa na tem področju," je povedal Ficko in dodal, da bodo začeli delati takoj spomladi, ko bodo vremenske razmere to dopuščale. Denar za ureditev križišča bo direkcija zagotovila iz postavke za odpravljanje črnih točk.

Pesti jih pomanjkanje zdravnikov

Ob petdesetletnici Zdravstvenega doma Bohinj so opozorili tudi na velike kadrovske težave, s katerimi se soočajo zadnjih dvajset let.

MATEJA RANT

Bohinjska Bistrica - "Največji problem Zdravstvenega doma Bohinj zadnjih dvajset let je zagotovo veliko in stalno pomanjkanje zdravnikov. V zadnjih dvajsetih letih je bilo v Bohinju kar dvajset različnih zdravnikov, vmes so bila tudi krajša obdobja, ko je delal le en zdravnik. To kaže na dejstvo, da je delo zdravnika na območjih, ki so oddaljena od velikih središč, precej zahtevnejše od dela zdravnika v večjem zdravstvenem domu," je ob petdesetletnici Zdravstvenega doma Bohinj poudaril direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske **Jože Veternik**.

Na to je opozorila tudi vodja bohinjskega zdravstvenega doma **Selma Brence Černezel**, ki pravi, da sta skupaj s kolegico, ki je v njihovem zdravstvenem domu na specializaciji, ves čas skoraj sami, saj drugi zdravniki pomagajo le honorarno. "Mlade zdravnike verjetno odvraca tudi to, da tukaj skoraj vedno opravljaš vsaj dve ali tri službe hkrati. Poleg nujne medicinske pomoči in dela v splošni ambulanti opravlja tudi delo pediatra, kadar ni prisoten v ambulanti. Pediatr je namreč v Bohinju zgolj trikrat na teden," je pojasnila Selma Brence Černezel. Od januarja, ko so v Bohinju odprli dom starejših občanov, pa sta enkrat na teden tudi v

domu. Po drugi strani, priznava Selma Brence Černezel, pa ji delo v Bohinju predstavlja tudi izziv, ker je vedno toliko stvari hkrati in toliko različnih pacientov. "Tu smo res družinski zdravniki v pravem pomenu besede. Obenem pa je to večja odgovornost, saj ljudje zdravniku zaupajo in imajo zato tudi določena pričakovanja."

V zdravstvenem domu sicer izvajajo vso potrebno zdravstveno oskrbo prebivalstva. Poleg dveh splošnih ambulant imajo tudi otroški in šolski dispanzer, fizioterapijo, nego in patronažno službo, dve zobozdravstveni ambulanti za odrasle in eno otroško, enkrat na teden deluje še dispanzer za žene.

Ob finančni pomoči občine je ob koncu tedna in prazničnih organizirana tudi dežurna služba. Po besedah župana **Franca Kramarja** na leto za to namenijo prek trideset tisoč evrov, mlade zdravnike pa v Bohinj poskušajo privabiti tudi tako, da jim zagotavljajo stanovanje. "A očitno to delo za ambiciozne mlade zdravnike ni dovolj privlačno," meni Kramar. Kljub vsem težavam, ob tem ugotavlja Veternik, pa je Zdravstveni dom Bohinj danes zelo sodoben, z obsegom dejavnosti, ki celo presega primerljive zdravstvene domove na Gorenjskem in v Sloveniji, z vso potrebno strokovno opremo in dobrim strokovnim kadrom.

SLAP PRI TRŽIČU

Slavje najstarejšega krajana

Najstarejši krajjan Jelendola je Franc Thaler (drugi z leve), ki je 28. novembra dopolnil 90 let. Rojen je bil v Spodnjih Danjah. V nekdanji Puterhof je prvič prišel za gozdnega delavca že leta 1940. Tja se je za stalno vrnil po drugi svetovni vojni, bil gostinec v Jelendolu, Trziču in na Slapu, kjer je delal tudi v tovarni Lepenka. Svoje preteklosti se je slavjenec živo spominjal v gostilni pr' Krvin', kjer so mu v torek čestitali in izročili darila predstavniki KS Jelendol-Dolina in člani Prostovoljnega gasilskega društva. Franc je namreč edini še živeči ustanovni član tega društva. Vesel je bil tudi žiga družine Born, ki mu ga je podarila Elizabeta Ortner Born (na sliki levo). Praznovanje je popestrila Vesna Štefe s pesmijo ob spremljavi kitare. Slavljencu je čestital tudi tržiški župan Borut Sajovic. **S. S.**

Prešeren bi pohvalil Kranjčane

Na predvečer obletnice rojstva pesnika Franceta Prešerna je ob prazniku Mestne občine Kranj župan Damijan Perne na slavnostni akademiji čestital letošnjim občinskim nagrajencem.

VILMA STANOVNIK

Kranj - "Ob našem občinskem prazniku se spominjamo obletnice rojstva največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Upam si misliti, da bi nas pohvalil, ker nam ni vseeno za staro mesto, njegov poslednji dom, pa tudi za kulturo, ki se danes zelo prepleta z razvojem turizma, trgovine, obrti in še kakšne panoge," je na sredini slavnostni akademiji v Prešernovem gledališču poudaril kranjski župan **Damijan Perne** in ob prazniku naštel številne pridobitve, ki so občino obogatila v zadnjem letu.

Razvoja pa ne bi bilo brez ljudi, ki delajo in živijo v Kranju, in devetim med njimi je bila namenjena še posebna pozornost. Tako je župan Perne med ubranimi zvoki otroškega pevskega zbora podružnice osnovne šole Žabnica, revijskega orkestra in dekliškega pevske-

Na sredini slavnostni akademiji je kranjski župan Damijan Perne podelil priznanja letošnjim občinskim nagrajencem. / Foto: Gorazd Kavčič

ga zbora Gimnazije Kranj v roke segel letošnjim občinskim nagrajencem. Najprej so bili to **Niko Slapar**, **Mateja Korošec** v imenu zavoda Korak in **Petra Puhar Kejžar**, ki so prejeli velike plakete. Listine o priznanju so si zaslužili **Eva Pirnat**, **Prostovoljno gasilsko društvo Breg ob Savi** (listino je prevzel predsednik PGD Breg

Marjan Fajfar) in **Gasilsko reševalna služba Kranj** (listino je prevzel direktor GRS Kranj Vojko Artač), nagrado Mestne občine Kranj pa je v imenu **Kulturno umetniškega društva Predoslje** prevzel predsednik Sebastijan Sajovic. Ob letošnjem občinskem prazniku sta častna občana Mestne občine Kranj postala

Stane Šinkovec - posthumno in **prim. dr. Tatjana Dolenc Veličkovič**. "Priznanja potrjujejo vaše večletno delo in trud, ki ste ga vlagali v napredek, vsak na svojem področju. Vaši dosežki govorijo tudi za Mestno občino Kranj. Ponosni smo, da ste med nami," je ob čestitkah nagrajencem poudaril župan Perne.

Dobrodelni bazar Zavoda Korak

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - V organizaciji Zavoda za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Korak in društva En korak več je bila v ponedeljek druga dobrodelna prireditev Bazar v avli Mestne občine Kranj. V sodelovanju s kranjskimi cvetličarji so pripravili adventne in novoletne aranžmaje ter druge izdelke, vsa zbrana sredstva od prodaje, 3300 evrov, pa bodo namenili dvigu kakovosti življenja varovancem zavoda Korak. Direktorica zavoda Korak **Mateja Korošec** je obiskovalcem, prišlo jih je res veliko, povedala: "Na lanskem bazarju sem bila preže-

ta s skrbmi, strahovi, pa tudi z optimizmom in energijo, ki nam je pomagala, da smo uresničili sanje: širitev koncesije in selitev v nove prostore. Po prvem bazarju niso ostale samo lepe besede, kljub težkim časom ste se donatorji odzvali na naše prošnje in nam z delom, materijalom, umetniškimi deli in denarjem v skupnem znesku 65 tisoč evrov pomagali, da smo uredili nove prostore. Želim, da bi vas v bližajočih prazničnih dneh grela misel, da ste osemindvajsetim varovancem omogočili, da je njihovo življenje boljše. Naj bo torej nocojšnji večer - večer hvaležnosti."

Foto: Matic Zorman

Dom starostnikov pod vprašajem

Gradnja doma starejših občanov v Šmartnem, za katerega sta Gradbinec GIP in občina Cerklje lani prejela celo koncesijo, že krepko zamuja.

SIMON ŠUBIČ

Cerklje - V proračunu občine Cerklje za leto 2010 je za dom starejših občanov v Šmartnem rezerviranih zgolj sto tisoč evrov, kar dodatno potrjuje govorice, da je Vas brez ovir Taber, projekt kranjskega Gradbinca GIP, pod velikim vprašajem. "Ne vem, kaj se bo izcimilo. Vsekakor je velika škoda, da projekta pred leti, ko bi ga že lahko začeli, občani in tudi ena od strank niso podprli. Sedaj je nekaterim že zelo žal, ker tedaj niso ravnali obratno, sploh tistim, ki bi potrebovali oskrbo v takšnem domu," pravi župan **Franc Čebulj**.

Zavod Taber, ki sta ga ustanovila gradbeno podjetje in občina Cerklje, je lani prejel koncesijo za instituci-

onalno varstvo starejših, vendar pod pogojem, da bodo dom starostnikov zgradili do 1. julija 2010, kar pa verjetno ne bo izvedljivo, saj Gradbinec GIP (pre)dolgo pridobiva gradbeno dovoljenje. Celoten projekt Taber naj bi po zadnjih ocenah stal od 23 do 25 milijonov evrov, samo dom starejših občanov s komunalno in cestno infrastrukturo pa od enajst do trinajst milijonov evrov. Zastoj pri uresničevanju projekta sta zakrivila predvsem kriza na finančnem trgu in v gradbenih podjetjih, vsaj občina pa si po županovih besedah prizadeva poiskati drugega investitorja. "Iščem možnosti, da bi Gradbinec GIP zaradi težke denarne situacije projekt in zemljišče prodal," razlaga Čebulj.

Cerkljanski župan je še vedno prepričan, da bi bila Vas brez ovir Taber zgodba o (poslovnem) uspehu. "Če bi občina lahko pridobila dvajset milijonov evrov posojila in bi tudi občinski svet pokoraj, da bi sami izvedli omenjeno investicijo, sem prepričan, da bi na koncu zaslužili. Trenutno so namreč krediti tako zelo ugodni kot le redko kdaj," razmišlja Čebulj. Pojasnil je še, da je občina na zadnje poizvedovanje ministrstva za delo, družino in socialne zadeve odgovorila, da še vedno vztraja pri načrtovani gradnji doma starejših občanov v Šmartnem, sedaj pa v Cerkljah čakajo na čim prejšnji odgovor Gradbinca GIP, ali so našli zainteresiranega investitorja.

Priprave za širitev poslovne cone

JASNA PALADIN

Komenda - Na območju druge faze Poslovne cone Komenda že od konca septembra s strani nekdanjih lastnikov poteka sečnja gozda, ki mora biti zaključena do 20. decembra. "Ker bo po končani sečnji na tem območju

verjetno ostalo še precej uporabne biomase, smo sklenili, da bomo v občinskem glasilu občane obvestili, da se po 20. decembru na tem območju lahko brezplačno preskrbijo z drvami," je povedal svetovalec župana za okolje in prostor **Marjan Potočnik**. Gradbene parcele na tem ob-

močju sicer že imajo parcelne številke in določeno končno površino. Na zahtevo Zavoda za varstvo narave in na podlagi okoljevarstvenega soglasja Agencije RS za okolje pa so na jugovzhodnem delu cone že začeli graditi nadomestni habitat - mlake, za dvoživke.

PREDDVOR

Zimski pohod z baklami

Turistično društvo Preddvor v sodelovanju z občino prireja v petek, 11. decembra, prvi zimski pohod z baklami. Zbrali se bodo ob 17. uri pri poslovalnici TD Preddvor, kjer bodo pohodnikom razdelili bakle. Pot jih bo vodila na Srednjo Belo, kjer si bodo pri Vinku Fajfarju ogledali jaslice. Nato se bodo popoti, ki vodi okrog Brda, skozi vas Breg vrnili v Preddvor in pohod zaključili v piceriji Gorski privez. Pohodnikom priporočajo, da se opremijo z odsevnimi trakovi, brezokavniki ali kresničkami, skratka naj bodo (pre)vidni. **D. Ž.**

Bodo ponudbo sploh sprejeli?

◀ 1. stran

"Gre za konkreten premik od besed k dejanjem v iskanju cenejšega ogrevanja na Planini. Finančne ugodnosti za stanovalce smo že predstavili, za nas pa so sprejemljive tudi druge rešitve, ki predstavljajo realne koristi za stanovalce," v odgovor na razpis pravi Aleš Ažman, izvršni direktor enote Nakup in prodaja pri EG. Poudarja, da bo zaradi zapletenih last-

niških odnosov izvedba projekta možna le ob dobrem sodelovanju vseh vpletenih strani, tako MOK, civilne iniciative, upravnik kotlovnice (Domplan) kot potencialnega investitorja. Tu pa se lahko zaplete: civilna iniciativa trdi, da je toplarna v lasti stanovalcev, MOK, da je v njihovi. Stanovalcem je najbrž vseeno, kdo je lastnik, le da bi bilo ogrevanje cenejše in kotli (zastonj) zamenjani za motorje.

PETROL

Iščemo najemnika gostinskega lokala

Družba Petrol d.d., Ljubljana oddaja v najem delno opremljen gostinski lokal na naslovu: Cesta ste Marie aux Mines 13, 4290 Tržič, v sklopu bencinskega servisa Tržič II-Z.

Lokal ima 57,30 m² neto koristne površine, od tega 39,74 m² barske površine, ter pripadajoč vrt. Obiskovalcem lokala je omogočena souporaba parkirnih mest in sanitarij.

Od bodočega najemnika se pričakuje manjše investiranje v opremo lokala in ponudba, ki mora vključevati predlog neto mesečne najemnine (brez DDV) z enomesečnim predplačilom.

Obravnavane bodo ponudbe, ki bodo na naslov **Petrol, d.d., Dunajska 50, 1527 Ljubljana, Sektor podpora maloprodaji**, s pripisom »**PONUDBA – NE ODPIRAJ!**« prispele do 14.12.2009.

Za več informacij lahko med 10. do 12. uro pokličete na telefonsko številko 01 47 14 528.

Družba Petrol, d.d. si pridružuje pravico, da izmed prispelih ponudb ne izbere najugodnejšega ponudnika ali pa sploh kateregakoli ponudnika.

Derbija na Jesenicah in v Kranju

Danes se na Gorenjskem obeta vroč hokejski večer, saj bo v Podmežakli slovenski derbi lige EBEL med Acronijem Jesenicami in Tilio Olimpijo, v Kranju pa gorenjski derbi državnega prvenstva med Triglavom in Bledom.

VILMA STANOVNIK

Jesenice, Kranj - V ligi EBEL se začne drugi del tekmovanja, obe slovenski ekipi pa sta na dnu lestvice. Jeseničani so v torek v Beljaku vnaprej (na prošnjo Beljačanov, saj imajo kasneje zasedeno dvorano) odigrali tekmo 33. kroga. Čeprav so na pot odšli brez poškodovanega kapetana **Tomaža Razingarja** (rama), **Anžeta Terlikarja** (poškodba stegenske mišice) in obolelega **Roka Tičarja**, so se ekipi VSV do konca drugega dela tekme dobro upirali in z golom **Mitje Robarja** igrali izenačeno 1 : 1. Nato pa so tik pred koncem druge tretjine, prejeli gol ter v nadaljevanju še dva in izgubili s 4 : 1. Na lestvici lige EBEL vodi ekipa Gradca s 43 točkami, bolj zanimivo za nas pa je pri koncu, kjer ima na sedmem mestu KAC 27 točk, na osmem Medveščak 25, na devetem Tilia Olimpija 22, Acroni Jesenice pa so zadnji s 13 točkami. Toda v Podmežakli zatrjujejo, da upanje umre zadnje in da se bodo v drugem delu tekmovanja borili za uvrstitev med najboljših osem ekip. Prvo priložnost za novo zmago bodo imeli že danes, ko bo ob 19.15 v Pod-

Poleg hokejistov so aktivne tudi hokejistke Triglava, ki so minuli konec tedna v boju za tretje mesto lige DEBL premagale ekipo Neuberg Highlanders.

mežakli slovenski derbi med Acroni Jesenicami in Tilio Olimpijo, na jeseniški ledeni ploskvi pa bo zagotovo vroče tudi v nedeljo, ko bo domače moštvo ob 18. uri gostilo ekipo Red Bull Salzburga.

Vedno bolj zanimivo pa je tudi razširjeno slovensko državno prvenstvo, kjer je bil v sredo derbi med Triglavom in Mariborom. Kranjčani so na Štajerskem kar z 0 : 4 ugnali Mariborčane, tako da z 42 točkami zanesljivo vodi-

jo na lestvici. Zmage s 4 : 2 se je na domačem ledu v Podmežakli veselila tudi ekipa Jesenice mladi, ki je premagala beograjski Partizan, kar z 10 : 3 pa je slavilo tudi moštvo MK Bled, ki je ugnalo ekipo Graz 99ers. Tudi hokejiste v državnem prvenstvu danes in jutri čaka nov krog. Ekipa Triglava bo v ledeni dvorani Zlato polje v Kranju danes ob 18. uri v vedno vročem gorenjskem derbiju gostila MK Bled, eki-

pa Mladi Jesenice pa jutri odhaja na gostovanje v Gradec.

Vedno bolj napeto postaja tudi v odprti ženski avstrijski hokejski ligi DEBL, kjer hokejistke Triglava igrajo vedno bolje. Zadnje zmage so se minulo nedeljo veselile v Kapfenbergu, kjer so domačo ekipo Neuberg Highlanders premagale s 4 : 5. Kranjčanke bodo spet stopile na led v nedeljo, ko bodo gostovale v Beljaku pri ekipi Gipsy Girls.

Plezalni praznik v Kranju

VILMA STANOVNIK

Kranj - Od danes do nedelje bodo v športni dvorani na Zlatem polju v Kranju že četrtrič potekali plezalni dnevi Kranja. Rdeča nit plezalnega praznika bodo zagotovo zanimivi zaključni obračuni letošnjega državnega prvenstva v športnem plezanju. Posebnost tokratnega zaključka je, da bo finale prvič v zgodovini v dveh disciplinah, in sicer v težavnosti in v balvanskem plezanju. Ob veliki plezalni steni, kjer bo potekala tekma v težavnosti, bo namreč postavljena tudi balvanska stena. Tako bo zelo lahko primerjati obe disciplini med seboj.

Nastopili bodo tekmovalci prav v vseh kategorijah. Najzanimivejši boji bodo seveda potekali v članski kategoriji. Finale težavnosti za člane bo na sporedu jutri ob 19.30, v balvanskem plezanju pa bodo naši najboljši nastopili v finalu v nedeljo ob 18. uri. Prireditev, ki jo organizira

Alpinistični odsek Kranj, pa se bo začela že danes ob 17. uri, ko se bo športno plezalni podmladek pomeril v težavnostnem plezanju, hkrati pa bodo potekale tudi že kvalifikacije v balvanskem plezanju za člane in članice. Spored se bo nadaljeval jutri ob 9. uri s tekmo v balvanskem plezanju za dečke in deklice. Še pred članskim večernim finalom bo možno na predavanju ob 18. uri prisluhniti alpinistki in športni plezalki Martini Čufar, sledila pa bo podelitev nagrad najboljšim avtorjem fotografij, ki so sodelovali na natečaju Plezam, torej sem. Ob pestrem nedeljskem programu, ki se bo začel ob 9. uri z obračuni najmlajših, bo ob 16.30 projekcija filma Chalk&Chocolate. Tridnevni plezalni praznik se bo po finalu članov in članic v balvanskem plezanju zaključil v ledeni dvorani na Zlatem polju, kjer bo ob prijetnem druženju za glasbo skrbela skupina Kose. Vstop na vse prireditve je prost.

KRANJ

V Lillehammerju prvič tudi Peter Prevc

Peter Prevc je iz mladinske reprezentance z uspešnimi skoki že pri sedemnajstih letih napredoval v člansko, ta konec tedna pa ga čaka prvi nastop med svetovno elito. / Foto: Gorazd Kavčič

Zaradi tehničnih težav na skakalnici v Trondheimu so iz Mednarodne smučarske zveze sporočili, da bodo tekme svetovnega pokala smučarjev skakalcev in nordijskih kombinatorcev ta konec tedna v Lillehammerju. V naši skakalni ekipi bo na tekmo svetovnega pokala prvič nastopil tudi 17-letni **Peter Prevc** iz Dolenje vasi v Selški dolini. Mladi Triglavčan, ki je že večkrat opozoril nase, je z A-representanco začel trenirati letošnjih poletih in z A-ekipo opravil tudi snežni trening v Lillehammerju. Na treningih se je zelo izkazal, zato je trener **Matjaž Zupan** sklenil, da se konec tega tedna pridruži ekipi, v kateri so še **Robi Kranjec**, **Primož Pikl** in **Mitja Mežnar**. V. S.

KRANJ

Vaterpolisti začenejo pokalna tekmovanja

Na pokritem olimpijskem bazenu se bo s tekmo Kokra - Triglav danes ob 20.45 začel kvalifikacijski turnir skupine A članskega pokala za letošnje leto. Jutri se bosta ob 12. uri pomerila Kokra in Branik, ob 18. uri pa še Triglav in Branik. V finalu se uvrstita prva dva. J. M.

Kegljali bodo slepi in slabovidni

V organizaciji Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj bo jutri, 5. decembra, v prostorih KK Triglav potekal 5. mednarodni kegljaški turnir v steznem kegljanju za slepe in slabovidne posameznike in ekipe. Začel se bo ob 7.30, končal pa ob 17. uri. Slavnostno ga bodo odprli ob 11.30. Nastopilo bo prek sedemdeset tekmovalcev iz petih držav. **M. B.**

Zgodovinski dan gorenjske odbojke

▶ 1. stran

Tako so naslednji trije nizi pripadli gostom, tekma pa se je končala z rezultatom 1 : 3. Povratni dvoboj bo prihodnjo sredo na Nizozemskem.

Tretjo sezono v evropski ligi prvakov pa so minulo sredo začeli tudi slovenski državni in pokalni prvaki, odbojkarji ACH Volleyja. Blejci so si kljub pomlajenemu moštvu zastavili cilj, da ponovijo lanski rezultat in se uvrstijo v drugi krog najprestižnejšega evropskega ligaškega tekmovanja, čeprav so na žrebu dobili težke nasprotnike: Poljake, Turke in Francoze.

Na prvi tekmi so v sredo gostovali pri ekipi Asseca Resovie Rzesow na Poljskem in si po izgubljenem prvem nizu že priigrali vodstvo 1 : 2. Na krilih kar štiri tisoč navijačev so Poljaki v zadnjih dveh nizih izid preobrnil, Blejci pa so na koncu nesrečno izgubili s 3 : 2.

"Igrali smo zelo dobro in žal mi je, da smo v četrtem nizu nekako izgubili koncentracijo. V petem nizu smo že vodili, vendar smo nato spet popustili, kar so Poljaki izkoristili," je bil po koncu tekme na Poljskem malce razočaran

Kranjčani so prvo tekmo evropskega pokala v domači dvorani začeli dobro, v nadaljevanju pa so jih izkušenejši Nizozemci ugnali in odnesli zmago 1 : 3. / Foto: Tina Dokl

kapetan ACH Volleyja **Andrej Flajs**, ki je bil sicer zadovoljen s pravo bitko na obeh straneh mreže, ki se je končala šele po dveh urah in pol.

kapetan ACH Volleyja **Andrej Flajs**, ki je bil sicer zadovoljen s pravo bitko na obeh straneh mreže, ki se je končala šele po dveh urah in pol.

"Na tekmi smo imeli vzpone in padce, največji problem pa je bil, ker so nekateri igralci naredili preveč napak v napadu, kar nas je stalo zmage. Pohvalil bi Alena Pajenka in Andreja Flajsa, nekateri pa niso igrali tako, kot sem pričakoval. Zagotovo smo imeli možnost tudi za zmago, vendar smo bili v zaključku premalo zbrani. Kljub vsemu je bila za nas to dobra lekcija, posebno mladi igralci pa se bodo morali še marsikaj naučiti, saj so nekateri prvič igrali v ligi prvakov," je po sredini tekmi povedal glavni trener blejskih odbojkarjev **Glenn Hoag**. Sicer pa je največ točk na srečanju dosegel igralec ACH Volleyja **Oliver Venno**, kar 27.

Po vrnitvi z gostovanja blejsko moštvo ta konec tedna čaka podrobna analiza srečanja, že v sredo pa bodo ob 20.15 v hali Tivoli v Ljubljani na prvi letošnji domači tekmi v ligi prvakov gostili ekipo Istanbul B. Sehir Bledyesiu iz Turčije.

PODREČA, POLJE PRI VODICAH

Rdeči petelin v hiši

V ponedeljek popoldne je zagorelo v dnevni sobi stanovanjske hiše na Podreči. Posredovali so poklicni gasilci iz Kranja in prostovoljni gasilci iz Mavčič (na sliki), ki so požar pogasili, nato prezračili objekt in iz njega znosili pogorelo pohištvo. Ranjenih ni bilo. Isto popoldne je izbruhnil požar na ostrejšju stanovanjske hiše v Polju pri Vodichah. Stanovalec je zakuril kamin, pri tem pa naj bi se pregrela dimniška tuljava iz nerjaveče pločevine, kar je povzročilo požar. Ogenj je uničil ostrešje in strop mansardnega stanovanja. Požar so pogasili prostovoljni gasilci iz gasilskih društev Polje, Šinkov Turn, Vodice in Bukovica-Utik.

Foto: Tina Dokl

TRŽIČ

Na zebri zbil peško

V ponedeljek zjutraj se je v Trziču zgodila prometna nesreča, v kateri je bila hudo ranjena 77-letna peška. 38-letni Trzičan je z osebnim avtomobilom peljal po Šolski ulici iz smeri osnovne šole proti Cankarjevi cesti. Pred križiščem je ustavil in dal prednost vozilom na prednostni cesti, ko pa je speljal in zavijal levo, je na prehodu za pešce zadel 77-letno domačinko, ki je po trku padla po vozišču in se hudo ranila.

JESENICE

Nezgodi pri delu

Na Jesenicah sta se v ponedeljek zjutraj poškodovala dva delavca. Najprej je v podjetju Elektrode viličar ranil delavko, kmalu zatem pa si je v Acroniju delavec poškodoval prst na roki. Oba so oskrbeli zdravniki v tamkajšnji bolnišnici.

JESENICE

Kradel, da si je kupoval drogo

Jeseniški kriminalisti in policisti so v sodelovanju s kranjskimi kolegi ta teden prijeli 21-letnega Jeseničana, ki ga sumijo storitve 21 različnih kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete, s katerimi je povzročil za približno deset tisoč evrov škode. Za odvisnika, ki je policiji že znan po podobnih dejanjih, je preiskovalna sodnica v Kranju odredila pripor. Na Jesenicah se je v zadnjih dveh mesecih zgodilo več tatvin, ki so tamkajšnjim policistom kratile miren spanec. Oktobra in novembra so namreč obravnavali šest vlomov v različne objekte, več tatvin v garderobi telovadnice jeseniške gimnazije, v enem primeru pa je nepridiprav starejši občanki pritekel za hrbet in ji na drzen način ukradel torbico. V obsežni preiskavi zbrani dokazi in informacije so policiste in kriminaliste pripeljali na sled 21-letnemu Jeseničanu, ki so ga že večkrat obravnavali zaradi podobnih dejanj.

TRŽIČ

Iz lokala še v trafiko

Pred dnevi je nekdo v Trziču vstopil v trgovski center, ko je bil ta še zaprt. Najprej si je ogledal gostinski lokal, zatem pa še trafiko, iz katere je vzel večjo količino cigaret, srečk in GSM kartic. Višina gmotne škode bo znana po opravljeni inventuri.

Brez usmiljenja do vinjenih

Gorenjski policisti bodo ves december vsakodnevno preverjali psihofizično stanje voznikov. V prvih desetih mesecih je "pihalo" že več kot 27 tisoč voznikov.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Vse do konca leta bo potekala zadnja faza akcije Alkohol ubija - največkrat nedolžne, ki je usklajena po vsej Evropski uniji. Tudi na Gorenjskem bodo policisti vsakodnevno preverjali psihofizično stanje voznikov, izvedli bodo kar nekaj posebnih nadzorov, med njimi tudi po metodologiji Promil. "Res je veseli december, vendar pa naj se vozniki veselijo brez alkohola, če pa mora biti poleg tudi alkohol, potem naj vožnjo prepustijo treznim. Glede na naše aktivnosti do konca leta, lahko vozniki pričakujejo, da bodo morali opraviti alkotest, zoper kršitelje pa bomo dosledno ukrepali," ne pušča upanja za vinjene voznike **Aljoša Jazbec**, policijski inšpektor za varnost cestnega prometa na Policijski upravi Kranj. Vozniki in drugi udeleženci v prometu naj torej dosledno upoštevajo prometne predpise, ne samo v veselem decembru, temveč vse leto, saj s tem pripomorejo k večji varnosti na cestah.

Policisti bodo decembra stali skoraj za vsakim vogalom. / Foto: Tina Dokl

Gorenjski policisti so samo do konca oktobra z alkotestom preizkusili več kot 27 tisoč voznikov, zaradi prevelike alkoholiziranosti pa pridržali več kot petsto voznikov, je pojasnil Jazbec. Poleg prevelike hitrosti je tako alkohol še vedno največji problem v cestnem prometu. "Ugotavljamo, da se vozniki po večini ne opijajo doma, ampak v

gostinskih lokalih. Država bi morala na tem področju dati več poudarka inšpekcijskemu nadzoru v gostinskih lokalih, predvsem v času, ko je kršitev največ, razmišlja.

Letošnja prometna statistika na Gorenjskem je črna. Do včeraj je umrlo že 23 oseb, lani v enakem obdobju devet manj. Med smrtno ponesrečenimi je

osem voznikov osebnih vozil, od katerih jih je bilo šest tudi povzročiteljev. V nesrečah so umrli po štirje sopotniki v avtomobilih, kolesarji in pešci, dva motorista in en traktorist. Dva umrla sta bila še mladoletna, eden mlajši od dvajset let, pet je bilo starih od 21 do štirideset let, šest od 41 do 60 let, osem pa starejših od šestdeset let.

Grozil z razstrelitvijo hiše

Policija je 48-letnega Benjamina Šmida iz Spodnjih Gorij zaradi groženj, da bo razstrelil svojo hišo, kazensko ovadila ogrožanja varnosti.

SIMON ŠUBIC

Spodnje Gorje - V ponedeljek se je v Spodnjih Gorjah odvijala prava drama. Okoli hiše 48-letnega **Benjamina Šmida**, nekdanjega direktorja blejske občinske uprave, je mrgolelo policistov in strokovnjakov za protibombno zaščito, ki so iskali domnevno nastavljeno eksplozivno sredstvo. K sreči je šlo za lažen preplah, vseeno pa so policisti Šmida, ki naj bi pred tem večkrat zagrozil, da bo poslal v zrak svoj dom, kazensko ovadili zaradi ogrožanja varnosti. V novem kazenskem zakoniku je za takšno

dejanje zagroženo do leto dni zapora.

"Oseminštiridesetletni domačin je v preteklih

dneh poslal več kratkih sporočil na mobilni telefon bivše žene, v katerem je zagrozil s poškodovanjem

Pri razstrelitvi sumljivega kovčka (skrajno levo) so uporabili vodni top.

stanovanjske hiše, v kateri živi. S preverjanjem okoliščin in zbranimi obvestili je bilo ugotovljeno, da je osumljeni kratko sporočilo s podobno vsebino poslal tudi na znančev mobilni telefon. Med preiskavo in po obvestilih je bilo ugotovljeno, da je v okolici stanovanjske hiše, kjer osumljenec živi, več predmetov, ki bi na videz lahko predstavljali nevarnost. Glede na navedeno, je bil kraj zavarovan. Opravljen je bil ogled kraja, v katerem so sodelovali policijski strokovnjaki s področja protibombne zaščite, ki nevarnih sredstev ali naprav niso našli," je pojasnil tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj **Andrej Zakrajšek**.

Osumljenega 48-letnika so sicer policisti za nekaj časa pridržali na policijski postaji.

KRANJ

Največkrat prekorali dovoljeno hitrost

Med poostrenim nadzorom na avtocesti konec novembra so gorenjski policisti ugotovili 376 kršitev cestno prometnih predpisov. Največkrat (224-krat) so vozniki prekorali hitrost, prekršek je storilo tudi devet voznikov tovornih vozil, štiri voznike so zalotili, ko so vozili pod vplivom alkohola in dva tudi pridržali. Skupaj so tako izdali 346 plačilnih nalogov, napisali sedem obdolžilnih predlogov na sodišče, v dveh primerih pa izvedli postopka z izdajo odločbe v hitrem postopku. Za blažje kršitve so 36 voznikov opozorili. **S. Š.**

KRIMINAL

MEDVODE

Poln konoplje

Medvoški policisti so zaradi suma storitve kaznivega dejanja s področja prometa s prepovedanimi drogami odvzeli prostost mladoletniku. Med postopkom v Medvodah so mu policisti namreč zasegli okoli 80 gramov konoplje, ki je bila pakirana v manjše pakete. Zoper mladoletnika so policisti podali kazensko ovadbo na pristojno tožilstvo. **S. Š.**

**KURILNO
OLJE****DATRIS**

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datis d.o.o., Grška c. 11, 4260 Bled

KRANJ

Žeja je bila prehuda

V noči na sredo je žejen nepridiprav skozi vhodna vrata vlomil v gostinski lokal v Kranju. S seboj je odnesel več steklenic alkoholne pijače in za okoli 150 evrov menjalnega drobiža. **S. Š.**

GG +

AKTUALNO
 POGOVOR
 ZANIMIVOSTI
 KNJIGE IN LJUDJE
 RAZGLED

Veslač Iztok Čop (na sliki) bi si za športne uspehe zaslužil naziv častnega občana, a se je močno razdvojeni radovljiški občinski svet odločil drugače. / Foto: Vilma Stanovnik

Obletnica

November 1989: padel je Berlinski zid, pri Omanu pa so ustanovili Demos. **Stran 10**

Kultura

Dr. Klemen Jelinčič Boeta, raziskovalec življenja Judov **Stran 12**

Zanimivosti

Peter Jereb bo v nedeljo praznoval petindvajset let, odkar je prenehal piti alkohol. **Stran 13**

Obletnica

Wilfried Martens, predsednik Evropske ljudske stranke: "Kljub začudenju in odsvetom mojih diplomatov sem že 15. februarja 1991, ko Slovenija še ni bila samostojna, v svoji rezidenci sprejel njenega prvega ministra Lojzeta Peterleta na uradni obisk." | FOTO: TINA DOKL

Janez Janša, poslanec in prvak opozicije: "Leta 1989 je bila glavna vrednota svoboda, 20 let pozneje stopa kot vrednota v ospredje socialna pravičnost." | FOTO: TINA DOKL

Lojze Peterle, predsednik Demosove vlade, zdaj poslanec v Evropskem parlamentu: "Smo na pol poti iz Egipta v obljubljeno deželo, ki je trajala 40 let; zdaj smo pri zlatem teletu, ki ga vse bolj malikujemo." | FOTO: TINA DOKL

Mihael Brejc, predsednik sveta Inštituta dr. Jožeta Pučnika: "Nekateri trdijo, da se je pot v demokracijo začela že 1986, z 10. Kongresom ZKS in volitvami istega leta. Pa je bil le kongres kot vsi drugi in volitve, na katerih ni bilo kaj izbirati, po njih ni bilo nič drugače." | FOTO: TINA DOKL

So zidovi res padli?

Novembra 1989 se je zgodilo predvsem dvoje: 9. t. m. je v Berlinu padel zid, 27. je bil pri Ivanu Omanu v Zmincu ustanovljen Demos. Dvajset let pozneje se postavlja vprašanje, čigava dediščina je to dvoje: le od dedičev Demosa ali od nas vseh?

MIHA NAGLIČ

Je berlinski zid padel le na eno ali na obe strani? Smo Slovenci le različni ali tudi razdeljeni? Je večja vrednota svoboda ali socialna pravičnost? Potrebujemo "socialno tržno gospodarstvo"? Živimo v pravni državi, je naše sodstvo res neodvisno ali predvsem neodgovorno? Če vas ta in podobna vprašanja zanimajo, berite, kar sledi. Minuli četrtek in petek, 26. in 27. novembra 2009, je bila v Vrtni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani markantna mednarodna konferenca z naslovom **Dvajset let pozneje**; na njej se je govorilo o Evropi in Sloveniji v "odločilnem letu 1989", o koncu komunističnih diktatur in procesih demokratizacije ter o današnji refleksiji vsega tega. V toku konference so se za konferenčnim omizjem in govorniškimi pultom zvrstili številni govorniki iz prve "sredinsko konservativne" politične lige, za njimi pa še cela vrsta vrhunskih intelektualcev in akterjev ali sopotnikov zadevnih dogajanj. Prireditelj konference je bil **Inštitut dr. Jožeta Pučnika**, odprl jo je Mihael Brejc, predsednik sveta tega inštituta. Sledilo je šest dvojezičnih slovensko angleških "panelov" (razprav) v dveh dneh, vsak dan po trije, dva dopoldne in še eden po izvrstnem union-skem kosilu. Prvi od panelov je bil izrazito politično veteranski. Uvedel ga je Wilfried Martens, aktualni predsednik Evropske ljudske stranke, najmočnejše politične grupacije v Evropskem parlamentu (leta 1989 je bil belgijski premier), za njim so nastopili veterani Demosa: Janez Janša, Alojz Peterle, Dimitrij Rupel in France Tomšič (Ivan Oman in Dušan Plut sta bila povabljeni, a sta se opravičila). Imenovanim je sledilo še osemnajst govornikov. Slovenskemu ušesu dobro znana imena, med njimi (po vrstnem redu nastopov) Bernard Nežmah, Bernard Brščič, Milan Zver, Drago Jančar, Niko Grafenauer, Dean Komel, Brane Senegačnik, Matej Avbelj, Matej Acceto, Jernej Letnar Černej ... In nekateri eminentni gosti iz tujine: hrvaški zgodovinar Ivo Banac, ruski zgodovinar Boris V. Sokolov; Laszlo Tokes, romunski Madžar, ki je bil 1989 pastor v Temišvaru (zdaj je škof romunske

Wilfried Martens in Janez Janša, prvaka evropske pozicije in slovenske opozicije, v polni dvorani pred začetkom konference | FOTO: TINA DOKL

reformirane cerkve) in se je zoperstavil sistematičnemu uničevanju romunskih vasi; ko ga je hotela Ceausescujeva Securitate 15. decembra s silo izgnati, so ga ljudje spontano zaščitili z živim zidom iz svojih teles in ta dogodek je učinkoval kot detonator romunske revolucije ...

Konferenca se je sklenila v petek zvečer, s slavnostno akademijo "v počastitev 20. obletnice ustanovitve demokratične opozicije DEMOS in demokratičnih sprememb v Sloveniji in Evropi". Nanjo so povabili tudi glavne predstavnike sedanje oblasti v državi, a odzval se ni nihče! Predsednik vlade se je opravičil, predsednik republike se niti opravičil ni. Ob tem se človeku, ki vse to poslušaja, postavi vprašanje, čigava je dediščina Demosa in padca berlinskega zidu - od nas vseh ali le od ene politične strani oziroma od sedanje opozicije? Politiki jo očitno doživljajo tako: da od "desnih" je, od "levih" pa ni. Peterle je v svojem nastopu ugotovil, da Slovenci nismo le različni (različnost je bogastvo), smo razdeljeni. Razdeljeni smo bili v letih 1941-45, v letih 1989-91 smo zmogli visoko stopnjo enotnosti, 20 let pozneje pa smo spet razdeljeni, tudi v interpretaciji tedanjih dogodkov. Leta 1989 nam je šlo predvsem za svobodo, zdaj je večja vrednota socialna pravičnost, je razmišljal Janša. Zdaj potrebujemo "socialno tržno gospodarstvo". To se sliši

lepo, a tudi sumljivo. Na strokovno in ne le politično rabo te sintagme je pozneje opozoril pronicljivi in retorično učinkoviti ekonomist Bernard Brščič. Tržno gospodarstvo v vsakem primeru povzroča socialno neenakost. To pa je v "nevoščljivih" družbah, kakršna je slovenska, zelo problematično. Našim politikom (enim in drugim) pomeni socialno tudi socialistično tržno gospodarstvo, ki se ravna po načelu "deli in vlada"; tisti, ki je na oblasti, ima denar in ga deli, a ne zmeraj po načelih pravičnosti, temveč bolj po formuli "svoji svojim". Nemškemu kanclerju Erhardu, ki ni bil socialist, ampak krščanski solidarist, je socialno tržno gospodarstvo pomenilo predvsem vladavino prava, sociala in solidarnost nista stvar politične presoje, ampak se morata ravnati po strogem pravnem okviru. To je mogoče v državah, ki so dejansko pravne; naše sodstvo pa (še) zdaleč ni neodvisno, zaenkrat je predvsem neodgovorno in v takem sistemu se pravna država ne more uveljaviti; priča smo "ugrabitvi države" (state capture) od vsakokratne oblasti.

Janša je oponesel odsotnemu Kučanu (ta dva se res ne moreta), kako je izjavil, da je berlinski zid padel na obe strani, ne le na eno. To seveda ni res, pravi Janša, padel je na tisto stran, kamor so ga pahnil ti, ki so ga rušili. (Ti pa so bili dejansko na obeh straneh, bi dodal podpisani.)

Pomenljivo je tudi dejstvo, da le v dveh od nekdanjih komunističnih prestolnic niso proslavili 20-letnice padca, v Moskvi in - Ljubljani. To ločevanje je pozneje po svoje presegel Nežmah s tezo, da so pravzaprav padli trije zidovi. Prvi v Ljubljani, že junija 1988, na zborovanjih Odbora za zaščito človekovih pravic, v boju za pravice Janše in tovarišev. Drugi v Berlinu, poldrugo leto pozneje. Tretji pa v Moskvi, avgusta 1991, ko se je rusko ljudstvo množično zoperstavilo starim silam, ki so hotele s tanki odstraniti Borisa Jelcina. Bistvo in skupni imenovalec teh treh dogodkov je v direktni udeležbi ljudstva v politiki, ki so jo omogočila ta zborovanja. Pozneje so v imenu ljudstva vladali od njega izvoljeni predstavniki, ki pa so se spet zelo razlikovali. Dimitrij Rupel je seštel leta, ko so bili v ekskomunističnih državah na položajih predsednikov držav in vlad "sredinsko konservativni" politiki. Dobil je tole sliko: Hrvaška 34, Češka 29, Bolgarija 22, Poljska 19, Madžarska 18, Romunija 12, Slovenija le 6,5 let. In še številno let, ko so imele te države sredinsko konservativne vlade: Hrvaška 15, Bolgarija 10, Poljska 10, Češka 9, Madžarska 8, Romunija 8. Slovenija 6,5. Te številke naj bi pričale tudi o tem, kako globoko je katera od držav obračunala s komunistično dediščino ... Je torej v Sloveniji pod površjem še vse polno komunizma in komunistov?

Pogovor

Politika me zanima, ko gre za šport

Iztok Čop

"Medse so me vabile skoraj vse stranke tako na lokalni kot državni ravni, celo ob prvih evropskih volitvah so se spomnili name. Vendar nikoli nisem šel na nobeno listo, v nobeno stranko aktivno nisem pristopil in zaenkrat tega namena tudi nimam, saj sem prepričan, da ni pomembna stranka, ampak kaj kdo dela. Zato s tem nisem obremenjen, očitno pa so drugi," pravi najboljši slovenski veslač in eden najboljših športnikov v Sloveniji Iztok Čop, ki ga v domači občini Radovljica niso izbrali za častnega občana.

VILMA STANOVNIK

Ob imenu Iztoka Čopa ni treba naštevati, kdo in kaj je. Številne kolajne z največjih veslaških tekmovanj, naslovi svetovnega in olimpijskega prvaka, številna domača in tuja priznanja, govorijo o izjemnem športniku pa tudi o človeku, ki v zadnjih letih s svojim znanjem in izkušnjami želi ustvarjati boljše pogoje za razvoj športa v Sloveniji.

Stari ste 37 let, vrhunski športnik ste že več kot dvajset let, eden od očitkov tistih, ki vas niso želeli za častnega občana občine Radovljica, pa je bil, da ste premladi in da ste še aktivni. Pred devetimi leti, ko naj bi vas predlagali prvič, ste bili še mlajši?

"To, da sem bil leta 2000 prvič med kandidati za častnega občana, doslej sploh nisem vedel, to mi je župan prvič pojasnil šele ob sedanjih dogodkih. Takrat me nihče ni niti vprašal, za ta predlog sem nekoč slišal čisto po naključju. Sedaj, ko sem na kandidaturi pristal in ko sem izvedel za razloge, zakaj naj ne bi mogel biti častni občan, pa sem se ob tem lahko le nasmejal. Očitno normalnih vzrokov proti ni bilo in so se potem izmišljevali takšne, kot je starost in podobno. V vrhunskem športu vemo, kdaj si star in verjetno boljših rezultatov, kot sem jih dosegel, ne bom več zmoget. Tudi očitek, da kot še aktiven športnik ne bom imel časa opravljati nalog častnega občana, ni na mestu. Količnik vem, pretiranega angažmaja ob tem ni, tudi Cene Avguštin se, pri svojih letih, pri tem zagotovo posebej ne angažira. Lahko pa rečem, da v oči bode dejstvo, da stališče, da sem premlad, v Radovljici podpira tudi stranka mladih. Zato, bolj ko razmišljam, kaj je bil razlog, da me niso imenovali za častnega občana, bolj neumno se mi zdi vse skupaj ... Razlogi so očitno nekje druge, verjetno Zvone Prezelj in drugi tega ne bodo nikoli priznali, pravega argumenta pa nimajo. Meni bi se zdelo čisto normalno, da bi argumentirano povedali, zakaj so proti in bi tudi javno glasovali proti, ne pa da so se skrivali za tajnim glasovanjem in skupinsko, da ne rečem družbeno, odgovornostjo."

V zadnjem času, tudi ko so se politiki promovirali ob uspehu nogometašev, je bilo večkrat slišati, da športniki nad tem niste najbolj navdušeni. Kakšno pa je vaše stališče?

"Treba je vedeti, da država v veliki meri zagotavlja funkcioniranje športa. Jaz sicer trdim, da je denarja za šport premalo, predvsem ga je premalo v primerjavi z drugimi področji. Kar se mi zdi najbolj narobe, pa je, da ima šport premajhno avtonomijo. Država naj bi pač poskrbela za sredstva, namenjena športu, nato pa bi morala športna srenja poskrbeti, kako se bo ta denar delil. Mi pa imamo cel kup dejavnikov in ljudi, ki odločajo o tem: od ministrstev, Fundacije za šport, do Olimpijskega komiteja. Tako se ne morem znebiti občutka, da imajo vsi nekakšne vplive, vsak se lahko izgovarja na drugega, vsi so nekako zaščiteni. Mislim, da bi pri tem več avtonomije moral imeti zlasti Olimpijski komitej. Šport bi se moral formalno ločiti od politike. Nimam pa nič proti, če se tudi visoki državni udeležujejo športnih prireditvah, vedno so dobrodošli."

Ob zadnjih dogodkih na občini je bilo slišati, da ste v politiki bolj na levi kot na desni strani. Ste sploh kakorkoli povezani s politikom?

"S politikom sem povezan le toliko, kolikor gre za šport, za položaj športnikov. Če hočemo športniki v družbi imeti položaj, ki si ga zaslužimo, ne moremo mimo države, ne moremo mimo za to odgovornega ministrstva. Seveda pa pri pogovorih s pristojnimi politiki ne gledam na to, kdo je v kateri stranki, na politike ne gledam kot na člane strank, ampak kaj bodo ti ljudje naredili za šport. Čisto vseeno mi je, ali so levi ali desni, ali so rumeni ali rdeči. Lahko povem, da so me tako na lokalni kot državni ravni medse vabile skoraj vse stranke, celo ob prvih evropskih volitvah so se spomnili name. Vendar nikoli nisem šel na nobeno listo, v nobeno stranko aktivno nisem pristopil in zaenkrat tega namena tudi nimam, saj sem prepričan, da ni pomembna stranka, ampak kaj kdo dela. Zato s tem nisem obremenjen, očitno pa so drugi.

Foto: Gorazd Kavčič

Iztok Čop je pri 37 letih izkušen športnik, kljub številnim odličjem iz največjih tekmovanj pa si prihodnje leto še želi nastopiti na tekmi svetovnega pokala na Bledu.

Moti pa me, da pri nas ne moreš biti nevtralen, saj če nekemu zavrneš povabilo, očitno nisi nevtralen, ampak si med nasprotniki. Takšen občutek sem, zlasti v preteklosti, vedno dobil, ko sem iskal sponzorje, saj so večinoma menili, da sem pri nasprotnikih, v predalčku na napačni strani. V bistvu pa nisem bil v nobenem predalčku. V tistem, kar počnem, sem se dokazal tako doma kot v svetovnem merilu. Smilijo se mi ljudje, ki ne znajo pogledati čez plot, po drugi strani pa me je malo strah, da je to tipično slovensko. Večina v Sloveniji išče povprečne, če si nadpovprečen, je večji problem, kot če si podpovprečen. Če je nekdo prepričan vase, če je prepričan, da dobro dela, potem se ne boji konkurence. Če pa ni prepričan vase, vse poriva proč. Tega pa ne govorim samo za politiko, ampak tudi za druga področja in to me v Sloveniji močno moti."

Kot predstavnik športnikov ste tudi član IO OKS, veliko časa pa namenite boju za pravice športnikov. V zadnjem času ste dosegli nekaj premikov na bolje?

"Res se je v zadnjem letu začelo premikati na bolje, če-

prav se vse, kar smo si zastavili, še ne dogaja tudi v praksi. Naša glavna naloga je sedaj ta, da predvsem z ministrstvom uveljavimo, kar smo dogovorjeni. Če omenim le zaposlovanje športnikov, se mi zdi pomembno, da morajo na ministrstvih upoštevati predloge OKS, ki je krovna športna organizacija. V zadnjih letih je bilo pri tem kar nekaj anarhije. Upam, da se bo tudi vse več aktivnih ali nekdanjih športnikov vključilo v boj za pravice športnikov, saj bo tako še več koristnih idej. Sicer pa mislim, da smo v zadnjem letu, tudi v primerjavi z drugimi državami, precej uspešni zlasti s predlogi o prehodu iz športnega v normalno življenje."

Prav letos mineva dvajset let, odkar ste osvojili prvo veliko veslaško zmago, saj sta z Denisom Žvegljem postala mladinska svetovna prvaka. Vztrajati kot vrhunski športnik, ko vmes pridejo tudi krize, pa prav gotovo pomeni, da moraš imeti svoj šport res rad?

"Predvsem mislim, da je treba ves čas iskati nove izzive. Prva leta je vse novo, vse je zanimivo, izzivov je res veliko. Nato, ko pridejo tudi prve krize, pa se začneš spra-

ševati, kako naprej ali vztrajati ali končati. Dostikrat je bilo težko, sem pa človek, ki nikoli ne odneham, ko je stvar kritična. Ravno ko sem bil najbolj jezen, sem najbolj vztrajno iskal izhod iz situacije in zato sem se v težkih trenutkih vedno znal pobrati. Predvsem pa mislim, da sem vedno trdo delal in to me je držalo pokonci."

Katero odličje ali priznanje vam doslej največ pomeni?

"Vsako ima svojo ceno, gotovo pa mi največ pomeni priznanje za najboljšo ekipo leta 2005 na svetu. Tisto sezono sva z Lukom na svetovnem prvenstvu na Japonskem osvojila prvo mesto, drugi pa smo bili tudi s četvercem. Da si najboljši med svojimi, je gotovo največ, kar lahko dosežeš."

V novi sezoni se obeta tekma svetovnega pokala na Bledu, nato svetovno prvenstvo. Je to za vas kot športnika, ki je praktično dosegel vse, še izziv?

"Izziv je zagotovo, še bolj pomembno pa je, da pri veslanju vztrajam predvsem zato, ker rad veslam. Ko enkrat kot športnik prideš do tega, je vse skupaj po eni strani lažje. Po drugi strani pa je tudi težje, saj ko to ugotoviš, je v življenju pomembnega že tudi vse kaj drugega kot zgolj šport. Tako se že nekaj časa ubadam s tem, da je treba nekaj konkretnega zastaviti za eksistenco po končani športni karieri. Mislim, da je zdaj trenutek, ko bo treba v to vložiti več moči. Saj je bilo tudi do sedaj nekaj idej, vendar nekako ni bilo pravega časa in vse je bilo storjeno bolj na pol. Ravno te dni pa začnem z vodenjem vadbe v Konex centru v Ljubljani in priprave na to mi poberejo veliko časa. Čez zimo se bom tako na novo veslaško sezono pripravil bolj doma, spomladi pa se bom odločil, kako naprej. Mislim, da bom prihodnje leto še zbral dovolj moči in nastopil na domači tekmi svetovnega pokala, saj je moja želja, da bi vsaj enkrat na Bledu nastopil na res veliki tekmi. Svetovno prvenstvo pa je še leto dni bolj oddaljeno in sklenil sem, da se bom o nadaljevanju športne kariere odločil sezono za sezono."

"V tistem, kar počnem, sem se dokazal tako doma kot v svetovnem merilu. Smilijo se mi ljudje, ki ne znajo pogledati čez plot, po drugi strani pa me je malo strah, da je to tipično slovensko. Večina v Sloveniji išče povprečne, če si nadpovprečen, je večji problem, kot če si podpovprečen."

Dr. Klemen Jelinčič Boeta med predstavitvijo knjige Judje na Slovenskem na Gorenjskem glasu | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Judje so v Sloveniji že tisočletje

Dr. Klemen Jelinčič Boeta je raziskovalec življenja Judov in avtor dveh odmevnih knjig: *Kratka zgodovina Judov in Judje na Slovenskem*.

JOŽE KOŠNJEK

Avla Gorenjskega glasa na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju je postala srečevališče različnih kulturnih ustvarjalcev in ljudi, ki jim ni škoda časa za udeležbo na kulturnem dogodku. Konec novembra so jo znova napolnili na srečanju z doktorjem zgodovinskih znanosti in raziskovalcem življenja Judov dr. Klemenom Jelinčičem Boeta ob izidu njegove najnovejše knjige *Judje na Slovenskem*, ki jo je izdala Mohorjeva družba iz Celovca. V začetku letošnjega leta pa je izšla njegova knjiga *Kratka zgodovina Judov*.

Dr. Klemen Jelinčič Boeta, rojen leta 1973, je po materini strani, pokojni slovenski pesnici in igralki Berti Boetu, tudi sam Jud, njegov oče pa je znani slovenski politik Zmago Jelinčič Plemeniti. Tudi zaradi svojega porekla doživlja judovstvo bolj doživeto in lahko o njem izve in napiše več kot kdo drug. Poleg tega je med letoma 1991 in 2002 živel v Izraelu in študiral na

univerzi v Tel Avivu. "Prepričan sem bil, da bom za vedno ostal v Izraelu, vendar sem se po enajstih letih vrnil. Sedaj vsak dan pomislim, kdaj se bom lahko vrnil v Izrael," je dejal na predstavitvi svoje knjige. "Judje so ena najstarejših avtohtonih verskih, kulturnih in etničnih skupin na Slovenskem z izjemo dobrih 150 let premora med letoma 600 in 800, ko se začneja 1200 let trajajoče neprekinjeno bivanje na naših tleh. Posamezni arheološki ostanki potrjujejo judovsko prisotnost že v pozni antiki in od 3. stoletja dalje na območju Ogleja in Gradeža," je povedal dr. Klemen Jelinčič Boeta.

Na razumljiv način je predstavil širitve judovskih naselbin do leta 1200, ko so Judje delovali v samem središču Karantanije, predvsem v Beljaku, Brežah in pri Gospe Sveti in so nastala naselja z značilnimi imeni Judovska vas pri Beljaku, Judendorf pri Brežah, Judenburg, Ždovlje v Rožu, Ždinja vas v Podjuni in Judenmarkt, ki je postal kas-

nejše Voelkermarkt ali Veli-kovec po slovensko, na Kranjskem pa je bila najbolj znana Ždinja vas pri Novem mestu. Povprečna velikost slovenskih mest je bila takrat med 500 in 2000 prebivalci, delež Judov pa se je gibal med 5 in 20 odstotkov. Leta 1496 sta se zaradi velike zadolženosti meščanstva, za kar naj bi bila kriva judovska posojila, začela nasilje nad Judi in njihov izgon.

"Judje so bili tudi v Sloveniji dolgo večni tujci. Redki slovenski pesniki in pisatelji so dobro pisali o njih in nihče od politikov jih ni vzel v bran. Še leta 1954 so v Mariboru zaradi gradnje stanovanjskega bloka porušili sinagogo. V Murski Soboti so razdejali judovsko pokopališče, v Lendavi pa so porušili judovsko šolo. Le jugoslovanski partizani so edini med vzhodnoevropskimi odporiški gibanji sprejemali medsejude. Okrog 5000 jih je zaradi tega preživelo. Tudi znani revolucionarji Ivo Lola Ribar, Moša Pijade in Vladimir Bakarić so bili ju-

dovskega porekla," je povedal dr. Jelinčič, ki v knjigi niza zanimiva in doslej neznan dejstva in številke o Judih v nekdanji Jugoslaviji in na Slovenskem.

Dr. Klemen Jelinčič Boeta je zapisal, da je pred drugo svetovno vojno na območju nekdanje Jugoslavije živelo okrog 80 tisoč Judov. Konec vojne jih je dočakalo 15 tisoč, od teh tretjina zaradi sodelovanja v partizanih. Nova oblast jim je zaplenila premoženje in jih obtoževala kot "razredne sovražnike". Okrog osem tisoč se jih je smelo s Titovim dovoljenjem izseliti v Izrael, številni, še posebej pa člani partije, pa so se za ceno preživetja odpovedali judovstvu. Samo v Sloveniji je bilo pred drugo svetovno vojno okrog 1500 Judov, od katerih so jih 1300 umorili, 200 pa jih je vojno preživelo. Polovica jih je odšla v Izrael, polovica pa jih je ostala v Sloveniji. Slovenska judovska občina ima danes okrog 150 članov, čeprav naj bi bilo Judov med 400 in 600, skupaj s tistimi po poreklu pa med 1000 in 2000.

➔ Ker je Jugoslavija leta 1948 omogočila prevoz orožja iz Češkoslovaške v Izrael in je Tito leta 1953 pomagal pri postavitvi spomenika judovskega mučenca v Parizu in pobitim jugoslovanskim Judom v Izraelu, dr. Klemen Jelinčič Boeta domneva, da je bil tudi zato edino Izrael leta 1991 kljub embargu pripravljen prodati orožje Sloveniji.

Šeligova dobra prijateljica, dramska igralka Milena Zupančič je na odprtju razstave zelo občuteno prebrala nekaj odlomkov iz njegovih dram, med drugim tudi dialog med Jurijem in Lenko iz drame *Svatba*, za katero je leta 1981 na Tednu slovenske drame prejel nagrado Slavka Gruma.

"Brez pomoči pisateljve žene Lidije razstave ne bi bilo mogoče postaviti v tem kontekstu, kot je na ogled," je povedala avtorica spominske razstave o Rudiju Šeligu Beba Jenčič iz Gorenjskega muzeja in se Lidiji Šeligo zahvalila s šopkom rož.

Književnik, politik in razumnik

V Galeriji Prešernove hiše je na ogled spominska dokumentarna razstava, posvečena znanemu Kranjčanu Rudiju Šeligu (1935-2004).

IGOR KAVČIČ

"Rudi je bil moj prijatelj. In tak, kakršen je bil, je bil zagotovo velika nagrada zame," je med drugim v slovesnem nagovoru na odprtju spominske razstave o Rudiju Šeligu pretekli teden v Galeriji Prešernove hiše povedal Niko Grafenauer, njegov pisateljski prijatelj in sodelavec iz kroga slovenskih kulturnikov in razumnikov pri Novi reviji. Končno je tu tudi razstava o enem izmed najpomembnejših Kranjčanov sodobnega časa Rudiju Šeligu, bi lahko rekli. Lahko bi dodali, da je zdaj tudi pravi čas za njo, saj se poleg tega, da letos beležimo pet let od njegove smrti, prav te dni spominjamo tudi 20-letnice ustanovitve DEMOS-a, v okviru katerega je bil kot član Slovenske demokratske zveze leta 1990 izvoljen tudi za poslanca v takratni skupščini.

Rojen je bil leta 1935 v Suški pri Reki, po vojni je obiskoval učiteljske v Tolminu,

leta 1960 pa je diplomiral iz filozofije in psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je kasneje opravil tudi magistrski študij iz estetike. Med leti 1962 in 1993 je bil profesor na današnji Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. V sodobno slovensko književnost se je vpisal predvsem kot pisatelj in dramatik, v šestdesetih in sedemdesetih letih je bil urednik več literarnih revij in knjižnih zbirk, bil pa je tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev in deset let Borštnikovega srečanja v Mariboru. Dejaven je bil tudi v politiki, bil je med ustanovitelji SDZ, bil leta 1990 izvoljen za poslanca, štiri leta je predsedoval Svetu RTV Slovenija,

v Bajukovi vladi pa je bil tudi minister za kulturo.

"Na razstavi želimo prikazati življenje in delo pisatelja, esejista, dramatika, urednika in publicista Rudija Šeliga, prav tako pa s fotografijami in dokumenti opozarjamo na njegovo politično delo v Slovenski demokratični stranki. Posebej pomembno je bilo njegovo angažiranje v Društvu slovenskih pisateljev, ki je najbolj izstopalo v času njegovega predsedovanja med leti 1987 in 1991, ko je njegov osebni doprinos pri demokratizaciji in osamosvojanju Slovenije še posebej prišel do izraza," je povedala avtorica razstave Beba Jenčič. Prvi del razstave v osrednjem prostoru

galerije v Prešernovi hiši obsegajo vitrine z njegovimi proznimi deli in dramatik, eseji ter drugimi objavami, intimno vzdušje pomembnega Kranjčana pa nedvomno pričarajo številne fotografije tako iz njegovega osebnega življenja kot iz družbenj s prijatelji s področja literature ter z njegovega političnega življenja. V posebni vitrini so tudi njegovi osebni predmeti, pisalni stroj, očala, škafica s pisali ... V drugem delu razstave so na ogled gledališki listi s fotografijami iz gledaliških uprizoritev njegovih dram, v kleti pa nekateri plakati za uprizoritve njegovih dram tako v slovenskih kot na velikih gledaliških odrih nekdanje Jugoslavije.

Na odprtju razstave je o Rudiju Šeligu kot osebnosti in o njegovem življenju in predvsem pisateljskem delu spregovoril Niko Grafenauer, nekaj njegovih dramskih besedil pa je predstavila dramska igralka Milena Zupančič. Ob razstavi je izšel tudi priložnostni katalog.

Prozna dela: romani: Stolp (1966), Triptih Agate Schwarzkobler (1968), Izgubljeni sveženj (2002); drame: Čarovnica iz Zgornje Davče (1977), Lepa Vida (1979), Svatba (1981), Ana (1984), Slovenska savna (1987), Volčji čas ljubezni (1988), Kamenje bi zagorelo (2000) ...

Zanimivosti

Odločil se je in vztraja

"Ali se nimaš nič rad?" je pred četrto stoletja žirovski zdravnik vprašal alkoholika Petra Jereba in ga pogledal naravnost v oči. To je bil povod, da je prenehal z desetletnim uničevanjem sebe in družine.

BOŠTJAN BOGATAJ

Zgodba družine Jereb iz Žirov, oziroma zakoncev Petra in Stanke ter njunih treh otrok, je zgodba o trmi in ljubezni. "Za nekatere je moja izkušnja pozitivna in se bodo nad njo zamislili, za druge je sramotna in nevedna omemba," pravi Peter Jereb. Za njiju ni, z veseljem sta jo delila z nami, za vse, ki so jima stali ob strani, pa pripravljata praznovanje. Na Miklavževno nedeljo, natanko četrto stoletja po začetku zdravljenja, se bodo zbrali vsi, ki so verjeli v njegovo abstinenco in družinsko srečo.

Začelo se leta 1984. "V desetih letih pitja sem dozorel in padel na tla, bil je čas za nov začetek," svojo zgodbo začenja Jereb. Pove, da so možgani še delali, saj se je zavedal, da tako ne bo šlo več. Prej tudi liter ruma ni pomenil nič, jutro se je začelo z vsakodnevnim bljuvanjem žolča, pred 'šihom' je bil obvezen vsaj en, dva ali trije 'ta močni', celo avto je prodal in ga v enem dnevu pognal za alkohol. Naenkrat pa konec. Pri delu mu je stis-

nilo roko, zato je moral k zdravniku. Dan prej ni pil, da zdravnik ne bi nič posumil. "Šel sem k doktorju Dušanu Sedeju in sestri Minki Primožič. Položil sem roko pred njega, on pa me je le pogledal v oči in vprašal: Ali se nimaš nič rad?" govori Jereb, kot bi se zgodilo včeraj.

To vprašanje ga je predramilo, pogovoril se je z ženo Stanko (njo je takrat v roke vzela tudi taščja) in čeprav sta bili v hladilniku še dve steklenici žganega, se jih ni dotaknil. Po desetih dnevih naj bi bil že pravi. Vitaminske injekcije mu sicer niso povzročile težav, a je po petih dnevih padel v delirij. "Videl je pajke, ovijal se je v električne žice, bal se je, da ga ustrelijo. V spalnici je prevrnil posteljo in mi govoril, da se tu skriva njegovi morilci. Odprla sem okno in jih spodila. Na srečo mi je verjel in v mojem objemu zaspal. Nobenemu ga nisem hotela dati," mozeve privide opisuje Stanka.

Naslednji dan je odšel k zdravniku, vendar so ga na pol poti začeli napadati koluti električne žice (ti zato, ker je bil elektrikar). Izvil se jim

je skozi živo mejo, vendar ga je privid znova napadel v čakalnici ambulate. Odšel je ven, se kljub mrazu slačil, na parkirišču pa sodelavca prosil, da ga odpelje domov. "Ta pa me je odpeljal do šefa, ki je poklical ženo in rešilca. V njem je bilo znova ogromno pajkov, ki so me napadali, še huje pa je bilo v Kranju, ko sem videl, da rešilec pelje proti Gorenjski, proti Begunjam," se spominja Peter. Pristal je v bolnišnici, kjer je ostal na opazovanju.

Več mesecev bi moral ostati na strogem oddelku A, vendar se je uprl. "Čeprav sem bil hud revež, saj niti zajtrkovati nisem mogel, nisem želel v zaprti oddelku, skoraj zapor. Zdravnik je poklical ženo in starše, vendar so mu povedali, da bo tako, kot sem se sam odločil," pove trmasti Žirovec. V Begunjah je želel ostati le toliko, da bi lahko normalno jedel, da se mu je nehala tresti roka. Po dveh tednih mu je uspelo, na skupinske terapije se je potem vračal enkrat do dvakrat na teden, sicer pa se je zdravil doma skupaj z družino.

In vzdržal, čeprav je moral marsikatero požreti, marsikaj pretrpeti. "V službi so me čudno gledali, pri malici naročali rum s čajem, ali pa skrivaj dolivali alkohol," se spominja ozdravljeni alkoholik. Žena Stanka je bila vedno ob njem, tudi na terapijah, v Alpini so bili zelo razumevajoči. Večkrat sta si ob takšnih priložnostih privoščila tudi izlet, po terapiji pa sta vse še enkrat premlela. Večkrat tudi do jutranjih ur naslednjega dne.

Peter Jereb se zaveda, da sta zaradi njegovega pijančevanja hči in sin veliko pretrpela. Do danes sta se osamosvojila in ga podpirata, enako tudi zet. V času abstinence se jim je rodil še en sin, ki se je očetove preteklosti vedno zavedal in ga tudi opominjal, češ 'te torte ne smeš jesti; vsebuje alkohol'. Tega se zaveda tudi Peter, saj vse do danes ni pojedel niti bonbona z alkoholom. Ne moti ga, če v njegovi bližini pijejo, ne moti ga kajenje, čeprav sta oba s Stanko to razvado opustila, ve pa, da bo ostal trden in ne bo več pil. In zato se spleča praznovati.

Peter in Stanka Jereb bosta to nedeljo praznovala 25 let poti ozdravitve in nove sreče: "Na začetku je bilo hudo, mnogi me tudi niso razumeli. Danes vem, da sem na pravi poti." Ob tej priložnosti se zahvaljujeta vsem, ki so družini stali ob strani in ju vzpodbujali.

"V zadnjih petnajstih letih sem bil morda dvajsetkrat v gostilni. Takrat tudi koga srečam, ki me vpraša, kako naj neha piti. Odgovorim, da naj se le odloči, zdravniki pa mu bodo pomagali ostati na pravi poti," recept razodene Peter Jereb. Številnih njegovih pivskih prijateljev danes ni več, sam pa je ponosen, da mu je uspelo in je danes družina še bolj povezana in srečna. "Morda me ima kdo celo za norega, sam pa življenje uživam in včasih tudi zavriskam," pravi.

FUNDACIJA Vincenca Drakslerja

www.grozd.eu

GROZD

Regionalna organizacija zavodov, društev in ustanov

Vstopimo v svet

GROZD-a

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJA DELNO FINANCIRANJA EVROPSKA UNIJA
TRGSKI SKLAD

Miklavžev pohod na Sv. Miklavž

Turistično društvo Selca organizira tradicionalni pohod na Sv. Miklavž. Dobimo se jutri, v soboto, 5. decembra 2009, ob 9. uri na športnem parku ROVN v Selcih (4 km pred Železniki), od koder se bomo po lovski meji odpravili na 955 m visok Sv. Miklavž. PRIJAVNINE NI! Za malico in okrepčila med potjo je poskrbljeno, edine stroške boste imeli s ponujeno enolončnico in pijačo ob zaključku. Imeli boste tudi možnost odtisniti štampiljko Sv. Miklavža! Info: Tomaž Habjan, 031/378 751.

Sponzorstvo prireditev

Lokalna turistična organizacija Blegoš organizira predavanje z naslovom Sponzorstvo prireditev. Predavanje bo potekalo v torek, 8. decembra, od 17. ure dalje v veliki predavalnici v Osnovni šoli Škofja Loka - Mesto. Prijave zbirajo po telefonu: 04/506 13 80 ali po e-pošti: tanja.avman@guest.arnes.si. Čim prej se prijavite, število mest je omejeno.

Jaslice iz recikliranih materialov

Društvo Krice Krace v okviru projekta "EKO pod zeleno smreko" vabi otroke jutri, v soboto, 5. decembra 2009, ob 11. uri, da se jim pridružejo pri izdelovanju jaslic iz recikliranih materialov. Delavnica bo potekala v prostorih društva na Glavnem trgu 22 v Kranju.

Predavanje dr. Rojška: Depresija

Turistično društvo Kokrica vabi v torek, 15. decembra 2009, ob 19. uri na predavanje dr. Rojška iz Zdravstvenega doma Kranj. Predavanje bo potekalo v Kulturnem domu na Kokrici, Cesta na Brdo 30. Tema predavanja je depresija.

Info točke GROZD na Jesenicah in v Škofji Loki

Novembra je Gorenjska regionalna organizacija zavodov, društev in ustanov - GROZD, vzpostavila novo info točko na Jesenicah. Delo info točke bo opravljala Razvojna agencija Zgornje Gorenjske - RAGOR.

Poleg info točke v Škofji Loki, ki jo najdete v prostorih LTO Blegoš, na Kidričevi cesti 1a, boste odslej lahko vse pomembne informacije za nevladne organizacije dobili tudi na sedežu RAGOR, Spodnji Plavž 24e na Jesenicah.

Info točke nudijo informacijsko in promocijsko gradivo projekta GROZD, pomagajo nevladnim organizacijam pri vključevanju v register NVO, informirajo NVO v lokalnem okolju o delavnih in svetovnih. Info točke tudi zbirajo prijave za izdelavo brezplačnih spletnih strani. Pri njih se lahko prijavite za predstavitev v radijskih in televizijskih oddajah ter v tiskanem mediju. Da boste lažje premostili administrativne ovire, vam bodo pomagali pri izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za uporabo vseh storitev, ki so nevladnim organizacijam na voljo v okviru projekta GROZD. V teh dneh bo na voljo nova zloženka z informacijami o info točkah in medijskem prostoru. Poišcite jo v vaši najbližji info točki. Obiščite nas na Jesenicah in v Škofji Loki ali Kranju in se sami prepričajte o novostih in aktualnem dogajanju.

Info točke GROZD nudijo informacije o nevladnih organizacijah na Gorenjskem.

Predstavitev projekta GROZD za NVO

Svetovanja, usposabljanja, predstavitve v medijih, izdelava spletnih strani, info točke, ...

Bi želeli izvedeti kaj vas vsem omogoča Fundacija Vincenca Drakslerja? Ste že slišali za projekt GROZD, po ne veste kaj vse vam lahko ponudi? Individualne predstavitve projekta za nevladne organizacije – za termin nas pokličite: 04 23 61 346 ali pišite na info@grozd.eu. Predstavitve so možne na sedežu naše NVO ali v prostorih Fundacije Vincenca Drakslerja v Kranju.

www.grozd.eu

Kako do brezplačne objave v medijih?

Vse nevladne organizacije na Gorenjskem imajo možnost brezplačne predstavitve svojih novic, dogodkov in člankov v stalni rubriki o nevladnem sektorju na Gorenjskem v Gorenjskem glasu in v radijskih oddajah.
Informacije: 04 23 61 346, novice@grozd.eu

Na robu

SAMOTA NI TUDI OSAMLJENOST

Živeti tako, kot si želim

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Decembrski dnevi so tisti, ki imajo dva obraza: na prvem kažemo smeh in dobro voljo, oboje pa je prežeto z nestrpnim pričakovanjem novega leta. Tisti drugi, skriti, pa v sebi skriva povsem drugo podobo, prepleteno z osamljenostjo, žalostjo zaradi neizpolnjenih pričakovanj in številnimi razočaranji. V svetu, ki od nas pričakuje popolnost, smo se navadili, da nenehno skrivamo vse, kar je slabo in igramo na tiste strune, ki so všečne ljudem, s katerimi delamo, živimo in prijateljujemo.

Številni se najbolj bojijo osamljenosti, kar je razumeti, saj res ni najbolj prijetno nazdravljati ob slovesnih trenutkih podobi v ogledalu. Ali pa iti spat, ne da bi nam kdo zaželel vse najlepše v prihajajočem letu.

Kljub vsemu pa se zdi, da je vedno več tistih, ki se zavestno odločajo za to, da živijo sami. Na ta status so se navadili in se jim zdi, da jim nič ne manjka. Obenem pa jih jezi, ker se nenehno srečujejo s pomilujočimi pogledi, ki jasno kažejo, da se soljudem smilijo.

Med tiste, ki so se že v mladih letih odločili, da se ne bodo vezali, je tudi Zdenka. Svojo samost jemlje kot nekaj, kar jo bogati, nikakor pa je ne povezuje z osamljenostjo. Pravzaprav zato nima niti časa, ker je nenehno obkrožena z različnimi dejavnostmi, ki ji zapolnjujejo dan.

"Za najin pogovor sem se odločila zato, da tudi naglas povem, da je bolje vrabec v roki kot golob na strehi," mi je dejala že na pragu, ko sem se, po zelo zapletenem uličnem sistemu vendarle znašala pred njenimi vrati. Živi v pritličju večje hiše, ki

jo deli s tremi nečaki in njihovimi družinami. Danes je že upokojena, a pri zdravju in zato ima dela in opravkov čez glavo.

"Kot berem tvoje usode, svoje sogovornike zmeraj popelješ daleč nazaj v otroštvo," mi je dejala med smehom, ko sva se usedli na zgodnje pozno septembrsko sonce na terasi. Malo sem se presedla, ker nisem vedela, ali njene besede zvenijo kot očitek ali kot prijazno dejstvo, da na ta način sogovornika bolje spoznam. Očitno je bilo to, slednje, saj je tudi sama, medtem ko je nalivala čaj iz domačih zelišč v skodelice, preskočila več desetletij in pristala v puberteti, ki je bila odločilna za to, da je prehitro odrasla, sama kriva ..."

Zaradi sramote, ki so si jo nakopali na glavo, so se veliko selili. Oba starša sta bila zaposlena v gospodarstvu in to na vodilnih mestih, zaradi česar jima ni bilo težko najti službe. Zdenka pravi, da se je udomačila v številnih slovenskih mestih, a tisti trenutek, ko je navezala prijateljstva, so že nalagali kovček v avto in hiteli drugam. Še dobro, da je bil brat Luka malo mlajši, pa bolj "normalen", tako da starša svoje pretirane "ljubezni" nista usmerjala vanj. Zdenka je požirala knjige, to ji je bilo edino zavetišče pred vsemi zahtevami, ki so se zgrinjale nadenjo. Kadar ji doma niso dovolili, da bi šla na ples ali v družbo, jo je popadla togota in takrat je pri polni zavesti kričala, da so jo poslušali tudi tisti pred blokom. Prigledala je, da ne bo nikoli več sedla za klavir, a kaj, ko je čas, ko je udarjala po tipkah, ljubila in je vsakič sproti požrla besedo.

(se nadaljuje)

vala, kdo je bil kriv. Ostal mi je le še brat, njegov otroci mi sedaj v hiši, kjer živim, tudi delajo družbo," je pripovedovala sproščeno in brez dlake na jeziku. Sprva je kazalo, da bo morala Zdenka nositi dvojno breme pričakovanj. A se je preprosto uprla.

"Če ni šlo zlepa, sem poskušala zgrda. Nehala sem jesti ali pa sem se začela "neumno" obnašati, kot sem videla pri sestri. Ali pa sem ostajala v svoji sobi, si prinesla cel kup knjig za branje, mama pa je mislila, da sem tudi jaz na dobri poti, da se mi zmeša ... Če se danes ozrem nazaj, bi lahko rekla, da sem starša izigrala, vendar sta bila za to, kar sem počela, sama kriva ..."

(se nadaljuje)

Čas + razumevanje = dober odnos (1)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Ta preprosta formula je skoraj že prišla v pozabo, pa vendar imajo njeni učinki dolgotrajne pozitivne posledice, tako pri vzgoji otrok kot v odnosih med odraslimi. Formulo malo težje spravimo v vsakdanje življenje, kajti za čas pravimo, da ga nimamo, razumevanja pa je zaradi hitrega tempa tudi vedno manj. Pa vendar ni nikoli prepozno za ustvarjanje dobrih odnosov. Poglejmo, kako je to pri dojenčkih. Dojenček joka, ker je to njegov način sporazumevanja. Starši se na jok odzovejo in dojenček dobi sporočilo, da so ga slišali. Tako spozna prvo lekcijo o komunikaciji. Nekdo sporoča, drugi sprejema informacijo. Če je vzrok

njegovega joka lakota, ga bo mamica nahranila in bo zadovoljen. Če joka zaradi vznemirjenosti, ga je strah ali si želi dotika, ga starši vzamejo v naročje. Dojenček se tako sreča z eno izmed najpomembnejših potreb v svojem življenju - potrebo po varnosti. Nauči se, da je nekdo tam in bo zanj poskrbel. S tem krepki zaupanje v lastne sposobnosti, ker njegov način sporočanja obrodi sadove, hkrati pa spozna občutke zaželenosti. Zaradi strahu pred tem, da bi otroka razvabili, pa nekateri starši pustijo otroke jokati, jih nimajo veliko v naročju in se ne odzivajo na njihove potrebe. Zelo kmalu jih označijo za zahtevne in sitne otroke. V

poplavi vseh vzgojnih nasvetov se je staršem težko znajti. Pa vendarle bi rekla vsem novopečenim staršem, naj poslušajo svoje občutke in se odzivajo na otroke. S tem, ko jim bodo dali pozornost in jim pokazali, da razumejo njihove potrebe, bodo začeli zidati temelje za uspešno vzgojo. Vsekakor so takšni temelji boljši kot občutki, da malo bitje krade naš čas, vedno nekaj zahteva ali nas izsiljuje z jokom. Urniki so za šolske otroke, dojenčki pa se šele navajajo na svet zunaj maternice in ne poznajo ure. Zato imajo samo občutke. Kdaj bomo spoznali, da za potrebe po hrani, objemu ali pogovoru ne moremo imeti urnikov?

 SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: SIMON ŠUBIC

Obtožena ima osebnostno motnjo

Na koprskem sodišču se je nadaljevalo sojenje Kristini Mislejevi, obtoženi umora svojih dveh otrok. Prejšnji teden je na prostor za priče stopila tudi sodna izvedenka psihiatrične stroke Martina Žmuc Tomori, ki je pri obtoženi ugotovila osebnostno motnjo. Pri Mislejevi so po mnenju psihiatrinje močno izražene narcistične poteze, egocentrično čustvovanje in velika potreba po priznanju, kar je posledica splošne negotovosti vase, poleg tega pa je pri obtoženi prisotna tudi odvisnost od alkohola in benzodiazepina. Izvedenka tudi ugotavlja, da je Mislejeva v pogovoru sicer prijetna, vendar lahko v stresnih situacijah reagira impulzivno oziroma odpove, zlasti v situacijah, kjer bi lahko bil prizadet njen občutek lastne vrednosti. Pri osebah s takšnimi motnjami bi lahko bila impulzivna reakcija usmerjena tudi proti osebam, ki niso sprožile reakcije. Izvedenka je hkrati zavrnila tezo, da bi obtožena lahko bolehalo za bipolarno motnjo.

Boris Šuštar toži državo

Nekdanji državni sekretar na gospodarskem ministrstvu Boris Šuštar, ki so ga lani pravnomočno obsodili na šest let zapora, se je odločil od države izterjati odškodnino zaradi posledic, ki naj bi mu jih prineslo omenjeno sojenje, poročajo dnevni časniki. Višina zahtevane odškodnine menda še ni točno določena, ker je sodišče tožnika pozvalo, naj uskladi številke, navedene v vloženi tožbi. Ob napovedi glavne obravnave na ljubljanskem sodišču je bil sicer naveden znesek 45 milijonov tolarjev oziroma 187 tisoč evrov, medtem ko je Žurnal24 poročal celo o 741 tisoč evrih vredni tožbi. Po navedbah časnikov se tožba nanaša na jemanje podkupnin v zadevi Stilles, za katero je bil Šuštar sprva obsojen, na koncu pa oproščen. Zaradi neresničnih očitkov, da naj bi od družbe Stilles zahteval, naj mu zastonj opremi hišo, o pranju denarja in izsiljevanju, naj bi Šuštar po lastnih navedbah zelo trpel, imel pa naj bi tudi zdravstvene posledice.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Minuli teden trije mrtvi

V minulem tednu (od 23. do 29. novembra) so na slovenskih cestah v treh prometnih nesrečah s smrtnim izidom umrle tri osebe, so sporočili z Generalne policijske uprave. Na Gorenjskem so policisti minuli teden obravnavali 27 prometnih nesreč z materialno škodo in 14 prometnih nesreč, v katerih je bilo devet oseb lažje poškodovanih, ena oseba pa je umrla. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so gorenjski policisti pridržali šest voznikov. Do nedelje je na slovenskih cestah sicer umrlo 163 ljudi (lani 198 ljudi), na Gorenjskem pa 23 (lani 14).

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (23)

Knjiga dviguje krila

MIHA NAGLIČ

"Vstopil je v sobo Britney Jean. Soba je bila po želji zadnje stranke osvetljena rdeče. Britney Jean je sedela pred ogledalom in ponavljala z vzdihom: 'Govori mi grdo! O jah, govori mi grše! Jah, najgrše!' / 'Zapri gobec!' Zacharyja ni niti malo zanimalo. Soba je smrdela po znoju, odprl je okno in se z druge strani zagledal v golo Britney Jean. Na levi strani ji je manjkal šop las. / 'Prekleti prasec! Populil mu bom kocine na jajcih!' je zarobantil Zachary. / 'O ja, populi me vso, prasec!' / Skoraj bi jo udaril, toda ko je zagledal njene s spermo zlepljene trepalnice, ki so ji zapirale desno oko, je spustil roko. Prascu bo izstavil visok ček, Britney Jean pa bo namestil novo lasuljo. Ukazal ji je, naj mu sledi. Odpeljal jo je v razkužilnico, upal je, da bodo dezinfekcijska sredstva osvobodila njeno oko."

Ne, gornji odstavek ni poročilo iz kakega bordela z androidnimi prostitut(kam)i, je odlomek iz zgodbe Androidel; napisala jo je mlada pisateljica Vesna Lemaic (1981), ki je za svojo knjigo (Popularne zgodbe, 2008) dobila nagrado 25. slovenskega knjižnega sejma za najboljši literarni prvenec. Na sejmu so bile podeljene še druge nagrade, Milošu

Mikelnu Schwentnerjeva za življenjsko delo. Knjiga Alpe, kot jih vidijo ptice (njen medijski sponzor je tudi Gorenjski glas in smo je v tem feljtonu že spoznali) je dobila Krilatega leva za najboljšo tiskarsko tehnično izvedbo knjige (v mariborski tiskarni MA-TISK). "V knjigi prevladujejo zahtevne sestavljene celostranske barvne reprodukcije, ki so barvno ubrane in zelo enakomerno natisnjene. Odlikuje jo tudi dober kontrastni in barvni obseg ter izjemna čistost tiskovnih in prostih površin. Strokovno gradivo dopolnjuje primerna čitljivost besedila ter strokovna knjigoveška dodelava." Malo je manjkalo, da bi posebno priznanje za oblikovanje dobila Ivana Kadivec, za oblikovanje "gorenjske" knjige Mire Delavec (gostje 80. Glasove preje) o Josipini Turnograjski (Moč vesti, 2009). "Celostno si knjiga zaradi odlično oblikovane notranjosti zasluži veliko pozornosti, saj dejavno, celovito in sodobno pristopa k predstavitvi arhivskega gradiva z estetiko 19. stoletja, a ji zaradi podpoprečne naslovnice žirija nagrade ni podelila. Problematično deluje tudi jezikovno-slogovna oblikovanost knjige, ni namreč prepričljivo domišljeno, koga delo nagovarja." Res škoda.

25. Slovenski knjižni sejem, Cankarjev dom, Ljubljana, 25. do 29. november 2009, več kot sto razstavljalcev, okrog 4000 novih knjig, 45.000 obiskovalcev.

Samo Rugelj (ja, sin znamenitega doktorja), založnik in urednik simpatične knjižne revije Bukla, je ob sejmju zapisal, da je denar, vložen v knjige, najbolj učinkoviti način porabe državnih kulturnih subvencij. "Letos sem kar precej brskal po podatkih o učinkovitosti različnih kulturnih panog na Slovenskem v povezavi z njihovo državno podporo. Naj sem obračal tako ali drugače, je knjiga vedno zasedla prvo mesto. Z denarjem, ki zadošča za delovanje enega od državno financiranih gledališč, se na področju knjige na nacionalni in mednarodni ravni financira neprešteveno veliko aktivnosti, podpor, študijskih projektov in prireditelj, da o sami podpori pri letni produkciji kakih 350 subvencioniranih knjižnih naslovov niti ne govorimo. Sredstva za film in knjige so v približno isti kategoriji, a slovenskega filma ob skromni in večinoma precej hermetični produkciji, razen enkrat na leto, ob festivalu slovenskega filma, niti ne

čutim kot aktivni in stalni sestavni del domačega kulturnega horizonta in ponudbe ... Za vsakih nekaj tisoč evrov knjižne podpore iz javnih sredstev dobimo konkreten rezultat, največkrat kakovostno in produkcijsko solidno knjigo, ki je morala skozi številne faze, da je prišla od ideje do končnega izdelka, medtem ko je treba za včasih celo manj opazne rezultate v drugih kulturnih vejah knjižnim zneskom ponavadi dodati eno ničlo ali dve ... Če za primerjavo vzamem podatke, ki mi ga je pred kratkim zaupal direktor neke kulturne ustanove, da menda v naših gledališčih in operi obstajajo igralci, ki ob izvrstni letni bruto plači več kot 40 tisoč evrov v zadnjih letih niso niti enkrat stopili na oder, potem je področje knjige (kljub včasih upravičenim kritikam) pri nas urejeno prav zgledno in učinkovito." (Književni listi Dela, 25. novembra 2009)

Ste bili na knjižnem sejmju? Ste kaj kupili? Če ne, pojdite prihodnjič. "Se spleča." Ne le zaradi številnih razstavljenih knjig, ki jih je možno kupiti, ampak tudi zaradi množstva spremnih prireditelj, v veliki trinadstropni knjigarni, odprti pet dni. Res, sejem bil je živ, izjemna priložnost za knjige in knjigoljube, da si vedno znova izpovejo svojo veliko ljubezen.

Knjiga dviguje krila, naslovnica brošure 25. Slovenskega knjižnega sejma

Rudi Zaman, predsednik upravnega odbora 25. SKS in direktor založbe Didakta v Radovljici / Foto: Tina Dokl

Slovinci v zamejstvu (171)

Dvojezično tudi v Naborjetu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovensko kulturno središče Planika v Kanalski dolini v Italiji je sporočilo spodbudno vest, da je konec oktobra predsednik pokrajine Furlanija Julijska krajina Renzo Tondo podpisal odlok, ki na osnovi zaščitnega zakona za Slovence v Italiji uvršča med občine z "vidno dvojezičnostjo" tudi občino Naborjet-Ovčja vas/Malborghetto-Valbruna v Kanalski dolini. Tako imenovana "vidna dvojezičnost" se mora izvajati v 32 občinah v deželi Furlaniji in Julijski krajini. Naborjet je s sosednjo Ovčjo vasjo ob Trbižu/Tarvisio, Žabnicah/Camporosso in Ukvah/Ugovizza eden večjih krajev v Kanalski dolini. V občini Naborjet-Ovčja vas, kjer je župan tudi slovensko govoreči Aleksander Oman, so tudi že začeli izdajati dvojezične

osebne izkaznice. Na seznamu 32 dvojezičnih občin je tudi Trbiž, kjer se poleg slovenskih pojavljajo še nemški in furlanski napisi. Z uveljavljanjem dvojezičnosti imajo še največ težav v Špetru in v Trstu, kjer je lokalna oblast pripravljena postaviti dvojezične krajevne table le na začetku in koncu naselij. Glasbena šola Tomaž Holmar v Kanalski dolini, Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) iz Trsta in Slovensko kulturno središče Planika so s skupnimi močmi izdali knjižico "Tako so peli - Così cantavano", ki je edinstven dokument kulturne dediščine s področja ljudskega petja v Kanalski dolini. To petje je z izvirnimi posnetki ohranjeno tudi na zgoščenki, ki so jo izdali lani. Petje so v

petdesetih in šestdesetih letih snemali po gostilnah in domovih po Kanalski dolini z opremo, ki je bila takrat dosegljiva. To daje zgoščenki še posebno vrednost. Med Slovenci na Koroškem bo osrednji dogodek teh dni drevi ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu. Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza bosta podelila letošnjo Einspielerjevo nagrado predsedniku Koroške gospodarske zbornice Franzu Pacherju. Nagrado podeljujejo osebnostim iz večinskega naroda, ki delajo tudi v dobro Slovencev na Koroškem in pospešujejo sodelovanje med Koroško in Slovenijo. Slavnostni govornik bo dr. Zdravko Inzko, visoki predstavnik Evropske unije v

Srečanje treh zamejskih Slovencev. Od leve: trgovec in zaveden Slovenec Simon Prešeren iz Trbiža, kmet in znani rejec konj haflingerjev Franc Zwitter iz Zahomca na Koroškem in slovenski politik Ivo Jevnikar iz Trsta. / Foto: Jože Košnjek

Bosni in Hercegovine, kulturni program pa pripravlja Kvintet Smrtnik iz Kort nad Železno Kaplo. Nagrada se imenuje po dr. Andreju Ein-

spielerju, pomembnemu Slovencu iz 19. stoletja, ki je skupaj s škofom Slomškom pred dobrimi 150 leti ustanovil Mohorjevo družbo.

Zidovi (v glavah)

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

Na mednarodni konferenci, ki jo je 26. in 27. novembra pod naslovom 20 let pozneje v hotelu Union priredil Inštitut dr. Jožeta Pučnika, je Janez Janša kot uvodničar ugotovil, da v Sloveniji nismo primerno obeležili padca berlinskega zidu; po njegovem bi morali tej obletnici posvetiti vsaj državno proslavo. Slišati je bilo tudi, da naj bi tega dogodka ne obeležili le v dveh od nekdanjih evropskih komunističnih prestolnic, v Moskvi in Ljubljani. To dejstvo naj bi se po svoje ujemalo s poudarkom, ki naj bi ga Stane Dolanc položil na srce Milanu Kučanu, ko je bil ta kot zadnji šef slovenskih komunistov izvoljen za predsednika predsedstva slovenske republike, ki je prav ta-

krat postajala samostojna država: da naj ne pozabi, da je prišla partija pri nas na oblast z lastnimi močmi in ne s pomočjo Rdeče armade. V Sloveniji (ter Jugoslaviji) in Rusiji naj bi bil komunizem avtohton, drugje pa uvožen ... Kolikor vem, se v Sloveniji 9. novembra 1989 in v naslednjih dneh po padcu zidu v Berlinu ni dogajalo nič posebnega. Leopoldina Bogataj, tedanja odgovorna urednica Gorenjskega glasa, se spominja, da je bila ravno tistega večera v Hotelu Ribno pri Bledu Glasova preja z nadškofom Šuštarjem; zanjo je bilo veliko zanimanje, bila je od vseh najbolj obiskana, prišlo je čez tristo ljudi. Ko se je pozno zvečer vrnila domov v Kranj, jo je mož opozoril, kaj kažejo na televiziji: da se nekaj izjemnega dogaja v Berlinu, da se zbirajo ljudske množice in rušijo zid ... Padanje zidu oziroma nekdanje železne zavese med vzhodno in zahodno Evropo smo z zanimanjem spremljali v medijih, več od tega ni bilo in tudi na razvoj dogodkov pri nas to dogajanje ni imelo posebnega vpliva. Kaj naj bi torej proslavljali? V Ljubljani je berlinski zid, kolikor ga je bilo, padel že pol drugo leto prej, v dogajanju, ki je sledilo aretaciji Janeza Janše, 31. maja 1988, in doseglo svoj vrh v zborovanjih Odbora za zaščito človekovih pravic, prvo in največje (okrog 30 tisoč "odbornikov") je bilo 21. junija na Kongresnem trgu. V Sloveniji se je ljudstvo zgodilo že takrat, vzhodnoevropska dogajanja v pozni jeseni 1989 so bila za nas nekje drugje, tako rekoč onstran zidu.

Odboru smo sledili mnogi, ne le tisti, ki bi v ono dogajanje sodili ex post, po današnjih delitvah. Predsednik odbora iz pomladi leta 1988 je bil Igor Bavčar, kolegij (danes bi rekli "upravo") Odbora pa so sestavljali: Igor Bavčar, Bojan Korsika, Igor Omerza, Alenka Puhar, Gregor Tomc, Spomenka Hribar, Lojze Peterle, Dušan Keber, Franc Zagotaj, Ali Žerdin, Slavoj Žižek, Srečo Kirn, Pavle Gantar, France Bučar, Mile Šetinc, Matevž Krivic, Anton Stres, Rastko Močnik, Dare Valič, Marko Hren, Boris Cavazza, Alojz Križman, Viktor Blažič, Rado Riha, Braco Rotar, Tomaž Mastnak, Drago Demšar, Veno Taufer, Igor Vidmar, Tone Remc, Franko Juri in Bojan Fink. Nadvse zanimiva zasedba! Si predstavljate vse te osebe na skupnem imenovalcu danes? Težko. In ravno v tem je posebnost padca slovenskega berlinskega zidu (pogojno rečeno): da je v njem sodelovala večina, tudi mnogi komunisti. Slovenski berlinski zid, kakršen že je bil, pravzaprav ni padel, ampak se je v toku let razgradil. V tem je njegova posebnost in zato padca onega drugega, "pravega" zidu, pri nas morda res ni treba posebej proslavljati? Nekaj drugega pa je dejstvo, da na slavnostno akademijo ob 20. obletnici Demosa, 27. novembra v Unionski dvorani v Ljubljani, ni prišel nihče od sedanjega državnega vrha, čeprav so bili povabljeni. Je torej dediščina Demosa (= demokratična in samostojna Slovenija) le od "desnih", mar ni od vseh?

Vaš razgled

V Tednu Karitas z naslovom Kruh za življenje so po vsej Sloveniji potekali različni dogodki. Fotografija je nastala na dobrodelnem koncertu Klic dobrote v Pirničah, na katerem so nastopile tudi plesalke Baletne šole Stevens, ki so vse tudi članice Feniksbaleta. M. B. | Foto: Peter Košenina

V Mestni hiši v Kranju je od minulega petka odprta razstava "Ne čujem dobro - razpad Jugoslavije, rojstvo Slovenije". Ob 20-letnici akcije Sever sta jo pripravila Policijsko veteransko društvo Sever Gorenjska in Gorenjski muzej, na odprtju pa ni manjkal niti novinar in fotoreporter Mirko Kunšič, ki je prispeval zanimive slike, sedaj pa, kljub temu da uživa kot upokojenec, še vedno beleži zanimive dogodke. V. S. | Foto: Gorazd Kavčič

Med folkloro in floskulami

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica 7

Ah. Saj ne vem, kaj naj (spet) rečem oziroma ali se sploh splača kaj reči. Vedno ista pesem: slovenska sindikalna elita bolj skrbi za delodajalsko kot delavsko dobro. Takšno je vsaj moje videnje delavske realnosti na tako imenovani sončni strani Alp. Je pa res, da bi bil velik čudež, če bi bilo bistveno drugače, dokler so posamezni vplivni sindikalisti podaljšana roka politične oligarhije in "tajkunskega" kapitala. Drži. Na trenutke je bilo preteklo soboto v centru slovenske prestolnice bučno kot tik pred izbruhom vulkana. Drži pa tudi, da ves hrup še zdaleč ni bil posledica razjarjenega, vsega hudega naveličanega in do zadnjega centa izžetega delavstva,

pač pa zažigalnih oziroma vžigalnih večno zelenih in za podobne priložnosti uporabnih "napevov" starega rokerja Petra Lovšina in njegove Rdeče zastave, povedano po domače. Ja. Ostareli roker že vrsto let ni imel toliko poslušalcev kot minulo soboto na Prešernovem trgu sredi Ljubljane. In kot očividka "delavskega" cirkusa pretehtano pravim, da v bistvu sploh ni šlo za množične demonstracije, zaradi katerih bi se politični in "tajkunski" eliti tresli udobni kanapeji, v katerih so že od transformacije nekoč nadvse čislane in edino pravilnega samoupravnega socializma v kapitalistični družbeni red, ampak za čisto navadno množično "fešto". Od katere je -

mimogrede - še največ iztržil Peter Lovšin. Kako drugače, lepo prosim, pa naj človek opredeli vsesplošno veseljačenje s petjem in plesom, ki je ta dan vladalo na ljubljanskem Prešernovem trgu, če ne kot veselica? In dokler bodo sindikalni voditelji uprizarjali delavske demonstracije po vzoru sobotnih (in vseh dosedanjih), toliko časa se bo lahko takšna in drugačna oligarhija mirno sprehajala, recimo, po Krokodiljih otokih. Poglejmo nekaj najbolj uvelih (beri zgrešenih) cvetk s sobotne množične sindikalne veselice sredi Ljubljane. Nekdo je mahal s transparentom, množica okrog njega pa je vpila: to niso plače, to je miloščina. Bodimo vendar precizni. V svojem no-

tranjem bistvu pomeni miloščina "plačilo" za nedelo, nikakor in nikoli pa za delo. Se pravi, delavci (in drugi zaposleni) dobijo v zameno za svoj vsakdanji napor od lastnika denar, plačo. Vprašanje je le, ali je menjava pravična, enakovredna, poštena? Višina minimalne plače v Sloveniji ni ne pravična, ne enakovredna, še manj poštena. Vzemimo poštenje kot merilo za potrpežljivost, da ne rečem sprejemljivost najnižje plačane dela na sončni strani Alp. Če gre slovenskemu gospodarstvu res tako slabo, da za to odgovorni zaposlenim ne morejo dvigniti povprečne plače na raven kolikor toliko solidnega preživetja, potem naj bodo zgled zaposlenim in naj si minimalno pla-

čo izplačujejo toliko časa, dokler se gospodarski trend ne obrne navzgor. Ali pa naj v maniri poštenja in človekove etike z vodilnega položaja kratko malo odstopijo ter svoje delovno mesto prepustijo sposobnim in ustvarjalnim posameznikom z vizijo. Šolski primer slovenskega "podjetniškega" ali, če hočete, "tajkunskega" poštenja je Mura, ki naj bi jo zdaj, ko je na kolenih, reševala vsa Evropa. Tisti, ki so jo leta in leta in leta molzli, jo bodo odnesli pa brez posledic. Je pa res, da bo, če bo prišla v Prekmurje rešitev iz Evrope, to lepa priložnost za novo množično "fešto" v Ljubljani. In nena zadnje tudi za Petra Lovšina, nekoliko pozabljenega rokerja komunizma.

BDP in cene zopet navzgor

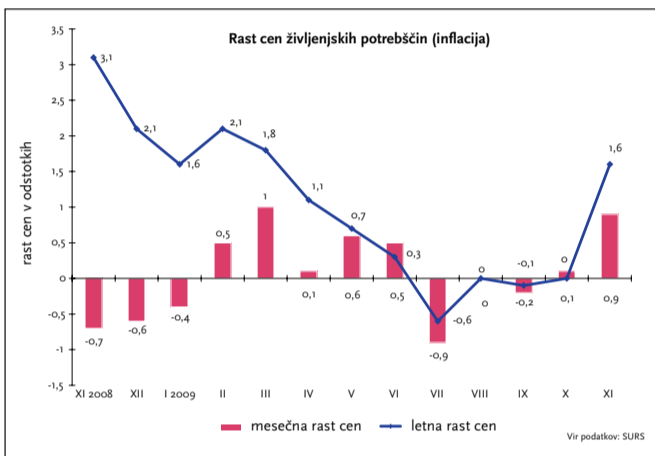
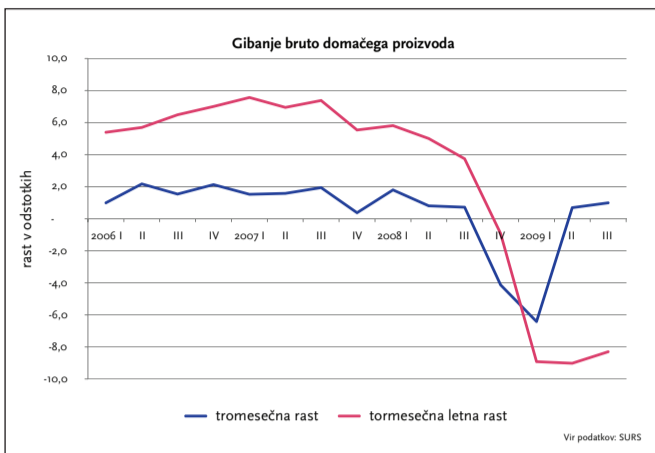
Čeprav je Slovenija po dveh zaporednih četrletjih s pozitivno rastjo BDP tehnično izšla iz recesije, pa je rast minimalna. Spet se pojavlja inflacija.

ŠTEFAN ŽARGI

Ljubljana - V ponedeljek so na Statističnem uradu Republike Slovenije (SURS) objavili dva ključna gospodarska kazalnika: rast bruto domačega proizvoda (BDP) in indeks cen življenjskih potrebščin, ki je merilo za inflacijo. Pri tem ni bilo nobenih presenečenj: pri BDP je bila, glede na prejšnje četrletje, ugotovljena zelo skromna rast v višini enega odstotka, pri cenah pa se je po večmesečni deflaciji oziroma stagnaciji cen spet pojavila inflacija, in sicer v višini 0,8 odstotka, kar je na mesečni ravni visok skok cen.

Rast BDP letno globoko negativna

Pravo sliko o gospodarskem nazadovanju namreč pokaže primerjava BDP z istim obdobjem lani, pri čemer na SURS-u ugotavljajo, da je bil padec, glede na tretje četrletje lani (potem ko so z izračuni očistili vpliv sezone in števila delovnih dni), kar 8,3-odstoten, pri primerjavah za obdobja januar - september pa 8,6-odstoten. Pri tem ugotavljajo, da so se zmanjšale vse kategorije BDP, najbolj bruto investicije (najbolj, za polovico, investicije v transportno opremo, v stroje in drugo opremo za četrtno, v zgradbe in objekte

za petino). Občutno sta se zmanjšala tudi izvoz (za 16,3 odstotka) in uvoz (za 19,6 odstotka), zmanjšala se je potrošnja gospodinjstev (za 2,1 odstotka) le poraba države, ki je za 4,3 odstotke višja, ohranja rast. V vseh gospodarskih panogah se je občutno zmanjšala dodana vrednost, ki je v povprečju nižja za 8,4 odstotka, največ v gradbeništvu, kar za 19,2 odstotka. Takšna gibanja seveda vpliva

vajo na zaposlenost, ki se že drugo četrletje občutno zmanjšuje. Tako se je v primerjavi z drugim četrletjem število zaposlenih v tretjem četrletju zmanjšalo za 3,4 odstotka, kar pomeni 33.600 manj zaposlenih. Najbolj se je zaposlenost zmanjšala v predelovalnih dejavnostih (za 11,3 odstotka), v upravi, izobraževanju in zdravstvu pa zaposlenost še naprej narašča. Država je imela po

oceni v tretjem četrletju za 338 milijonov evrov (ali za 3,8 odstotka BDP) primanjkljaja, v menjavi s tujino pa za 84 milijonov evrov (0,9 odstotka BDP) presežka. Dodajmo še podatek, da je bila rast BDP v EU v tretjem četrletju 0,6-odstotna.

Cene zopet rastejo

Po treh mesecih padca ali stagnacije cen in po minimalni rasti v oktobru je SURS za november izračunal občutno 0,9-odstotno rast cen. Pri tem ugotavljajo veliko rast cen komunalnih storitev, ki zvišujejo stanovaljske stroške (za 11,9 odstotka) in rast cen goriv in energije (za 2,4 odstotka), ki prav tako vplivajo na stroške bivanja in cene transporta. Ker so v trgovinah zamenjali kolekcije, so se podražila tudi oblačila (za 1,6 odstotka) in obutev (za 0,2 odstotka). Višje so tudi cene zdravil (za 1,6 odstotka) ter hrane in brezalkoholnih pijač (za 0,8 odstotka). Razmeroma močna novembrska inflacija je precej vplivala na letno rast cen, saj se je ta zvišala na raven z začetka leta, torej na 1,6 odstotka (še oktobra je bila ničelna rast). Rast cen v Sloveniji je bila, glede na ocene evropskega statističnega urada Eurostat, trikrat višja od rasti cen v evrskem območju.

Color dobil okoljevarstveno dovoljenje

Kar 23 kilogramov dokumentacije in štiriletno delo ekipe je bilo potrebno, da so dokazali, da je Color okolju prijazen.

ŠTEFAN ŽARGI

Preska pri Medvodah - Pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za kemično industrijo, kamor spada tudi Tovarna sintetičnih smol, barv in lakov Color Medvode, je izredno zahteven projekt, saj je prav ta panoga ena tistih, ki lahko naše okolje (izredno nevarno) ogroža. Kot nam je povedal tehnični direktor Colorja Franc Petrač, so se tega lotili pred štirimi leti, ko so imenovali kar celo ekipo strokovnjakov in vodilnih. Znano je, da se pri izdaji okoljevarstvenega dovoljenja, ki ga izdaja Ministrstvo za okolje in prostor, zahteva izpolnjevanje izredno številnih zahtev, ki jih podrobno opredeljujejo standardi Evropske unije, znani pod kratico IPPC, pri-

Franc Petrač

dobljeno dovoljenje pa je dokaz, da gre za tovarno, ki je okolju prijazna.

Okoljevarstveno dovoljenje so v Colorju dobili 25. novembra za lokacijo Preska pri Medvodah, kjer, kot smo že poročali, poteka celotna pro-

izvodnja te tovarne. V starih prostorih v Medvodah je le še del upravnih služb in razvoj, ki se bo v Presko preselil, ko bo poleti zgrajen nov upravni objekt. Okoljevarstveno dovoljenje, ki obsega kar 57 strani in velja deset let, se nanaša na vse tri proizvodne programe: na naprave za proizvodnjo premaznih sredstev, na naprave za proizvodnjo praškastih premazov in na naprave za proizvodnjo umetnih smol. Natančno so morali popisati vse izpuste v okolje, tako v zrak kot tudi v vodo in tla, ter dokazati, kako te izpuste obvladujejo v dopustnih mejah. Kako zahtevno je to dokazovanje, zelo zgovorno pove podatek, da je oktobra 2006, ko so oddali dokumentacijo, ta tehtala 23 kilogramov. Agencija za okolje in prostor je nato večkrat

pregledala izpolnjevanje pogojev, zahtevala dopolnitve in po generalnem pregledu celotne lokacije podjetja izdala dovoljenje.

In katere preureditve in vlaganja so bila potrebna, da so zadostili zahtevanim pogojem? Predvsem so morali na novo urediti sistem prezračevanja in čiščenja odpadnega zraka, za kar so morali vložiti kar 1,5 milijona evrov. Meteorna voda s streh gre v meteorno kanalizacijo, dvoriščna voda pa najprej v čistilno napravo, sanitarna voda se odvaja ločeno na čistilno napravo v Zalogu. Za hladilno vodo imajo zaprte sisteme s hladilnimi stolpi. Prečrpališče kemikalij sicer ustreza predpisom, vendar ga nameravajo v prihodnjih dveh letih posodobiti.

KRANJ

Sava bo izdala obveznice

Kot so sporočili iz Save, d. d., se je nadzorni svet na 10. redni seji pretekli petek seznanil z dosedanjim poslovanjem Save v letošnjem letu ter z likvidnostno situacijo Poslovne skupine Sava in družbe Sava. Ob obravnavi gospodarjenja Save v letošnjem letu je uprava nadzornemu svetu Save poročala tudi o organiziranju konzorcija bank upnic za zavarovanje obstoječih kreditnih obveznosti Save in nadzorni svet je soglašal s predlaganimi rešitvami. V okviru projektov finančne reorganizacije je uprava nadzornemu svetu predstavila tudi projekt izdaje dolžniških vrednostnih papirjev (obveznic Save), ki ga je nadzorni svet podprl. V okviru iskanja možnosti zmanjševanja stroškov je nadzorni svet obravnaval in sprejel tudi predlog novih pogodb s člani uprave, ki jih je pripravila kadrovska komisija, s katerimi se sedanje bruto plače znižajo za deset odstotkov, člani uprave pa se dogovorno odpovedujejo tudi nekaterim drugim pravicam. Hkrati je uprava Save, d. d. člane nadzornega sveta obvestila tudi o izvedenem dvigu najnižjih plač, in sicer v Turizmu na 550 evrov neto ter v Gumarstvu na 600 evrov neto. Ta sprememba je začela veljati s 1. oktobrom. **Š. Ž.**

KRANJ

Iskratel na forumu inovacij

Podjetje Iskratel, dobavitelj sodobnih telekomunikacijskih izdelkov in rešitev, se je udeležilo osrednje nacionalne predstavitev podjetniških inovacij, tehnoloških izumov, idej, poslovnih modelov in inovativnih podjetij - 4. Slovenskega foruma inovacij (SFI) v Ljubljani. Strokovna komisija SFI je v množici prijavljenih inovacij izbrala kar dve Iskratelovi tehnološki inovaciji: vezje za selektivno upravljanje napajanja DSL in optičnih perifernih plošč ter najnovejši modem Gemini 40F, ki je ravno pred kratkim prejel mednarodno nagrado top picks 2009 svetovne analitske hiše Light reading, in sicer kot izdelek, ki bi znal v svetovnem merilu pretresti področje dostopa. Iskratelov modem Gemini 40F, ki ga je Iskratel razvil in prijavil na SFI skupaj s podjetjem Borea, d. o. o., spada med najnovejše izboljšave pri razvoju produktov optičnega dostopa za postavitev pri uporabniku, osredotočene na zagotavljanje visoke vrednosti za operaterje in za končne uporabnike. Z modrom Gemini40F Iskratel pomaga graditi rešitve operaterskega razreda z nizko porabo energije, saj spada med izdelke zelene tehnologije z verjetno najmanjšo porabo med modemi FTTH na trgu. Končnim uporabnikom omogoča vse storitve trojčka: internet, govor prek IP (VoIP) in IP televizijo. **Š. Ž.**

Na podlagi 50. in 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS št. 33/07) in 18. člena Statuta Občine Žirovnica (Ur. list RS, št. 23/99, 71/01, 109/01 in Ur. vestnik Gorenjske, št. 34/04, 17/05 in Ur. list RS, št. 39/06, 61/07) župan Občine Žirovnica objavlja

JAVNO NAZNANILO

o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopoljenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Občine Žirovnica, Okoljskega poročila za Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica in Revizije dodatka za varovana območja

1. člen

Javno se razgrne dopolnjeni osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Žirovnica, Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica in Revizija dodatka za varovana območja.

2. člen

Javna razgrnitev se izvede na sedežu Občine Žirovnica od ponedeljka, 14. decembra 2009, do četrтка, 21. januarja 2010, v delovnem času občinske uprave in na spletnem naslovu <http://www.zirovnica.si>.

Javna obravnava bo v sredo, 13. januarja 2010, ob 17. uri v Kulturni dvorani na Breznici.

3. člen

Pisne pripombe in predloge, ki se nanašajo izključno na razgrnjeno gradivo, lahko dajo vsi zainteresirani organi, organizacije in posamezniki. Pripombe in predloge se lahko poda pisno ali ustno na javni obravnavi, na mestu javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov ali se jih posreduje pisno na naslov: Občina Žirovnica, Breznica 3, 4274 Žirovnica. Rok za oddajo pripomb poteče zadnji dan javne razgrnitve.

4. člen

To javno naznanilo začne veljati z dnem objave.

Številka: 350-0035/2007
Datum: 20. 11. 2009

Leopold Pogačar
ŽUPAN

KRANJ

Realni dohodek za dobro desetino nižji

Prve ocene državnega statističnega urada kažejo, da bo letos realni faktorski dohodek na polnovredno moč v kmetijstvu za 11 odstotkov nižji kot lani. Glavni razlog za to je nižja vrednost pridelave, ta pa je bila posledica znižanja cen pridelkov. Vrednost kmetijske pridelave bo nižja skoraj za 15 odstotkov, pri tem bo obseg pridelave manjši za dva odstotka, cene pa se bodo znižale za 13 odstotkov. Na področju živinoreje bo najbolj prizadeta prašičereja. Subvencije postajajo vse pomembnejše, saj predstavljajo že 68 odstotkov vrednosti faktorskega dohodka. Zaposlenost v kmetijstvu se še naprej znižuje, letos naj bi upadla za poldrugi odstotek. **C. Z.**

KRANJ

Teoretično in praktično o apnjenju tal

V torek ob 10. uri bo v sejni sobi Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj predavanje specialistke za rastlinsko pridelavo Marije Kalan iz zavoda o apnjenju tal kot pomembnem ukrepu za pridelavo poljščin in vrtnin v kolobarju. Po predavanju bo zavod v sodelovanju s KGZ Sloga Kranj in podjetjem IGM iz Zagorja pripravil še praktični prikaz apnjenja. Kot ob tem poudarja Marija Kalan, rezultati kemičnih analiz tal izkazujejo v zadnjih letih zakisanje njivskih tal tudi na nekaterih gorenjskih pridelovalnih območjih. **C. Z.**

ŽELEZNIKI

Pridobivanje in raba lesne biomase

Društvo podeželske mladine Škofja Loka in kmetijska svetovalna služba vabita prihodnji petek, 11. decembra, ob 16. uri na praktični prikaz izdelovanja lesnih sekancev in ogled peči na sekance na kmetiji Martina Demšarja v Martinju Vrhu, ob 18. uri pa v prostore KGZ Škofja Loka na Češnjici na predavanje Marjana Dolenška iz KGZ Novo mesto o pridobivanju, predelavi in rabi lesne biomase. Prijave za udeležbo na ogledu in predavanju sprejema predsednica društva Vanja Frlc do srede na telefonski številki 040/466 056. **C. Z.**

KRANJ

Sodoben hlev s tradicionalno arhitekturo

Kranjska območna enota zavoda za varstvo kulturne dediščine bo v sodelovanju s Centrom za trajnostni razvoj podeželja Kranj pripravila v sredo ob 15. uri v prostorih KGZ Sloga v Kranju delavnico z naslovom Sodoben hlev s tradicionalno gorenjsko arhitekturo. Prijave za udeležbo na delavnici sprejemajo do torka na telefonskih številkah 04/280 73 32 (Tjaša Rotar) in 041/937 448 ter na elektronski naslov tjasa.rotar@zvks.si. **C. Z.**

ŠKOFJA LOKA

Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

Razvojna agencija Sora bo v okviru Miklavževega sejma pripravila jutri, v soboto, na Mestnem trgu v Škofji Loki tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov. Na stojnicah bodo ponujali izdelke blagovnih znamk Babica Jerca in Dedek Jaka ter druge kakovostne pekarske in mlečne izdelke, domače jušne rezance, med z oznako Slovenski med, domače alkoholne pijače, suho sadje, zeliščne izdelke ter izdelke domače in umetnostne obrti. **C. Z.**

DOVJE

Predavanje o vzreji telet

Kmetijska svetovalna služba bo v torek ob 9. uri pripravila v domu agrarne skupnosti na Dovjem predavanje o vzreji telet. Predaval bo Franci Pavlin, specialist za živinorejo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj. **C. Z.**

OBČINA RADOVLJICA

Na podlagi 50. in 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07) ter 30. člena Statuta Občine Radovljica (UVG, št. 23/99, 19/00) župan Občine Radovljica

**PREKLICUJE JAVNO NAZNA NIL O
JAVNI RAZGRNITVI IN JAVNI OBRAVNAVI
Občinskega podrobnega prostorskega načrta
za rekonstrukcijo Železniške ulice v Lescah,**

ki je objavljeno v Deželnih novicah, glasilu Občine Radovljica - Uradne objave (DN UO, št. 121/2009 dne 4. 12. 2009).

Št.: 3505-0011/2009
Datum: 3. 12. 2009

Janko S. Stušek, I. r.
ŽUPAN

Priznanja lastnikom gozda

Z blejskega gozdno gospodarskega območja je priznanje prejel Jože Kralj s Poljšice pri Gorjah, s kranjskega Miloš Benedik iz Lavtarskega Vrha in z ljubljanskega Franc Poljanšek iz Bele Peči v Tuhinjski dolini.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Zavod za gozdove Slovenije je včeraj na slovesnosti v Sežani podelil letošnja priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov. Iz vsake območne enote zavoda je prejel priznanje en lastnik, skupno štirinajst.

Šestnajst kilometrov do gozda

Iz blejske enote zavoda je priznanje dobil **Jože Kralj**, lastnik šestih gozdnih parcel skupne površine dobrih enajst hektarjev na južni strani poključke planote, na nadmorski višini od 1163 do 1272 metrov. Ker je njegova gozdna posest od doma na Poljšici oddaljena približno šestnajst kilometrov, si je tam pred leti za gospodarjenje z gozdom postavil kočarico. Kot so gozdarji zapisali v obrazložitev k priznanju, se redno udeležuje izobraževanj, lepo neguje gozd in je v širši okolici znan kot odlični sekač z občutkom za gozd. V mlajših sestojih mu predvsem v bolj milih zimah veli-

ke težave povzročajo jelenjad, zato je za zaščito mladja v sodelovanju z zavodom postavil štiri manjše ograje.

Že oče je bil skrben gospodar

V kranjski območni enoti zavoda za gozdove so letos za skrbnega lastnika gozda izbrali **Miloša Benedika** z gorsko višinske kmetije pr' Luskovc' na Lavtarskem Vrhu na nadmorski višini 720 metrov. Kmetija obsega 11 hektarjev kmetijskih zemljišč in 23 hektarjev gozda, v hlevu je petnajst glav živine, glavni vir dohodka sta živinoreja in gozdarstvo. Miloša je v gospodarjenje z gozdom vpeljal že oče, za delo v gozdu se je usposabljal na srednji gozdarski in lesarski šoli v Postojni, šestnajst let je bil zaposlen kot sekač traktorist v zasebnem podjetju, trenutno pa registrira dopolnilno dejavnost na kmetiji. Dela v gozdu opravlja redno in kvalitetno, spremlja tudi tehnične novosti, na svojem vitlu že nekaj let uporablja polietilensko vrvo.

Miloš Benedik / Foto: Luka Demšar

Za nego gozda vedno najde čas

In kdo je najbolj skrben lastnik gozda na ljubljanskem gozdno gospodarskem območju? Ta laskavi naziv so včeraj podelili **Francu Poljanšku** iz Bele Peči v Tuhinjski dolini, mlademu Osredkarju, ki nadaljuje tradicijo dobrega gospodarjenja na petdeset hektarjev velikem celku nad Snovikom, kjer je 45 hektarjev bukovih gozdov s primešano smreko in posameznimi macesni. "Gospodar vedno najde čas za nego

mladega gozda in za vzdrževanje gozdnih prometnic. Tudi v najbolj neugodnih vremenskih razmerah ga lahko srečamo, kako z ročnim orodjem utira vodi pot," so gozdarji zapisali v obrazložitev in še dodali, da se Franc tudi redno udeležuje gozdarskega izobraževanja.

Nega gozda je dolgoročna naložba

Kot so ob podelitvi poudarili v zavodu za gozdove, gospodarjenje z gozdom ne pomeni le sečnje, ampak tudi opravljanje varstvenih in gojitvenih del, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic ... Dober gospodar skrbno neguje gozd, čeprav dobro ve, da so vlaganja v to dolgoročno naložbo. Vrednote dobrega gospodarjenja z gozdom so tudi življenjska povezanost lastnika z gozdom, vsestranska skrb za gozd, usposobljenost za varno delo v gozdu, vključevanje družinskih članov v gozdno delo, prenašanje znanja na druge lastnike in tudi obiskovalce gozdov ...

Jože Kralj

Franc Poljanšek

STRAHINJ

Izobraževanje za ekološko kmetovanje

IKC Inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze Maribor bo v torek (z začetkom ob 10. uri) pripravil v biotehniškem centru v Strahinju izobraževanje za ekološko kmetovanje, na katerem bodo predstavili novosti na tem področju v Sloveniji, v Evropski uniji in v svetu, možnosti postopne preusmeritve v ekološko kmetovanje in pravila pri postopku certificiranja v ekološkem kmetijstvu. Udeležba na predavanjih bo štela kot del obveznega izobraževanja za kmetijsko okoljski program (SKOP oz. KOP). **C. Z.**

BRDO PRI LUKOVICI

Posvetovanje o čebelarstvu

Čebelarstva zveza Slovenije bo jutri, v soboto, na Brdu pri Lukovici pripravila posvetovanje o čebelarstvu. Predstavili bodo dosežke pri oblikovanju turistične ponudbe, načrte za naprej in primere dobre prakse, med katerimi je tudi turistična ponudba Čebelarstva Kokl iz Potoč pri Predvoru. Ob koncu posveta bodo razglasili rezultate natečaja za najboljšo fotografijo na temo čebelarstva. **C. Z.**

MEŠETAR

Cene jabolk in hrušk

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravila v okviru tržno informacijskega sistema tudi tržno poročilo za sveže sadje. Reprezentativni trg predstavljajo pridelovalci sadja, ki imajo v registru vpisanih najmanj tri hektarje breskev ali pet hektarjev hrušk ali deset hektarjev jabolk oz. pet hektarjev jagod. V letošnjem 47. tednu, to je med 16. in 22. novembrom, je bila povprečna cena jabolk 45,3 evra za sto kilogramov, povprečna cena hrušk pa 54,67 evra. Poglejmo še povprečne cene jabolk (v EUR/100 kg) po sortah! **C. Z.**

Sorta	Povprečna cena	Sorta	Povprečna cena
Rdeči delišes	45,00	Gloster	35,02
Pinova	43,64	Gala	40,02
Mutsu	52,45	Fuji kiku	77,41
Melrose	49,05	Fuji	45,66
Jonatan	35,64	Elstar	44,23
Jonagold	42,03	Carjevič	47,42
Idared	42,88	Braeburn	42,22
Granny smith	57,76	Zlati delišes	46,82

PLANINSKI IZLET: MOJSTROVICA (1816 M)

Eden od mnogih

Raziskovanje sveta zahodno od Karavank se je najbolje lotiti z zemljevidom v rokah in slediti lastnemu nosu. Precejšnji del današnje poti bo potekal po makadamski cesti, a ker je tudi ta skoraj povsem neobljudena, se nam obeta še en miren vzpon v svet tišine.

JELENA JUSTIN

Za današnjo turo bomo spet obiskali zahodne Karavanke in raziskali delček nemarkiranega sveta zahodno od Kepe. Peljete se po regionalni cesti proti Gozd-Martuljku. V Belci, malo naprej od S ovinka, zavijete desno na gozdno pot, ter se ob potoku Belca začnete vzpenjati mimo Šteng in Riglja, skozi krajši tunel, vse tja do odprte rampe, kjer se desno odcepi markirana pot na Kepo. Svetujem vam, da avto parkirate tukaj, kajti zna se zgoditi, da če bi se zapeljali višje, bi bila rampa ob vrnitvi zaprta; kljub temu da je trenutno delno zasuta s peskom. Mi se bomo podali v svet brez markacij, v smeri proti Kresišču in obiskali enega od številnih vrhov, ki ostajajo osamljeni, skoraj brez človeških stopinj.

Slaba stran današnjega vzpona je ta, da precejšen del poti poteka po cesti, ki je na najvišji točki višje kot Vršič. Nadaljujemo torej mimo

rampe po cesti. Takoj za rampo je precej strm vzpon, nato pa se pot zložno vzpenja. Na prvem križišču, tik pred mostičkom, kjer se desno zavije proti Kepi, mi zavijemo ostro levo. Pot se v okljukih prijetno dviguje. Ni ravno najbolj razgledna, a občasno se pokaže soseščina karavanske lepote, Kepe. Pomembno je, da se držimo glavne ceste, kajti občasno se kakšna slabša makadamska cesta odcepi. Pot nas pripelje do Planine Mikulovica, višina 1405 metrov. Koča je na naši levi strani. Gremo po cesti kar naprej, mimo planine, in kmalu pridemo do ograje, ki označuje pašnik; jo odpremo in nadaljujemo po cesti do konca, do sedla, ki na zemljevidu sicer ni označen z imenom, na višini 1641 metrov. Na naši levi je, čeprav je ne vidimo, Mojstrovica, desno je Tišlerica.

Na sedlu je tudi ograja, ki jo prestopimo in vdenemo stezico v levem bregu, ki se takoj vzpne po gozdu. Preči

pobočje in se strmo vzpenja v kratkih okljukih. Pot je strma, vmes si moramo tudi pomagati z rokami, teren pa je zdrsljiv, sploh po dežju, zato previdno. Odvisno, kdaj obiščemo omenjeni vrh, a ob poti bodo morda naši spremljevalci konji. Ko dosežemo travnat greben, je sledenje skromne poti, težje. Občutek orientacije in opazovanja narave bo tukaj pomemben. Hodimo pod grebenom, delno po travniku, delno skozi skromen gozdiček, in dosežemo travnike pod vrhom Mojstrovice. Pred seboj bomo zagledali nekaj macesnov. Odprl se nam bo pogled proti dolini potoka Hladnika in Belim pečem, Trupejevemu pol dnevu itd. Zavijemo desno po travnatem grebenu do dveh dreves, ki rasteta na vrhu. Ob mojem obisku je bil vrh zavrt v meglo, tako da sem imela kar nekaj težav, kje sploh je pravi vrh.

Pogled na desni greben nam odkrije vrhove, kot so

Tišlerica, Laskovec, Kresišče in Maloško Poldne. Z vrha Mojstrovice se po poti pristo pa spustimo nazaj na sedlo, kjer predlagam, da obiščemo še Tišlerico. Gremo po stezi na nasprotni strani, ki nas pripelje na travnato skalnat vrh. Vrnemo se na sedlo in se po poti vzpona vrnemo v dolino.

Šele ob vračanju sem bolj natančno opazovala orjaške kamnite sklade ob poti, ki so mi dajali grozeč občutek, kot da se bodo zdaj zdaj zrušili name. Naloženi so drug na drugega, pod kotom in previsno. Res je zanimiva Narava. Vsaj v spodnjem delu poti se še kako vidijo posledice človekovega poseganja v ta edinstven gozdni ekosistem, ko je narava ob močnem deževju odgovorila. A njene besede, žal, niso bile prijetne. Kot bi nam hotela reči: "Bili ste opozorjeni!"

Nadmorska višina: 1816 m
Višinska razlika: 816 m
Trajanje: 3 ure in 30 minut
Zahtevnost: ★★★★★

Vrh Mojstrovice, zavrt v meglo. Orientacija v takih pogojih je težka.

Zemeljski plaz in kamniti skladi ob poti

Planina Mikulovica

Na desni strani je vrh Tišlerice.

Knjiga slovenskega planinstva na starih razglednicah je polna očarljivih podob, prelepih spominov in planinskih vtisov iz preteklih časov.

Trdo vezana knjiga je odlično darilo in dragocen spomin. Redna cena: 39 EUR. Cena za naročnike: 33 EUR. Ceni knjige pristoje še poštnino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Jedi za jesenske dni

104

KUHARSKI RECEPTI

Lisičke s prekajeno ribo

Sestavine: 60 dag lisičk, 15 dag solate, 8 češnjevih paradižnikov, 30 dag prekajene ribe (lahko postvri), 40 dag krompirja.

Marinada: pol dl goveje juhe, 3 žlice balzamičnega kisa, 3 žlice sezamovega ali olivnega olja, sol, poper, 4 dag drobno sesekljane prekajene slanine, 3 srednje velike šalotke, 2 šopka kreše.

Priprava: Juho, kis, sol, poper, dobro premešamo. Slanino na malo olja dobro prepražimo, dodamo sesekljane šalotke in jih tudi malce popražimo. Maščobo od praženja odcedimo, krešo očisti-

mo, jo drobno sesekljamo in primešamo slanini. Lisičke očistimo, operemo in osušimo. Skuhamo jih v vodi in okisamo ter spet osušimo. Prelijemo jih z marinado. Solato razdelimo na liste. Prekajeno ribo narežemo na rezance. Krompir olupimo in ga skuhamo v slani vodi ter narežemo na lističe. Skupaj z lisičkami ga naložimo na krožnik, obložimo s solatnimi listi, prelijemo z marinado, obložimo ga s paradižnikom in okrasimo s krešo.

Juha iz pečene zelenjave

Zaradi pečene zelenjave dobi jed prav poseben okus.

Uporabimo lahko tudi drugo zelenjavo glede na trenutno izbiro ali pa prilagodimo količine.

Sestavine: 2 žlici olivnega olja, 1 olupljena, očiščena in na kocke narezana majhna muškata buča, 2 narezana korenčka, 1 na kocke narezana mala koleraba, 2 na tanko narezana pora, 1 na štiri dele narezana čebula, lovorov list, 4 vejice timijana, 3 vejice rožmarina, 1,2 l zelenjavne juhe, sol, poper, kislá smetana po okusu.

Priprava: Pečico segrejemo na 200 stopinj Celzija. V veliko skledo nalijemo olivno olje in v njem temeljito pre-

mešamo zelenjavo, da se dobro namasti. Zelenjavo razprostremo v eni plasti, dodamo lovorov list, vejice timijana in rožmarina. Zelenjavo pečemo 40-50 minut, da se zmehča in enakomerno zapecje. Nato odstranimo zelišča, zelenjavo damo v večjo kozico. Prilijemo jušno osnovo in zavremo, znižamo temperaturo, začinjimo in počasi kuhamo kakšnih 10 minut. Nato juho prelijemo v električni mešalnik in jo zmeljemo v gosto gladko zmes. Prelijemo jo nazaj v kozico in dobro prevremo, juho po okusu še začinjimo, primešamo smetano in okrasimo z vejico timijana.

Sadna solata

Sestavine: 1 srednje velika melona, 4 žlice maraskina, sladkor po okusu, 30 dag različnega sadja, 24 dag sladoleda.

Priprava: Melono na vrhu odrežemo, vrh pokrova uporabimo za dekoracijo. Meloni z žlico odstranimo peščiče, meso lahko uporabimo za solato. Sadje narežemo na kocke, ga mariniramo z likerji, ki jih uporabljamo v kuhinji (maraskino, mentolov liker, vanilijev liker, rum). Z narezanim sadjem napolnimo melono. Sladoled pa ponudimo posebej ali pa ga damo na dno melone. K sadni solati ponudimo stepeno sladko smetano.

JANEZ ŠTRUKELJ

GG | naročnine | 04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si

Ni res, da je odšel - nikoli ne bo!
Ujet v naša srca,
z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak
spremljal v tišini.

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil naš dragi

MIRKO DREMEL

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče ter druge darove. Posebna zahvala župniku g. Kljunu za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo, pevcem Zupan, nosačem, pogrebni službi Navček ter g. Vladimirju za poslovilne besede ob grobu. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat HVALA.

Njegovi najbližji
Kokrica, 30. novembra 2009

Saj solz skoraj več ni,
a v srcu nas močno
boli, boli ...

V SPOMIN

Jutri, 5. decembra, bo minilo 10 let, odkar je šel zadnjič od doma naš dragi

JANKO DRAKSLER

1981-1999

Vsem, ki ga pogrešate, prižigate svečke in postojite ob njegovem zadnjem domu, se lepo zahvaljujemo.

Vsi njegovi
Kranj, 5. decembra 2009

Ni je solze, ki bi ga obudila,
ni je sile, ki bi ga nazaj vrnila.
Pred očmi so ostale le slike iz spomina.

V SPOMIN

Danes, 4. decembra, mineva leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi sin, oče, brat in stric

JANEZ ŠUŠTARIČ

(1971 - 2007)
s Trate pri Škofji Loki

Vsem, ki ga imate v lepem spominu, obiskujete njegov zadnji dom, prižigate sveče, iskrena hvala.

Žalujoci vsi, ki ga imamo radi

Sonce za vedno zaspalo je,
ko zavedla sem se,
da izgubila sem te!

V SPOMIN

SAŠO KAVAŠ

moj ljubljeni sin

Minilo je že leto dni od krute resničnosti, da te več ni! Ko tvoje plemenito in dobro srce prijateljevo življenje hotelo rešiti je, a brez življenja ostal si ti, medse vzeli so te angeli! SAŠO POGREŠAM TE! Pogrešam tvoj smeh, tvoje veselje, iskricice v očeh. Čudovit in izjemen sin si bil! Vedno si bil pripravljen pomagati, vedno pripravljen poslušati in nasmejati! Hvala ti sin moj za vse lepe trenutke, ki sva jih skupaj preživela. Prelepi spomini na tvojo karizmatično osebnost, tvojo milino ter nepozabno vedrino mi dajejo moč, da grem naprej!

Hvala najboljšemu Sašovemu prijatelju Maticu Ropretu ter bivši Saševi puncu Špeli Hribar za ganljivo izkazano spoštovanje, hvala pa tudi vsem, ki ste ga imeli radi in se ga spominjate, obiskujete njegov prerani grob, prižigate svečke, poklanjate rože in angelčke.

Mami

ZAHVALA

BOJANA DELOVCA

iz Kranja

Ob boleči izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem podjetja Venera shop, d. o. o., za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala tudi osebju Bolnišnice Golnik.

Vsi njegovi

Srce tvoje več ne bije, bolečine ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedi, pradedi in brat

JANEZ STANONIK

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in sveče, izrečena ustna in pisna sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku Jožetu Stržaju za opravljeno sveto mašo in lep pogrebni obred ter pevcem za lepo petje v cerkvi in na pokopališču. Najlepša hvala tudi pogrebni službi Loške komunale za opravljene pogrebne storitve in trobentaču za zaigrano Tišino.

Žalujoci: vsi njegovi
Ulm, Škofja Loka, Poljane

ZAHVALA

Čebelice rad si imel,
z njimi zgodaj v beli svet si odletel.
Še zadnji dih je zastal,
še zadnja solza žalosti.
Bil si poln ljubezni, modrosti, radosti in življenja.
Še vedno v naših srcih si.
Ostal boš za vedno.

Mnogo prezgodaj nas je v 51. letu zapustil dragi mož, oče, dedi, sin, brat, stric in svak

IVO ZADRAŽNIK

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje ter sveče in dragega Ivota pospremili po zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo izreči UKC Ljubljana, oddelek za torakalno kirurgijo za lajšanje bolečin v času njegove bolezni. Hvala celotnemu kolektivu KGZ Sloga, ČD Britof-Predoslje, ČD Cerklje, ČD Škofja Loka, ČD Kranj, gospodu župniku za lep pogreb, pevcem s Trstenika. Hvala pogrebni službi Navček in vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Damjana, sin Uroš z družino, hči Maja z Duškom, mama Angelca, sestra Metka z družino in ostalo sorodstvo Britof, Bela, 25. novembra 2009

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš,
a v naših srcih ti živiš.

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je prezgodaj zapustila naša draga žena, mami, stara mama, prababica, sestra, teta in sestrična

MAJDA GUZELJ

rojena Frlic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sošolcem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, molitev ter za darove svete maše. Hvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti. Prav tako hvala gospodu župniku Matiju Selanu za sveto mašo in lep poslovilni obred, osebju pogrebne službe Loška komunala za vso pripravo in izpeljavo zadnjega slovesa, moškemu cerkvenemu pevskeemu zboru župnije sv. Jakob Škofja Loka za petje, zvonarjem za zvonjenje in trobentaču za zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi njeni osebni zdravnici dr. Mariji Zaman in njeni sestri, ter dr. Eriku Breclju iz Onkološkega inštituta v Ljubljani. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat HVALA.

Žalujoci: mož Tone, sin Igor, hčerki Nataša in Breda z družinama in ostalo sorodstvo Škofja Loka, 15. novembra 2009

ANKETA

Obdarovanje
bo skromnejše

MATEJA RANT

Bliža se čas obdarovanj, ki se bo za številne začelo že jutri s prihodom prvega decembrskega dobrega moža, Miklavža. Glede na to, da je letošnje leto zaznamovala gospodarska kriza, nas je zanimalo, ali bo to vplivalo tudi na obdarovanje.

Foto: Gorazd Kavčič

Karmen Žgajnar, Kranj:

"Darila so vsako leto skromnejša, saj so plače majhne in ni denarja. Kriza se zelo pozna. Za hčerko sem darilo za Miklavža že kupila, in sicer si je želela punčko črnko."

Judita Žepič - Hvasti, Kranj:

"Obdarila bom samo vnučka, darila pa bodo skromnejša kot pretekla leta. Toliko, da narediš otrokom veselje, recimo, kakšno oblazčilo ali skromna igračka. Kar pač rabijo."

Drago Urbanc, Kranj:

"Na te decembrske praznike ne damo prav nič, zato se tudi ne obdarujemo. Včasih so imeli nek pomen, danes pa so povsem skomercializirani. Tako da za darila ne bom napravil nič."

Žiga Potočnik, Brezje:

"Verjetno ne bo prav nič drugače kot minula leta. Za Miklavža so darila skromnejša, ob božiču pa dobim tudi kaj več. Ponavadi kaj takega, kar rabim, recimo mobilni telefon."

Tina Glamočanin, Kranj:

"Obdarovanje bo skromno, saj sem že skoraj leto dni brez službe. Darila bodo predvsem za otroka; za Miklavža bomo zapravili do deset evrov, za božič in novo leto pa malo več."

Parklji strašili po Podkorenu

V sredo zvečer so v Podkoren prinoreli rogati in sajasti parklji.

MARJANA AHAČIČ

Podkoren - Ko se je zvečer trg sredi Podkorena doobra napolnil z obiskovalci in je od sten okoliških hiš začela odmevati strah zbujačo težko metalna glasba, so po ozki ulici nad trgovom prinoreli parklji: veliki, temni, močni in glasni. Kot podivjani so se zapodili v ograjen prostor sredi trga in ob baklah stresali z zvonci, butali ob ograjo, se poginjali proti razburjenim gledalcem in jih, kot se za parklje spodobi, strašili. Okoli šestdeset jih je prišlo: dve skupini sta iz Avstrije, tri iz Italije, dve pa sta bili domači: ena iz Podkorena in druga iz Gozd-Martuljka. Tokrat pa so se v Zgornjesavski dolini srečali že četrtič, prvič prav v Podkorenu. Lokalna turistična organizacija je prireditev pripravila v sodelovanju z domačim gasilskim in kulturnim društvom.

"Gre za etnološko prireditev, katere namen je predvsem ohranjanje starih obi-

Rogati in sajasti parklji so v sredo glasno strašili po Podkorenu. / Foto: Anka Bulovec

čajev, ki so značilni za naš konec doline, obenem pa našim prebivalcem predstaviti tudi kulturo, ki jo gojijo v sosednjih obmejnih krajih. Na podobna srečanja so povabljeni tudi naši parklji, ki se na takšna vabi-

la radi odzovejo. Letos bodo tako obiskali Coocau, Podkloster (Arnoldstein), Stražo vas (Hohenturn), Tabljo (Pontebio) in Brnco (Furnitz)," je povedal Blaž Vember iz LTO Kranjska Gora. Parklje sicer poznamo kot

del Miklavževega spremstva; strašijo tiste, ki med letom niso bili pridni, njihov izvor pa naj bi pravzaprav segal še v predkrščanske čase, ko so ljudje verjeli, da se pozimi na ta svet vračajo umrle duše.

KLANJ

V Bolnišnici Golnik za novo gripo umrl bolnik, cepilna centra tudi na Bledu in v Trzinu

Zaradi virusa nove gripe je umrl 61-letni pacient v Bolnišnici Golnik, kar je bila v Sloveniji do včeraj dopoldne že deveta žrtev te bolezni. Na Zavodu za zdravstveno varstvo (ZZV) Kranj so proti novi gripi do srede cepili 2500 oseb, točnega podatka za celo Gorenjsko še nimajo, se pa številka giblje okrog 4500. "Po podatkih Inštituta za varovanje zdravja naglo narašča število bolnikov, ki zaradi okužbe dihal in gripe potrebujejo zdravniško pomoč. Najbolj se je povečala obolevnost pri starejših predšolskih otrocih in osnovnošolcih. Poleg tega se pojavlja veliko število manjših izbruhov pandemije gripe," je sporočila dr. Irena Grmek Košnik, dr. med., direktorica ZZV Kranj. Cepilnim centrom v ZZV Kranj in v zdravstvenih domovih (ZD) na Jesenicah, Radovljici, Škofji Loki in v Kranju sta se pridružila še dva nova, v ZD Trzinu cepljenje poteka v dežurni ambulanti od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure, naročanje ni potrebno. V ZD Bled cepijo vsak dan od 11. do 14. ure, ob ponedeljkih pa tudi od 14. do 19.30. S. K.

KLANJ

Tahirovič okreva po pandemski gripi

Za novo gripo je zbolel tudi plavalec kranjskega Triglava Emil Tahirovič, ki pa na srečo že uspešno okreva. "Od sobote do ponedeljka sem bil v bolnišnici na Golniku. Preiskave so pokazale, da imam vse znake pandemije gripe, znake pljučnice, poleg tega pa še bakterijo v urinu. Zdravim se s Tamiflujem, antibiotiki, proti bolečinam pa sem jemal Lekadol. Prebolel sem že navadno gripo in največja razlika pri pandemski se mi zdi v tem, da sem imel sedaj višjo temperaturo, tudi do 39,5, in močne glavobole. Vsak dan se počutim bolje. V sredo sem šel prvič za pol ure tudi že na sprehod. Mi je pa bolezen vzela ogromno moči, tako da žal ne bom mogel braniti bron na evropskem prvenstvu v Carigradu. Imel sem velike načrte, sedaj pa je vse padlo v vodo," je povedal Emil Tahirovič. Proti novi gripi se ni cepil, in kot pravi, se tudi po tej izkušnji za cepljenje ne bi odločil. M. B.

KLANJ

Norčičevi spet zibljejo

Na prvi letošnji decembrski dan so se novorojenca razveselili v znani skakalni družini Norčič. Nekoč uspešen skakalec, sedaj pa trener Bine Norčič (sin pokojnega Bogdana Norčiča) je drugič postal očka. Za Svenom, ki je bil pred kratkim star dve leti, mu je partnerica Simona povila še krepkega, skoraj štiri kilograme težkega Larsa. V. S.

Mladoporočenci

Na Bledu sta se 28. novembra poročila Dražen Bekavac in Nataša Barbič, v Preddvoru pa Primož Srebrnjak in Barbara Obradovič. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

Vinarji vabijo v Loko

Jutri, 5. decembra, dopoldne, bo na Mestnem trgu v Škofji Loki že tradicionalno srečanje z vinarji, ki ga dvanajstič po vrsti prireja škofjeloško turistično društvo. Povabili so dvanajst vinogradnikov iz treh vinorodnih slovenskih pokrajin. D. Ž.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo oblačno, predvsem popoldne in zvečer bo deževalo ali snežilo. Meja sneženja bo večinoma med 400 in 700 m nad morjem. V soboto in nedeljo bo suho vreme.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

0/2°C

SOBOTA

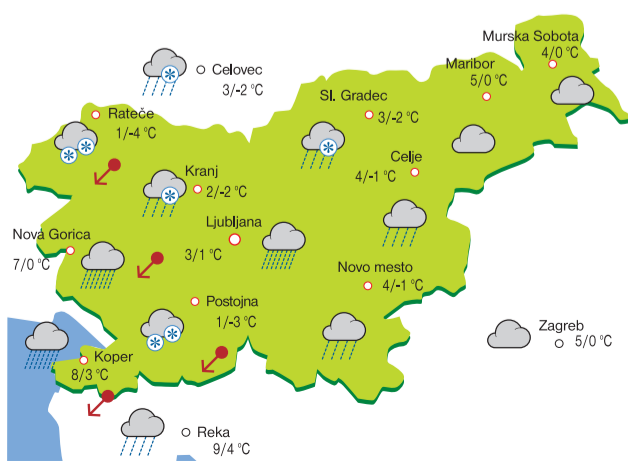

-2/4°C

NEDELJA

-4/4°C

RADIO KRANJ
97.3 MHz

GORENJSKI NEGAŠRČEK

www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6. KRANJ
 TELEFON: (04) 281-2220 REDNOČLA
 (04) 281-2221 TRIZILA
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI
 FAX: (04) 281-2225 REDNOČLA
 (04) 281-2229 TRIZILA
 E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

razpredrilo

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Dino Merlin / Foto: arhiv pevca

GLASBA, KINO

DINO PRIHAJA V KRANJ

Da je Dino popularen tudi po več kot dvajsetih letih delovanja na glasbeni sceni, se lahko Gorenjci prepričate jutri v Ledeni dvorani na Zlatem polju v Kranju.

02

KULTURA

RISBA JE RATIO, BARVA EMOCIJA

Včeraj sta bili v Galeriji Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost in v avli Zavarovalnice Triglav v Kranju odprti razstavi akademskega slikarja Zmaga Jeraja, Prešernovega nagrajenca za življenjsko delo 2009.

03

LJUDJE

LEPOTICA SE PREBUJA

Pokljuka je včasih privabljala goste zaradi svoje ponudbe, potem zaradi miru in narave, sedaj se znova vrača v življenje - bolj aktivna kot kdajkoli prej. / Foto: Tina Dokl

08

PETEK_04.12.2009

GLASBA, KINO

KINO SPORED

PLANET TUŠ, KRANJ

Petek, 4. 12.
16.50, 19.00 BOŽIČNA PESEM 3D
16.10, 18.10 JELENČEK NIKO
16.00, 18.40, 21.20, 23.59
 MLADA LUNA
20.10, 22.20 OTOK V MESTU
15.20, 17.50, 20.20, 22.50 ŠKATLA
21.10, 23.30
 ŽENA POPOTNIKA V ČASU
21.00 2012

Sobota, 5. 12.
11.00, 16.50, 19.00
 BOŽIČNA PESEM 3D
13.30, 16.10, 18.10 JELENČEK NIKO
16.00, 18.40, 21.20, 23.59
 MLADA LUNA
20.10, 22.20 OTOK V MESTU
15.20, 17.50, 20.20, 22.50 ŠKATLA
13.00, 21.10, 23.30
 ŽENA POPOTNIKA V ČASU
21.00 2012

Nedelja, 6. 12.
11.00, 16.50, 19.00
 BOŽIČNA PESEM 3D
12.10, 14.10, 16.10, 18.10
 JELENČEK NIKO
13.00, 16.00, 18.40, 21.20
 MLADA LUNA
20.10 OTOK V MESTU
15.20, 17.50, 20.20 ŠKATLA
13.00, 21.10
 ŽENA POPOTNIKA V ČASU
21.00 2012

Ponedeljek, 7. 12.
16.50, 19.00 BOŽIČNA PESEM 3D
16.10, 18.10 JELENČEK NIKO
16.00, 18.40, 21.20 MLADA LUNA
20.10 OTOK V MESTU

15.20, 17.50, 20.20 ŠKATLA
21.10 ŽENA POPOTNIKA V ČASU
21.00 2012

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ

Petek, 4. 12.
15.00, 16.50, 18.40, 20.30
 JELENČEK NIKO
16.20, 19.00, 21.40 MLADA LUNA
15.50, 17.50 BOŽIČNA PESEM 3D
19.50, 21.30 9:06

Sobota, 5. 12.
13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30
 JELENČEK NIKO
13.40, 16.20, 19.00, 21.40
 MLADA LUNA
13.50, 15.50, 17.50
 BOŽIČNA PESEM 3D
19.50, 21.30 9:06

Nedelja, 6. 12.
13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30
 JELENČEK NIKO
13.40, 16.20, 19.00, 21.40
 MLADA LUNA
13.50, 15.50, 17.50
 BOŽIČNA PESEM 3D
19.50, 21.30 9:06

Ponedeljek, 7. 12.
15.00, 16.50, 18.40, 20.30
 JELENČEK NIKO
16.20, 19.00, 21.40 MLADA LUNA
17.00 BOŽIČNA PESEM 3D
19.00 NADOMESTKI (abonma in izven)
21.00 9:06

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

DINO PRIHAJA V KRANJ

Danes zvečer bo Dino Merlin obiskal Celje, jutri ga pričakujemo v Kranju.

Alenka Brun

Edin Dervišhalidović je bolj po naključju leta 1983 ustanovil skupino Merlin, s katero je posnel pet studijskih albumov. Samostojno kariero je nadaljeval leta 1991 pod imenom **Dino Merlin**. Od samih začetkov pa do danes je poleg desetih albumov tudi avtor prve bosansko-hercegovske himne Jedna si jedina. Poleg številnih udeležb na evropskih festivalih se ga spominjamo tudi iz Evrosonga - in to kar dvakrat: leta 1993 v Dublinu in 1999 v Jeruzalemu. Z albumom Sredinom je prvič napolnil sarajevski olimpijski stadion Koševo leta 2000 - poslušalo ga je preko osemdeset tisoč ljudi. Drugič mu je to uspelo z lanskim albumom Ispočetka.

Dina Merlina zelo poznajo tudi po sodelovanju z drugimi

Dino Merlin / Foto: arhiv organizatorja

priznanimi glasbeniki z Balkana - do sedaj se je v duetih preizkusil že z Vesno Zmijanac, Željkom Joksimovićem, Nino Badrić, Ivano Banfić, Harijem Varešanovićem, Tonyjem Cetinskim. Napisal je

večne uspešnice, kot Učini mi pravo stvar, Danas sam o.k., Bosnom behar probearao, Ja potpuno trijezan umirem, Kad si rekla da me voliš, Moj je život Švicarska ... Da je Dino popularen tudi po več

kot dvajsetih letih delovanja na glasbeni sceni, pa se lahko Gorenjci prepričate jutri - v soboto, 5. decembra, v Ledeni dvorani na Zlatem polju v Kranju. Koncert je napovedan za 21. uro.

Jubilejni koncert Zarje

Ansambel **Zarja** iz Trziča, ki ga sestavljajo Drago in Sonja Primožič, Igor Soklič in Primož Urbanec, praznuje 15-letnico igranja. Slavnostni koncert, na katerem bodo igrali še nekateri drugi znani ansambli, bo danes v petek, 4. decembra, ob 19.30 v Trziču. J. K.

Nov zagon ljubljanske Cvetličarne

Po kratkotrajnem predihu bo ljubljanski klub **Cvetličarna** znova odprl vrata ter se predstavil s prenovljenimi prostori in z novim programom. V nadaljevanju se bo Cvetličarna predstavila z novim glasbenim vikend paketom Cvetličarna Clubbing, v okviru katerega se bodo zvrstila svetovna imena elektronske in druge glasbe, ter s koncertnim konceptom Cvetličarna Live2, ki bo ponujal velika glasbena imena v pristnem vzdušju kluba. Za prave ljubitelje glasbe pa pripravljajo poseben opus koncertov za zaveso The Secret Show, pri čemer bodo pod tem

imenom skriti znani, legendarni glasbeniki Prvi takšen koncert pripravljajo že 18. decembra. Napovedujejo še **Zabranjeno pušenje** (10. decembra) in **Magnifica** (25. decembra). A. B.

Tanja Žagar na Jesenicah

Pevka **Tanja Žagar** bo v sklopu jesenske turneje to soboto ob 19.30 nastopila v dvorani Kina Železar na Jesenicah. Na koncertu boste lahko slišali pesmi z njenega novega albuma 'Hvala, ker si ob meni ti', sicer pa Tanja obljublja pravi glasbeno-plesni šov, saj jo na turneji spremljajo tudi gostje **Ivo Mojzer, Rok Ferengja, David Grom**, plesalec **Matevž Ogorelec** in humorist **Sebastjan Kamenik**. A. H.

Foto: arhiv pevke

Jan Plestenjak v Manili

Manila Club v Kranju bo danes, 4. decembra, ob 21. uri gostil **Jana Plestenjaka**. Poleg običajnih vstopnic obstaja tudi možnost nakupa vip vstopnice, kar vključuje končno pogostitev ter druženje z Janom po koncertu. A. B.

Foto: arhiv Založbe Menart

Veliki koncert dalmatinskega romantika

OLIVER DRAGOJEVIĆ & DUPINI

GOSTJE: KLAPA MALI GRAD

Pohitite! Zagotovite si svoj sedež v predprodaji...

KRANJ | DVORANA ZLATO POLJE
SOBOTA | 19. DECEMBER 2009 | ob 20h

Predprodaja vstopnic: KRANJ: turistična agencija Kompas, Big Bang, tur. agencija Odisej; BIG BANG, PETROL servisi, KOMPAS, WWW.EVENTIM.SI, INFO: 01 420 5000

DINO MERLIN LIVE

VELIKA EVROPSKA TURNEJA

KRANJ
 LEDENA DVORANA
 ZLATO POLJE
5. DECEMBER
 SOBOTA | 2009 | ob 21h

Pohitite!
 Zagotovite si svojo vstopnico!

Predprodaja vstopnic:
 KRANJ: turistična agencija Kompas, Big Bang | tur. agencija Odisej
 BIG BANG | PETROL servisi
 KOMPAS | WWW.EVENTIM.SI
 WWW.VSTOPNICE.COM
 VIP VSTOPNICE (svetel + VIP luč, welcome drink)
 INFO: 01 420 5000

KULTURA

RISBA JE RATIO, BARVA EMOCIJA

Včeraj sta bili v Galeriji Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost in v avli Zavarovalnice Triglav v Kranju odprti razstavi akademskega slikarja Zmaga Jeraja, Prešernovega nagrajenca za življenjsko delo 2009.

Igor Kavčič

Galerija Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost je arhitekturno zelo razgibana in hkrati raznolika, kot je raznoliko vaše umetniško ustvarjanje, ki sega tako na področje slikarstva, grafike, ilustracije pa tudi fotografije, scenografije, grafičnega oblikovanja ... Kako ste se odločili, kaj iz vašega obsežnega opusa pokazati tokrat v Kranju?

"Ko sem iz Kranja dobil povabilo k razstavljanju, sem razmišljal, da bi predstavil predvsem dela, ki jih doslej še nisem pokazal, saj so bila ta iz različnih razlogov doslej zapostavljena in skrita. Tako je na ogled tudi nekaj takih del, ki si nedvomno zaslužijo, da jih vidi širša javnost. Ker gre na razstava tu v Galeriji Prešernovih nagrajencev in na Zavarovalnici Triglav tudi za širšo osebnostno predstavitev, pa sem razstavo poskušal zapegljati na linijo celovitega mojega opusa. Ta je sicer zelo obsežen in prostora za pregledno razstavo je mnogo premalo, zagotovo pa je moj opus tokrat vsaj indikativno predstavljen."

Niste predstavili vašega grafičnega opusa ...?

"Ne, mojega grafičnega opusa tu ne boste videli, pa ga je kar nekaj, na ogled tudi nisem postavljaj obsežnega dela abstraktnih slikarskih in risarskih predstavitev, videti ne bo tudi mojih klasičnih analognih fotografij, s katerimi sem se že zgodaj vpisal v slovensko fotografijo..."

Je pa na ogled kar nekaj fotografij iz zadnjih let.

"V glavnem so to digitalne fotografije in tiste, ki sem jih dodatno obdelal v programu fothshop. Fotografija kot taka je pravzaprav samo vsebinski predložek, s katerim sem potem s pomočjo fothshopa eksploatiral različne izrazne možnosti. Opazili boste, da je prav med mojimi zadnjimi deli precej brizgalnih tiskov, natisnjenih tudi na

Ob pripravljanju razstave. Akademski slikar Zmago Jeraj in pobudnik in umetniški vodja Galerije Prešernovih nagrajencev, profesor Marko Arnez ob sliki z naslovom Portret L

umetniški papir. Kar zadeva slike, sem želel predstaviti tudi slike iz mojih začetkov, s katerimi sem se tudi uveljavil v slovenskem, nekdanjem jugoslovanskem prostoru, na različnih slikarskih delavnica in tudi v širšem mednarodnem prostoru ... Moja pobožna želja je bila predstaviti najboljše, če že ni možnosti obširne predstavitve. Potrudil sem se pripraviti izbor, v katerem me bo tukajšnja publika spoznala v najboljši luči."

Prvič vidim vaše karikature, teh najbrž ne razstavljate pogosto?

"Pravzaprav gre bolj za portrete, vinjete, ki jih doslej nisem veliko razstavljaj, bolj sem z njimi sodeloval publicistično pri nekaterih knjižnih ali revijalnih izdajah skupaj z novinarji ali literati. Lahko pa potrdim, da je to moja občasna preokupacija, pri čemer teh risb ne jemljem ravno kot karikature, ampak bolj kot lapidarne portretne zarisave, kjer bolj kot fiziognomične skušam poudariti psihološke lastnosti upodobljenca. To so mogoče malce humorni portreti v eni ali dveh potezah in jih zato tudi imenujem portreturke."

Glede na raznolikost vašega ustvarjanja, kaj je vaše vodilo pri tem? Ali se pred-

vsem preizkušati v posameznih likovnih medijih ali predvsem spoznavati, kako določena stvar deluje v različnih variacijah, podobne motive namreč opazam tako na sliki kot na fotografiji?

"Me veseli, da ste to opazili. Dostikrat gre za to, da me kakšna stvar motivno močno intrigira in jo potem morda najprej v enem mediju izčrpam, jo prenesem v drugega in jo skušam eksploatirati še tam, da motiv še dokončno raziščem in izčrpam. In ko nastopi obdobje tako imenovane umetniške krize, umetniki poznamo ta občutek, ta pri meni kaj hitro mine. Prav zaradi te moje raznolikosti."

Vam je kakšna tehnika bila kdajkoli bližja kot druga?

"Likovni kritiki me imajo za dobrega risarja. Pravijo, da imam zelo veliko risarskih elementov v slikariji. Mogoče zato, ker imam rad stvari, ki odtehtajo tako racionalno kot emocionalno. Risba je malo ratio, barva pa emocija. Pri meni sta v tehtnici."

Se vam zdi, da risba bolj odraža vaš intimen pogled, kot pa recimo slika, fotografija?

"Kot slikar sem se v velikem planu uresničil kot scenograf, sicer pa nisem ljubitelj velikega formata. Ne ma-

ram velikih slik, ker pri njih obstaja nevarnost, da te postanejo retorične, čeprav bi jaz želel ohraniti intimni nagovor. Pred mojo sliko ali pa risbo, niso le risbe intimne, tudi slike so lahko, želim samo enega gledalca."

Leta 1985 ste prejeli nagrado Prešernovega sklada za umetniške dosežke v risbi in gvašu, letos pa veliko Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Kako gledate na ti nagradi, jih je moč primerjati?

"Če bi imel državljansko zadržanje do te nagrade, bi rekel tako: vesel sem je zato, ker je niso ustanovili bogovi, ampak ljudje in to z nekim namenom. Recimo z namenom, da kažejo dosežke na različnih področjih v okviru našega naroda in države. Če sem tudi jaz med nagrajenci, to pomeni, da sem prispeval tudi nekaj k tej naši skupnosti. S tega vidika nagrado, eno ali drugo, doživljam in tudi sprejemam kot neko zadovoljitev. Hkrati pa morate vedeti, da je še veliko kolegov, ki si tako nagrado prav tako zaslužijo kot jaz. Veste, med stanovskimi kolegi pa je vedno prisoten tudi človeški faktor, neusmiljeno smo kritični eden do drugega, pa vendar, če se nekemu izmed nas prizna kvaliteta, damo vsi "dol klobuk". Smo hiper kritični pa tudi etični."

ŽIROVNICA

Tretjič izbirali najboljšo fotografijo

Minuli torek so v Fotogaleriji Jake Čopa v avli zdravstvene postaje na Selu odprli razstavo najboljših fotografij z natečaja za Naj fotografijo Občine Žirovnica. Na tretji natečaj Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica (ZTK) je prispelo 110 fotografij 26 avtorjev. "Tudi letos je večina fotografij prikazovala pokrajino, avtorji pa so najpogosteje v objektiv lovili Rodine, Vrbo, Stol z različnih zornih kotov, živali ... Pogrešali smo fotografije dogodkov, na katerih so tudi ljudje," je povedal Janez Dolžan, direktor ZTK in član tričlanske strokovne komisije, ki sta jo sestavljala še Marija H. Perat in Robert Brezigar iz Fotografskega društva Jesenice. Komisija je po Dolžanovih besedah imela težko delo, da je med prispelimi fotografijami izbrala najboljšo, na koncu pa jo je najbolj navdušila fotografija cerkve na Rodinah, ki jo je po nevihti posnel domačin Božo Ropret. Drugo nagrado je osvojil Robert Tavčar iz Zabreznice za fotografijo Jutranje sonce na Stolu, tretjo mesto pa sta si delila Helena Justin iz Zabreznice za fotografijo Sušenje mesa in Aleksander Marinšek iz Smokuča za fotografijo Svilnata voda, posneto v Završnici. Tokratna razstava prikazuje polovico od 36 fotografij, ki jih je izbrala strokovna komisija, drugih osemnajst pa bodo razstavili v začetku januarja. A. H.

Zmagovalna fotografija Po nevihti, Rodine avtorja Boža Ropreta

GG

naročnine

04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

NAJLEPŠA VIŽA 2009
Festivalna dvorana Bled,
5. decembra 2009

V Festivalni dvorani na Bledu bo v soboto, 5. decembra, ob 20. uri izbor najlepše narodnozabavne viže za leto 2009.

Nastopilo bo dvanajst finalistov - mesečnih zmagovalcev istoimenske oddaje na Radiu Slovenija: ansambel Orion, Mitja kvintet, Tapravi faloti, ansambel Svetlin, ansambel Toneta Rusa, Štirje kovači, Zasavci, ansambel Tonija Verderberja, Veseli svatje, ansambel Nagelj in Vitezi celjski. Gost v zaključni finalni oddaji bo Mala mestna godba.

Vstopnice so v predprodaji preko sistema www.eventim.si (Kompas, Petrol, Big Bang,...) in na TIC Bled, Cesta svobode 11, tel.: 04/5741 122.

Vabljeni!

HUMOR, POTOPIS

PRIPRAVE ZA NASLOV ČASTNEGA ...

Letošnja radovljiska prerekanja, kdo si zasluži naslov častnega občana in kdo ne, so spodbudila nekega krajana Lesc in njegovega znanca, sicer radovljiskega meščana, da se spustita v boj za častni naslov v prihodnjem letu.

MALI BRAT

Potem ko se je debata o tem, kdo si med vsemi vrlimi Radovljičani, in verjemite mi, najbrž jih ni malo, zasluži naslov častnega občana, ali veslač ali strokovnjak za vesolje, preselila v medije, se ob občinskem prazniku (tudi tega Radovljičani praznujejo dvakrat, ob 11. decembru še 5. avgusta) na podelitvi priznanj in medalj občine ne bo zgodilo nič novega. Naslov častnega občana letos ne bo podeljen. Tu je torej zgodba zaključena.

Mali brat, zvit in bister, kot je, pa je takoj ugotovil to, kar so spoznali že nekateri pred njim. Namreč, če letos ne bo podeljeno častno občanstvo, potem lahko prihodnje leto omenjeni naslov dobita dva. Le katera dva? Ko sem se jaz, Mali brat, nič hudega sluteč v sredo dopoldne ob lepem sončnem vremenu, z od blejske kremne rezine polnim trebuhom, sprehajal ob jezeru, sem ob robu jezera videl dva znana obraza, kako se

mučita z veslanjem v dvojnem dvojcu - tako imenovanim "dublu". Bila sta **Zvone Prezelj**, občinski svetnik in od nedavnega tudi predsednik občinskega odbora SDS, in že tretji mandat radovljiski župan **Janko S. Stušek**. Moram reči, da jima ni šlo prav dobro, pa vseeno sem ju vprašal, kaj jima dogaja?

"Ksssss, ksssss ... kaj pa je z vama, sta začela veslati?" Sprva sta se nekoliko prestrašila, čoln se je skoraj zvrnil, ampak potem je župan vseeno zbral toliko moči in ravnotežja, da je spregovoril: "Tih bod, da nas nobeden ne sliši in ne vidi. Kva delava, ja veslava za blejsko regato prihodnje leto. Zvone je sicer mal trd, hoče skoz po svoje veslati, ampak ga bom že naučil. Vodo moraš odrievat nazaj in s tem gre najin čoln naprej."

Prekine ga Zvone: "Ne moreš nekaj odrievat nazaj, da bi šel naprej. To je spet ena partijska fora skrivanja nečesa iz preteklosti in odriivanja nazaj. Nasprotno, vse težave in probleme je treba nesti s sabo na

Stušek: "Zvone, vodo odrivaj nazaj, pa z obema rokama naenkrat, ne samo z desno, saj imaš tudi levico."

prej in jih sproti reševati."

"No, a vidiš, ni mu pomoči," pove Janko S. in doda: "Ja, vem, zanima te, zakaj veslava skupaj v enem čolnu, če sva si pa sicer nasprotnika. Veš, kako gre to, ljudem moraš pokazati, da se malo prerokaš, v resnici pa je potrebno sodelovati. Le tako se kam pride, a ne."

Ja, le tako se kam pride - do naslova častnega občana na primer. V nadaljevanju sem izvedel to, kar sem predvideval. Janko in Zvonko bosta

prihodnje leto drug drugega predlagala za naslov častnega občana, še prej pa morata prihodnje leto poleti na blejski veslaški regati priveslati do konca proge. Ugotovila sta namreč dobitno kombinacijo za častnega občana, znat moraš veslati, pa premlad ne smeš biti. Kljub temu da se zelo mučita z veslanjem, je bil predvsem Zvone mnenja, da je še vedno lažje naučiti se veslati, kot pa biti strokovnjak za vesolje. Kaj veš, za katero stranko bi volili marsovci.

S SPAČKOM DO KIJEVA IN NAZAJ (13)

IMAMO ŠE KAJ SIRA?

Na "štantih" je moč kupiti marsikaj, od volnenih izdelkov, različnih vrst domače hrane in žganice do spominkov ter izdelkov iz barvnih kamnin, ki jih v romunskih hribih ne manjka.

Igor Kavčič

Predor je bil odprt vsak dan med 7. in 21. uro, smo prebivali na tabli ob vhodu in se smejali, češ to je podobno kot tisti bohinj-ski predor, ki ga v vicu bohinj-ska mati zvečer zapira ... Preden se spustimo v dolino, si še malo ogledamo "štante",

kjer je naprodaj marsikaj, od prvovrstnih volnenih izdelkov do kiča. Pri tem je treba zapisati, da so prevladovale stojnice z domačimi izdelki od marmelad, sadja, sira in mesa do žganja in sadnih sirupov. Tudi spominki so delovali avtohtono in ne, kot da so jih naredili na Kitajskem. Privoščili smo si venček malih prestic, ki smo jih potem glodali še celo popoldne, vse

tja do Brasova, oči in želodec pa sta svoje naredila tudi pri stojnici s pečeno koruzo.

"A imamo še kaj sira," se sprašujemo in ugotovimo, da ne glede na to, koliko ga je še v obeh naših skrinjah, kupimo zelo okusen polkilogramski primerek za 20 lejev, kar je manj kot 5 evrov. Zamika nas tudi posušeno meso, po okusu je kot kakšen goveji jezik, in še danes nam je žal, da

ga nismo vzeli za cel kilogram. Njegova nizka cena vsekakor ni imela nič skupnega z okusnostjo. Ura je čas, dan se je nagibal v popoldan in do Brasova ter kampa, ki ga bo potrebno še najti, je še daleč. Brasov pa bo seveda tudi naše izhodišče za grad Bran, v okviru katerega bomo rekli kakšno o grofu Draculi. (prihodnjič: Paradižnik z ovinka)

Tuica, palinka in sirup. Bolgarsko in madžarsko žganje, za presekat pa domači sadni sok so bile naprodaj v takihle politrskih plastikah. Za takojšnjo uporabo. Mi smo se raje odločili za prestice, sir in meso. Posebej za slednjega nam je bilo žal, da ga nismo kupili več.

To, da je za "štant" služil kar prvi pokrov solidno ohranjenega golfa, priča o tem, da se da z minerali, kristali in podobnimi obdelanimi kamninami na turističnih točkah kar dobro zaslužiti. Zala Julija je seveda že v drugi sekundi dobila velike oči. Kako so leeeeeepi. / Foto: Igor Kavčič

RADIJSKI SPOREDI

Radio Kranj, 97,3 Mhz

(www.radio-kranj.si/program.php)

V današnji dopoldanski temi ob 9.15 bomo govorili o varnem gibanju v gorah v zimskih razmerah. Popoldne bo glasbeno-zabavno s Katjo Kozino in Igorjem Štefančičem. **Sobotni** dopoldan bo v znamenju miklavževanja in dogodkov v zvezi s tem v Kranju. Popoldne vas bo z Radijskim nahrbtnikom v hribe povabila Petra Lombar. Verska oddaja Pot do luči je na sporedu ob 19.30. Vodi jo Peter Šalomon. V **nedeljskem** dopoldnevu se nam bodo ob 9.15 v studiu pridružili člani Tria Šubic, kakšna pa je predpraznična ponudba v Kranju, boste izvedeli v Radijski razglednici, ki vam jo bo v zgodnjem nedeljskem popoldnevu poslala Klara Mrak. Opolnoči ne zamudite skupnega nočnega programa lokalnih in regionalnih radijskih postaj Slovenije, ki ga tokrat pripravljamo v našem uredništvu. V družbo vas skupaj z gostom, ki je v najboljših odnosih z Miklavžem, Božičkom in dedkom Mrazom - Gorazdom Uršičem, vabita Sonja Vrbica in Andrej Vogrin. Z Ivanom Berlotom, igralcem v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice, se bo v **ponedeljkovi** rubriki Se res poznamo pogovarjal Martin Dolanc.

Radio Triglav, 96,00 Mhz

(www.radiotriglav.si/spored/)

Danes ob 10.10 bomo iskali 1001 navset, male oglase bomo sprejemali po 15. uri. Ob 13.10 bomo v oddaji Doktor Petek govorili o inkontinenci pri ženskah. Ob 16. uri bo na vrsti Razgled s Triglava na občino Bled. Po 19. uri bomo spremljali hokejsko tekmo v ligi EBEL - derbi med Jesenicami in Olimpijo, tokrat v dvorani Podmežakli. **Sobotno** jutro bo od 8. do 10. ure namenjeno otroškemu programu, po 10. uri bo na vrsti oddaja 'Okoljske minute'. Uro kasneje boste slišali pregled dogajanja v občini Žirovnica. V **nedeljo** boste namige za kuharske mojstrovine slišali malo po 9. uri. Male oglase bomo sprejemali po 11. uri. Ob 13.10 pa boste lahko slišali pogovor s poslancem in podpredsednikom Državnega zbora, Miranom Potrčem. Oddaja 'Dobri ljudje' bo na vrsti ob 15.10. Uro kasneje se bomo v oddaji Potuj, pripoveduj podali v nacionalne parke ZDA. Po 18. uri bomo spremljali hokejsko tekmo v ligi EBEL. Acroni bo gostil ekipo iz Salzburga. V **ponedeljek** bo ob 8.10 na vrsti oddaja 'Jejmo malo, jemo zdravo'. Po 19. uri bodo na svoj račun prišli tudi ljubitelji narodnozabavne glasbe. V **torek** bomo na obisku v občini Tržič. Ob 16. uri boste slišali pregled dogodkov v občini Bohinj, po 19. uri bomo spremljali hokejsko tekmo v ligi EBEL - Acroni bo gostoval pri ekipi Sapa Fehervar.

Radio Ognjišče, 102,3, 104,5 in 105,9 Mhz

(www.ognjisce.si/napovednik/napovednik.htm)

V petek ob 12.05 se bomo spomnili 20. obletnice ustanovitve Demosa, ob 13.30 bomo govorili o kakiju, ob 17. uri pa nas čakajo Zanimivosti nočnega neba. V soboto ob 11. uri bomo govorili o Vincencijanski družini, ob 20.30 pa bo iz radijske kapele prenos molitve za duhovne poklice. V nedeljo ob 9. uri smo pripravili prispevek o odzivu švicarskih škofov na prepoved minaretov v državi, med 17. in 19. bomo v družbi Slovencev po svetu. V ponedeljek ob 20.30 se bomo pogovarjali z misijonarjem na Madagaskarju Pedrom Opeko. V torek, na praznik Brezmadežne, bo ob 9h prenos maše iz radijske kapele, v sredo ob 10.15 bomo s sestro Nikolino pripravljali zlate kroglice v juhi, zeljni zavitek in medene rezine. Vsak večer ob 19.35 pa lahko prisluhnete Adventnemu večeru za otroke.

Radio Sora, 91,1 Mhz

(www.radio-sora.si)

Danes ob 9. uri bomo spregovorili o tradicionalnem Miklavževem sejmu, ki bo jutri na škofjeloškem Mestnem trgu, miklavževanju bo namenjena tudi popoldanska razglednica, ob 11. uri pa bomo predstavili novo številko Žirovskega občasnika. V soboto bomo s 'placa' prenesli sejmski utrip, popoldne pa se bomo najprej poslovili od Miklavža, nato pa preverili še športna dogajanja. V **nedeljo** ob 9. uri bomo, dan po mednarodnem dnevu prostovoljstva, pred mikrofonom gostili prostovoljko Nino Gostinčar, v kmetijski oddaji pa bomo spregovorili o registru kmetij. V **ponedeljek** ob 9. uri bomo spraševali poslanca Milana Čadeža, v **torkovih** vrelcih zdravja in lepote bomo govorili o pomoči starejšim na domu in slišali nov zeliščni šopek. V **sredo** ob 11. uri bomo gostili škofjeloškega župana Igorja Drakslerja, v **četrtak** ob 9. uri predstavili društvo Gaudeamus, ki deluje na škofjeloški gimnaziji, popoldne pa prisluhnilli nasvetom kozmetičarke. Začeli bomo z izborom najodmevnejših dogodkov posameznih mesecev letošnjega leta. Izbirali jih bomo z glasovanjem po spletu in v živo, ob pol enih. V sredo bo na vrsti najdogodek januarja, v četrtak pa meseca februarja.

Radio Potepuh, 91,0 Mhz (TELE-TV in SAT-TV)

(www.potepuh.com)

ZA KRATEK ČAS

KAJ NAM PRINAŠA TA TEDEN

5. decembra 2009 Sobota Stojan, Savin, Pina	<i>Uspelo nam bo poiskati miren kotiček, v katerem se bomo skrili in pošteno odpočili po raznih napetostih in stresih. In ne pozabite, ponoči pride sveti Miklavž.</i>
6. decembra 2009 Nedelja Miklavž, Polon, Polonca	<i>Razne družinske obveznosti bodo vzele kar nekaj časa, a ker se bo naredilo prijetno s koristnim, bo za vse prav in vsi bomo zadovoljni. Presenečenje.</i>
7. decembra 2009 Ponedeljek Ambrož, Maruša, Agat	<i>Odprtih bo več različnih priložnosti in odločali se bomo vsak po svoje. Marsikdo bo tudi kar preveč delaven, zaradi slabe vesti pred bližajočimi prazniki.</i>
8. decembra 2009 Torek Mirijam, Ljerka, Marinka	<i>Ugoden dan za poslovne uspehe, razne načrte in nedokončane projekte. Marsikaj v tem dnevu se bo obrestovalo in polepšalo trenutke.</i>
9. decembra 2009 Sreda Valerija, Peter, Lea	<i>Dogajalo se bo vsega po malem. Tako dobrega kot manj dobrega. A na koncu dneva si bomo rekli, da v bistvu sploh ni bil tako slab dan.</i>
10. decembra 2009 Četrtek Maša, Herbi, Smiljan	<i>Izpostavljeni bomo situacijam, ki se jim kljub trudu ne bomo mogli izogniti. Lepa beseda lepo mesto najde, a na žalost ni vedno tako.</i>
11. decembra 2009 Petek Danijel, Sabin, Damijan	<i>Prevladovali bosta obe skrajnosti. V domačem krogu umirjenost in sproščenost, v delovnem okolju pa napetost, sporne situacije in razne zvijače ter pasti.</i>

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Odgovor nam pošljite do torka prihodnji teden na SMS pod šifro **uganka**, pripišite **rešitev + ime in priimek** na številko **031/69-11-11**, ali po pošti na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Nevidna pri hiši, je pridna in dela, ne vidi, ne sliši in ni ji do jela.

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Nagrado boste prejeli po pošti. Pravilna rešitev zadnje objavljene uganke se glasi **trenutek**. Tokrat nismo prejeli pravega odgovora.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

- Oven (21. marca - 21. aprila)**
Skušali boste reševati neke napete odnose, ki vam že dalj časa povzročajo same težave. Res da vam bo to vzelo kar nekaj časa pa tudi energije, a zadeva se na koncu dobro reši. V ljubezni boste končno srečni in zadovoljni.
- Bik (22. aprila - 20. maja)**
Vaša slaba volja vam še nekaj časa ne bo dala spati. Vse to pa bo trajalo toliko časa, dokler ne boste prišli do spoznanja, da ste za nastalo situacijo krivi malo tudi vi sami. Besede, ki že nekaj časa visijo v zraku, bodo prišle na plan, s tem pa tudi rešitev.
- Dvojčka (21. maja - 21. junija)**
Samo delo vas je kar precej obremenilo. V tednu, ki prihaja, se vam bo delo zmanjšalo, tako da boste lahko malo izpregli. A kaj, ko se delo kaže kar samo od sebe, a vseeno. Z neko obveznostjo že kar preveč odlašate.
- Rak (22. junija - 22. julija)**
Finančno se boste počutili brezskrbno, zato se boste odločili za razne nakupe. Ker si znate postaviti meje, se vam v vsakem primeru obeta zadovoljstvo. Končno se boste naučili, da energije ne tratite tam, kjer to ni potrebno.
- Lev (23. julija - 23. avgusta)**
V vaši glavi se vedno porajajo nove in nove ideje. Tudi če ni vidne realizacije, se zaradi tega nikakor ne obremenjujete, ampak greste dalje. V prihodnjih dneh se boste znali sprostiti in si privoščili podaljšan vikend.
- Devica (24. avgusta - 23. septembra)**
V prihodnjem tednu se vam bo marsikaj postavilo na glavo. Ker boste tudi precej rahločutni, morate biti pazljivi, da stvari, ki so namenjene zabavi, ne vzamete preveč zares. Petek bo vaš dober dan, kar boste znali dobro izkoristiti.
- Tehtnica (24. septembra - 23. oktobra)**
Zdravstveno stanje vas bo prisililo k počitku. K sreči ne bo nič kaj hujšega in tudi ne dolgotrajno, ravno toliko, da se odpočijete in se odmaknete od vseh vsakdanjih skrbi. Težave, s katerimi se trenutno obremenjujete na finančnem področju, bodo izginile.
- Škorpion (24. oktobra - 22. novembra)**
Prihajate v obdobje, ko se vam bodo začeli kopiciti uspehi tako na ljubezenskem kot na poslovnem področju. Ker s samozavestjo nimate težav, boste vse morebitne ovire znali preskočiti. Vse zdravstvene težave bodo postale preteklost.
- Strelec (23. novembra - 21. decembra)**
Obeta se vam finančni vzpon in napredek na delovnem mestu. V tem tednu bodite še posebno pozorni na dogajanja okoli sebe, da česa ne zamudite, kar bi bilo za vas pomembno. V koncu tedna si boste vzeli krajši premor.
- Kozorog (22. decembra - 20. januarja)**
Včasih se je treba malo sprostiti, pa čeprav je zato treba malo globlje seči v žep. Ker pa to ni vaša navada oziroma razvada, se vam bo nekaj dni oglašala slaba vest. Misli vam bodo uhajale k bližajočim praznikom.
- Vodnar (21. januarja - 19. februarja)**
Malo preveč se boste igrali s čustvi in se tako nevede zapletli, da kar nekaj časa ne boste našli izhoda. S tem, ko boste občutili posledice svojih dejanj, pridete do življenjskih spoznanj, ki jih zelo potrebujete.
- Ribi (20. februarja - 20. marca)**
Če ne drugega, bo trma tista, ki vas bo držala pokonci. V tem tednu boste rabili veliko energije, saj se vam bo tudi veliko dogajalo. Tokrat to ne bodo poslovno-finančne zadeve, ampak se bo vse vrtelo okoli vas in vaših bližnjih.

TANJA ODGOVARJA

"Prihodnost"

Ne potrebujem veliko. Imam pa seveda želje, ki čakajo na uresničitev. Trenutno sem v fazi, ko sem izgubila upanje na bolje. Pozitivno gledam na življenje in vzamem vse, kar mi ponuja, čeprav zadnje čase bolj negativne stvari. Vsaka vaša beseda mi bo polepšala dan in res hvala za odgovore.

Vedno me razveseli tako pozitivno pismo, saj to pomeni, da duhovnost napreduje, s tem pa potem res lahko pričakujemo korenite spremembe. Starejši hčeri se v prihodnosti obetajo veliki uspehi, tako v ljubezni kot tudi v poslovnem svetu. Nič ni narobe, da se je odločila še za dodatno izobrazbo, saj znanja ni nikoli preveč. Druga hči je v obdobju, ko se išče, in našla bo pravo pot, brez skrbi. S šolo bo na-

daljevala v prihodnjem letu, tudi izpit za avto bo naredila. Težave, ki jih ima, se bodo v kratkem rešile. Na bivšo zvezo pa je bolje, da pozabi, saj je zaradi te ljubezni imela samo slabo voljo in vi z njo. Glede sina si delate prevelike skrbi. Poslovno se mu obeta uspeh in prav je, da je začel vse od začetka. Težave, ki jih ima na osebem področju, bo kmalu premagal. S hčerko ima lep odnos, ima ga rada, kar pa je najbolj pomembno, kasneje se uradne zadeve rešujejo njemu v dobro. Želja po svoji hiši se vam bo začela uresničevati že prihodnje leto. Pri tem mislim tudi to, da vam bo uspelo prepričati moža. Gradnja hiše ga zelo skrbi in okoli tega vidi samo strahove, ne pa da si tega ne bi želel. Iz strani njegovega sorodstva

lahko pričakujeta pomoč. Karakterno si bolj ne moreta biti različna, kar sami prav dobro veste. S tem, ko ga še vedno opravičujete, priznavate, da ga imate v srcu še vedno radi. Za vse ni krivo otroštvo, so ljudje, ki niso poznali ljubečega doma, a so se skozi življenje naučili biti drugačni. Vse je odvisno od posameznika. Tudi vi niste okusili samo dobrih stvari v življenju, pa ste se kljub temu oblikovali v pozitivnega in veselega človeka. Glede financ dobro veste, da ste bili v glavnem sami za vse. In naj boste še tako varčni, čarati ne znate. Že v prvih dveh mesecih naslednjega leta se vam obeta finančno presenečenje. Želim vam, da še naprej ostanete taki, kot ste, duhovno odprti in v srcu srečni. Lep pozdrav.

"Ljubezen"

Prosim, pomagaj mi najti izhod, ki ga sama ne najdem. Komu verjeti in komu ne, naj začnem ali končam.

Fant iz preteklosti te je že tolikokrat prizadel, a ti si še vedno zatiskaš oči. Človek se nikdar v bistvu ne spremeni, to veš. No ja, najbolje je biti pameten za nekoga drugega. Ko boš enkrat razčistila s preteklostjo, boš lahko z jasnim pogledom videla prihodnost. Fant, ki si ga spoznala pred kratkim, se bo zelo trudil za tvojo pozornost, in nikoli ti ne bo žal, če mu daš priložnost. Vse pa je odvisno od tebe, prisluhni srcu in ga vprašaj, ali hoče biti znova prizadeto ali srečno. Lepo se imej.

Elektronski naslov, kamor lahko pošiljate vprašanja: tanja.70@hotmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA

Veseli december v Kranju 2009

23. decembra
ob 20.00
ZUPANOV BOŽIČNI
KONCERT
NA GLAVNEM TRGU

PERPETUM
JAZZILE
NUŠA &
DERENDA

26. in 27. decembra
ob 16.30 in 18.30

ŽIVE JASLICE
V ROVIH
POD STARIM
KRANJEM

5. decembra
ob 17. uri
SPREVOD
SV. MIKLAVŽA
S SPREMSTVOM
Prižig luči
in blagoslov
božičnega drevesa

11. decembra
ob 16.30
BAZAR KRANJSKIH
MALČKOV

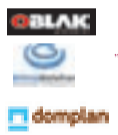
14. - 30. decembra
PRAVLJIČNA DEŽELA
(Ure pravljic
v Kranjski hiši,
obisk dedka Mraza,
glasbeno animacijski
program)

21. in 22. decembra,
28. in 29. decembra
DEŽELA ŠKRATA
KRANČKA
V ROVIH POD
STARIM KRANJEM

31. decembra
SILVESTROVANJE
Vili Resnik s skupino
& Veseli Svatje

ZA OTROŠKI
NASMEH
PODARIMO IGRAČE
ZA OTROKE SOCIALNO
OGROŽENIH DRUŽIN

Igrače zbiramo v Kranjski hiši
in na Fakulteti za organizacijske
vede Kranj od 5. do 29.12.
v sodelovanju
z Rdečim križem Slovenije
in Rotary Clubom iz Kranja.

GORENJSKI GLAS	OSTROSTRELEC	POKRAJINA VITALIJI	ZUNANJI DEL IGRISČA, UOT	LADJA VLAČILKA	OPOJ	SIMON BOLIVAR	PREIZKUS ZNANJA	PRODAJNI IZDELEK	GORENJSKI GLAS	MEŠALNA NAPRAVA	IME PESNICE ŠKERLJ	DŽONI NOVAK	PLOŠČATA MORSKA RIBA	NEŽA PO ŠPANSKO	BAZA PODATKOV
NAJSTA-REJŠI ČLAN STAREŠINA									ŠPANSKA PRESTOL-NICA						
ENAJSTI MESEC V LETU			15						SLOVNičNO ŠTEVILLO LÁTINSKI IZRÁZ ZA JAVOR					19	
NADUHA				11		OBLIKA IMENA STANISLAVA OVREDNOTENJE						PECELJ PRI GOBI GLASBENIK NA KITARI	12		
JURE KOŠIR		16	OMOTIČ-NOST ZBORNIK S PRAVILI					9		ORODJE KOSCEV OBLIKA IMENA VID					
HRVAŠKO MESTO V DOLINI REKE PAKRE						ENOTA ZA MERJ. TEMPERATURE SMUČARSKA MAZE		4						NAŠA BIVŠA MANEKENKA (ANKA)	NASPROTJE PRIJAVE
AZIJSKI RAKUNJI PES					ZMES CEMENTA IN AZBESTA ZA GRADBENE IZDELKE								3		
IGRALEC ŠERBE-DŽIJA				8	AFRIŠKI VELETOK POSODA ZA CVETJE				SORTA JABOLK, AJDARED MAROGAST VOL		7				
SESTAVIL- F KALAN	TROPSKI PLAZILEC	DRAMATIK FRITZ ? IN JULIJA						ZIMSKO OBUVALO (EDNINA) KRAMA							
SREBLJAJ					DIPLO-MATSKI URADNIK MERSKA KOLICINA			13	KRUŠNI OČE	INČ, COLA	6				
MESTNI PREDEL LJUBLJANE						AFRIŠKI LES KONICA				TELESNA DRŽA USLUŽ-BENEC					
I VO MOJZER			VRTILNI MOMENT TNALO						ČUTARICA OVRÁTNIŠKI DEL OBLAČILA					17	
TEŽA VSEBINE		10			CIRKUŠKI AKROBAT	DRAG KAMEN NAŠ NOG. TRENER (MATJAZ)						NEKDANJI FILMSKI IDOL (JAMES)	PRISTAŠ ESTETIKE	TRIK, ZVIJAČA	TELOVADNA PRVINA
STIK, SPOJ								18	WOLFGANG ? MOZART GRAFIK JUSTIN						21
ETERNIT KELVIN NATAL REMORKER RIBON	ZMOTNA ZAMISEL	REKA V ŠVICI, AAR KEM. ELE-MENT (Eu)											DILA		
ZELIKA					TKALNA PRIPRAVA NEKDANJA SREDNJA ŠOLA								MESTO V BRAZILIJU TOMAŽ LAJEVEC		
OBRI		1				CELINA KLAVIRSKA TIPKA									2
SIMBOL ZA BROM			ESTONCI DOMAČA ŽIVAL						SEVERNÍ PTIČ, NJORKA					POČELO TAOIZMA	
ORODJE ZA PREKO-PAVANJE ZEMLJE	5														
NEMŠKA ZNAMKA AVTOMO-BILOV					SANDI COLNIK EVGEN JURIC				ČETRTA DIMENZIJA						
POMNILNI MEDIJ, KI JE IZPODRIL KASETO															
ANGELINA JOLIE				GRŠKI JUNAK, AJANT		20									

OBLAK
pletenine

TEL: 386 4 23 55 510
Zoisova 41A, 4000 Kranj
www.pletenine-oblak.si

Pekarna OGREX d.o.o.
Podreča 5
4211 Mavčiče
Tel.:04/25-05-100
Gsm.:041/68-39-26
e-mail.: ogrex@siol.net

SPAR **INTERSPAR**

Vabljeni k nam tudi v decembru!

INTERSPAR Kranj - Qlandia
SPAR Kranj - Zoisova
SPAR Kranj - Planina

- Nagrade:**
- nagrada: pulover v vrednosti 40 EUR - nagrado podarja pletilstvo Oblak
 - nagrada: pulover v vrednosti 40 EUR - nagrado podarja pletilstvo Oblak
 - nagrada: pulover v vrednosti 40 EUR - nagrado podarja pletilstvo Oblak
 - nagrada: promocijsko darilo - nagrado podarja Spar Slovenija
 - nagrada: promocijsko darilo - nagrado podarja Spar Slovenija
 - nagrada: 1 kg piškotov - nagrado podarja pekarna Ogrex
 - nagrada: 1 kg piškotov - nagrado podarja pekarna Ogrex
 - nagrada: 1 kg piškotov - nagrado podarja pekarna Ogrex

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 16. decembra 2009, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

DRUŽABNA KRONIKA

LEPOTICA SE PREBUJA

Pokljuka je včasih privabljala goste zaradi svoje ponudbe, potem zaradi miru in narave, sedaj se ponovno vrača v življenje - bolj aktivna kot kadarkoli prej.

Alenka Brun

Dober mesec dni po slavnostnem odprtju Športno rekreacijskega centra na Pokljuki so kakšen kilometer niže odprli prenovljeni **Šport hotel Pokljuka**. Dogajanje se je začelo že nekaj ur pred uradnim odprtjem. Prisotni smo se več kot le zabavali. Za to pa je delno poskrbel tudi **Tadej Valjavec**, ki nam je dan kasneje poleg svoje Vile Triglav razkazal še okolico Pokljuke. Bolje rečeno vrh Mesnovca - naravnost s kolesarskega sedeža.

Ob uradnem odprtju sta za škarje (beri žago) poprijela

minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj **Henrik Gjerkeš** in bohinjski župan **Franc Kramar**. Zagodel je tudi **Gorenjski kvintet**, da pa je zabava trajala, je v nadaljevanju poskrbela poskočna **Jararaja** ter navihan in jezično podkovan kranjski stand up komik **Pižama**.

Malo sem že namignila, da je dan po odprtju hotela za vse, ki so na Pokljuki prespali, minil aktivno. Nordijska hoja, streljanje v biatonskem centru, wellness in kolesarjenje z gorskimi kolesi. Večina prisotnih se je odločila za nordijsko hojo, mlada skupina nadebudnih (do) tridesetletnikov pa za vzpon na omenjeni Mesnovec, ki je bil

tisto jutro po Valjavčevih besedah 'greha vreden' in 'prijetna tura'.

Ni vrag, da je bila tura samo navkreber in da Pokljuka ni ravna, tako da sem bila kot ena dveh udeleženk (generacijsko že 'teta') takoj deležna nekaterih navodil. Nemo sem ubogala, saj več kot kimati že za prvim ovinkom nisem mogla. Na koncu je sledil še nekajmetrski vzpon (oziroma sprehod) po snegu, prav na vrh Mesnovca.

Brez dobre hrane na Pokljuki nikakor ne gre. Konec novembra je restavracija Hotela center na Pokljuki gostila kuharja **Zdravka Kalabrića**, ki je s pomočjo hotelske kuharske ekipe tisti večer

(poimenovali so ga **Pokljuka nam ponuja**) postregel z marsičim dobrim. Za dopolnitev okusov in ples brbončic pa so poskrbela vina Vinske kleti Goriška Brda in Vinarstva Kristančič Dušana.

"Jedilnik ni zgolj preprost popis jedi, ki jih ponuja restavracija. Mora nam povedati zgodbo o hrani in užitkih ob njej. Pravzaprav je jedilnik v svoji osnovi knjiga pesmi," je prepričan **Zdravko Kalabrić**, nosilec naslova kuharski mojster svetovnega združenja World Master Chef Society, znani hrvaški kuharski mojster, ki se je po 38 letih dela v tujini vrnil na rodni otok Krpanj in v Šibeniku ustanovil Kulinarčno akademijo.

Šport hotel Pokljuka je uradno odprtje doživel tako, da sta prišla za žago bohinjski župan **Franc Kramar** in minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj **Henrik Gjerkeš**.

Pero Lovšin je nad Pokljuko navdušen. Tokrat se je spraval na žensko gorsko kolo. Kranjski lajnar **Rastislav Rastko Tepina** in **Boštjan Gorenc - Pižama**: obema je komedija blizu.

Uživala sem, 'vlekla' vso pot za seboj spremljevalni avto, na vrhu pa mislila, da bom dobila čokolado, ker sem bila pridna kolesarka, pa sem se lahko le fotografirala s **Tadejem**.

Streljanje v biatonskem centru je bilo najprej le zanimivo, potem pa je postalo izziv. Svojo natančnost je preizkusil tudi **Milan Cvikel**. / Foto: Tina Dokl

Znani hrvaški kuharski mojster **Zdravko Kalabrić** in kuhar **Matjaž Sedej** med pripravami kulinarčnih dobrot Pokljuka nam ponuja. / Foto: Tina Dokl

Simon, Tina, Andrej in Matevž so v restavraciji Hotela center na Pokljuki s postrežbo zadovoljili še tako zahtevnega gosta. / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Clintonova hči zaročena

Chelsea Clinton, 29-letna hči nekdanjega ameriškega predsednika **Billa Clintona** in sedanje državne sekretarke **Hillary Clinton**, se je na zahvalni dan zaročila z 31-letnim investicijskim bankirjem **Marcom Mezvinskyjem**. Poročila naj bi se prihodnje poletje na vzhodni obali otoka

Martha's Vineyard. Nekdanji predsednik se je pošalil, da je njegova soproga pripravljena na vlogo tašče, tudi sam se veseli, da bo svojo edino hčer pospremil do oltarja, bodoči zet pa je po njegovih besedah čudovit človek.

Usodna lepotna operacija

Osemindesetletna **Solange Magnano**, leta 1994 razglašena za miss Argentine, je umrla zaradi zapletov po lepotni operaciji za učvrstitev zadnjice. Po treh dneh borbe za življenje je v bolnišnici umrla zaradi pljučne embolije, po besedah prijatelja je sicer rutinska operacija vključevala injekcije, tekočina iz njih pa je prišla v pljuča in možgane. Njen pogreb so prenašali na argentinski televiziji.

Igranje je "napaka"

Alec Baldwin pravi, da ga igranje ne zanima več, svojo hollywoodsko kariero pa ocenjuje kot napako. Meni, da mora film imeti ali dobre kritike ali pa je komercialni uspeh, on pa tega nikoli ni dosegel. Zato se je odločil, da bo leta 2012, ko se mu izteče pogodba za serijo **Rock 30**, igralsko kariero obesil na klin. "Filmi, ki sem jih snemal 30 let, so del moje preteklosti. Nisem več mlad, a še imam čas, da se lotim česa drugega."

Knjiga o Brangelini

Raziskovalni novinar **Ian Halperin** je izdal knjigo z naslovom **Brangelina: The Untold Story of Brad Pitt and Angelina Jolie**. Najbolj znan hollywoodski par je združil seks, na začetku sta v postelji preživela od 18 do 20 ur na dan, trdi avtor, zadnje čase pa se samo še prepirata. Ne strinjata se niti glede politike niti glede oblačil otrok, še posebej pa Angelina, ki naj bi imela temperament kobre, spravlja od pamet Bradovo pitje alkohola in kajenje marihuane. Med njima bo konec do božiča prihodnje leto, napoveduje Halperin.

Obraza Televizije Slovenije, športni novinar **Urban Lavrenčič** in voditeljica **Katja Tratnik**, ki jo slišimo tudi kot glas na Radiu Belvi, sta se v zbrani družbi, ob dobri pijači in hrani kuharskega mojstra **Zdravka Kalabrića** počutila prijetno. / Foto: Tina Dokl